

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1941 kl. 6 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941, m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 7 mars 1941 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 173, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941,
- 2) förordning om rätt att på grund av påförd krigskonjunkturskatt för år 1941 erhålla nedsättning i den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten m. m. för samma år, samt
- 3) förordning med särskilda bestämmelser beträffande taxering för inkomst åren 1941 och 1942 av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller köpeskilling vid avyttring av fartyg.

Beträffande författningsförslagens lydelse hänvisas till utskottets hemställan.

Till utskottets behandling hava överlämnats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen:

1) de likalydande motionerna nr 209 i första kammaren av herr *Wistrand* och nr 286 i andra kammaren av herr *Olson* i Göteborg m. fl., vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 173 måtte besluta sådan ändring i förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941 att skattskyldig vid beräkning av inkomsterna för förkrigsinkomståren och beskattningsåret erhåller avdrag för såväl statlig inkomst- och förmögenhetsskatt och värnskatt som kommunalskatt, samt att vederbörande utskott måtte verkställa den omformulering av författningstexten, som föranledes av detta yrkande;

2) de likalydande motionerna nr 211 i första kammaren av herrar *Ekströmer* och *Mannerskantz* och nr 282 i andra kammaren av herr *Lundell*, vari hemställts, att »riksdagen ville avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 173 om krigskonjunkturskatt»;

3) de likalydande motionerna nr 212 i första kammaren av herr *Axel Ivar Anderson* och nr 283 i andra kammaren av herr *Wiberg* m. fl., vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 173 måtte vidtaga

sådana ändringar i och tillägg till det framlagda förslaget, att de i motionerna »under punkterna 1 t. o. m. 3» anförda synpunkterna vinna beaktande, så ock besluta, att i följd härav bestämmelserna om provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt skola utgå, att riksdagen därjämte måtte besluta sådana ändringar i lydelsen av det av 1940 års urtima riksdag genom skrivelse nr 103 lämnade bemyndigandet för Kungl. Maj:t att medgiva eftergift beträffande krigskonjunkturskatt m. m., vilka följa av ett bifall till ovanstående yrkanden, samt att vederbörande utskott måtte verkställa härav föranledda ändringar dels i förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941 jämte anvisningar, dels i berörda bemyndigande;

4) de likalydande motionerna nr 214 i första kammaren av herr *Bernhard Nilsson* m. fl. och nr 285 i andra kammaren av herr *Liedberg* m. fl., vari hemställts, att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 173 måtte taga hänsyn till i motionerna framförda yrkanden och önskemål;

5) de likalydande motionerna nr 216 i första kammaren av herrar *Nordenson* och *Sylwan* och nr 284 i andra kammaren av herr *Lundberg* i Hälsingborg m. fl., vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 173 måtte dels beakta i motionerna framförda synpunkter, dels ock besluta sådan ändring av 11 § förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941 att nämnda paragraf erhåller följande ändrade lydelse:

11 §.

Krigskonjunkturskatten skall utgöra

a) beträffande rörelse:

å den del av den beskattningsbara merinkomsten, som ej överstiger 20 procent av motsvarande jämförelseinkomst 30 procent,

överstiger 20 men ej 50 procent av motsvarande jämförelseinkomst 40 procent,

överstiger 50 procent av motsvarande jämförelseinkomst 50 procent;

b) beträffande jord- och skogsbruk:

40 procent av den beskattningsbara merinkomsten;

c) beträffande övriga förvärvskällor:

50 procent av den beskattningsbara merinkomsten.

Avser beskattningsåret — — — fullt hundratal kronor, bortfaller.;

6) motionen nr 208 i första kammaren av friherre *Beck-Friis* m. fl., vari hemställts, att »riksdagen vid behandling av proposition nr 173 ville besluta, att inkomst av skogsbruk ej skall träffas av krigskonjunkturskatt»;

7) motionen nr 210 i första kammaren av herr *Holmström*, vari hemställts, att »riksdagen måtte besluta att i den av Kungl. Maj:t föreslagna förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1941 införa bestämmelser av innebörd, att Kungl. Maj:t äger att i fall, där på grund av särskilda förhållanden lättnad i eller befrielse från krigskonjunkturskatt för viss skattskyldig eller grupp av skattskyldiga finnes vara erforderlig, medgiva sådan åtgärd»;

8) motionen nr 213 i första kammaren av herr *Axel Ivar Anderson*, vari hemställts, att »riksdagen vid behandling av proposition nr 173 ville besluta

sådan ändring i 'förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941', att virke, som ett företag avverkat å egen skog för nyttjande i egen rörelse, helt undantages från krigskonjunkturskatt av skogsbruk, eller, om detta ej kan bifallas, att företaget berättigas att i varje fall undantaga från beräkningen så stor del av nämnda virke, som vid beskattningsårets slut ej förädlats eller avyttrats i förädlad skick»;

9) motionen nr 215 i första kammaren av herr *Sandström* m. fl., vari hemställdts, att riksdagen ville besluta sådan ändring av 10 § i förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941, att det skattefria bottenavdraget fastställles till 4,000 kronor i stället för av Kungl. Maj:t föreslagna 3,000 kronor;

10) motionen nr 270 i andra kammaren av herr *Falk* m. fl., vari hemställdts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941, att 2 § punkt e) får följande lydelse: inkomst i form av tjänst, tantiem — — — förvärvsverksamhet; samt att fjärde stycket i 10 § får följande lydelse: dels ock ett belopp av 1,000 kronor;

11) motionen nr 279 i andra kammaren av herr *Henriksson*, vari hemställdts, att »riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 173 måtte besluta, att det i 10 § i förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941 fastställda skattefria bottenavdraget höjes från föreslagna 3,000 kronor till 4,000 kronor»;

12) motionen nr 280 i andra kammaren av herr *Hansson* i Skediga, vari hemställdts, att »riksdagen måtte höja den siffra, som ligger som minimisiffra för krigskonjunkturbeskattningens utgångsläge, från nu av Kungl. Maj:t föreslagna 3,000 kronor till 4,000 kronor»; samt

13) motionen nr 281 i andra kammaren av herr *Karlsson* i Granebo m. fl., vari hemställdts att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 173 måtte *dels* besluta, att merinkomst från för bränsle försåld ved endast skall krigskonjunkturbeskattas för den del av inkomsten som uppstått genom tillämpning av högre priser än fastställda garantipriser, *dels ock* i övrigt taga hänsyn till i motionen anförda synpunkter vid utformningen av beskattningsreglerna angående förvärvskällan skogsbruk.

Genom proposition den 1 augusti 1940, nr 2, förelade Kungl. Maj:t riksdagen förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1940, m. m. Förslaget blev i huvudsak bifallet av riksdagen, och den 19 augusti 1940 utfärdades *dels*, i överensstämmelse med riksdagens beslut, förordning om krigskonjunkturskatt för år 1940 och förordning om rätt att på grund av påförd krigskonjunkturskatt för år 1940 erhålla nedsättning i den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten m. m. för samma år, *dels ock* kungörelse angående fastställelse av vissa formulär till blanketter för deklaration till ledning för taxering till krigskonjunkturskatt år 1940 m. m. (SFS 1940 nr 764—

766). Den 31 augusti 1940 utfärdades vidare *dels* kungörelse med vissa tillämpningsföreskrifter till förordningen den 19 augusti 1940 om krigskonjunkturskatt för år 1940, m. m., *dels ock* kungörelse med föreskrifter rörande provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för år 1940, m. m. (SFS nr 807 och 808). Vidare förelade Kungl. Maj:t genom proposition den 6 december 1940, nr 84, riksdagen förslag till bemyndigande för Kungl. Maj:t att i vissa fall medgiva eftergift beträffande krigskonjunkturskatt m. m. På hemställan av första särskilda utskottet (utlåtande nr 11) bemyndigade urtima riksdagen (skrivelse nr 103) Kungl. Maj:t, att beträffande krigskonjunkturskatt eller till syfte likartad skatt, som vore hänförlig till av nu rådande krigskonjunktur föranledda förhållanden, *dels* där bedrivande av viss verksamhet framstår såsom ur det allmännas synpunkt särskilt betydelsefullt, för visst företag medgiva eftergift genom att fastställa särskild grund för utgörande av eller stadga befrielse från dylik skatt beträffande inkomster, som härflyta från nämnda verksamhet; *dels*, där främjande av viss tillverkning framstår såsom särskilt betydelsefullt med hänsyn till folkförsörjningen eller rikets försvarsberedskap, efter den centrala krigskonjunkturskattenämndens hörande, förordna, att beträffande företag för dylik tillverkning tillsvidare eller för visst eller vissa beskattningsår inkomstökning, i den mån densamma med sannolika skäl visas hava uppkommit genom ny eller ökad sådan tillverkning, helt eller delvis ej skall upptagas till beskattning, dock att sådant undantag ej må avse merinkomst som får antagas hava uppkommit genom höjning av försäljningsprisen utöver vad som erfordrats för att täcka ökade omkostnader.

Sedan chefen för finansdepartementet åt kammarrättsråden juris doktorn *Carl W. U. Kuylenstierna* och *Eric Rosenqvist* uppdragit att inom finansdepartementets skatteberedning utarbeta förslag till krigskonjunkturskatt för år 1941, avlämnade utredningsmännen en den 6 februari 1941 dagtecknad promemoria i ämnet jämte författningsförslag, vilken promemoria fogats vid propositionen såsom bilaga.

Efter remiss hava yttranden över skatteberedningens förslag avgivits av ett flertal myndigheter och sammanslutningar.

Beträffande den *allmänna motiveringen* för de i propositionen framlagda förslagen tillåter sig utskottet hänvisa till vad *departementschefen* härutinnan anfört i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet (s. 71—75).

Vad angår *detaljmotiveringen* för de i propositionen framlagda författningsförslagen får utskottet likaledes hänvisa till vad departementschefen anfört i ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelserna härutinnan återfinnas i fråga om vissa paragrafer i förslaget till *förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941* å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen:

Skattepliktig inkomstökning och skattskyldighet (2 §) s. 78,

Taxerad merinkomst (4 §) s. 107—116, (5 och 6 §§) s. 145—152, (7 §) s. 154, (8 §) s. 155—156 samt (9 §) s. 156—157,

Beskattningsbar merinkomst (10 §) s. 157,
Beräkning av krigskonjunkturskatt (11 §) s. 157,
Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt (13—23 §§) s. 164—165,
Uppgiftsskyldighet och förfarande vid taxering till krigskonjunkturskatt
(26—36 §§) s. 180—182 samt
Kostnader för taxeringsarbetet (39 §) s. 182.

Beträffande förslaget till *förordning om rätt att på grund av påförd krigskonjunkturskatt för år 1941 erhålla nedsättning i den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten m. m. för samma år återfinnes redogörelsen å sid. 184—185 i propositionen.*

Vad slutligen angår förslaget till *förordning med särskilda bestämmelser beträffande taxering för inkomst åren 1941 och 1942 av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller köpeskilling vid avyttring av fartyg hänvisas till sid. 185 i propositionen.*

Beträffande motiveringen för de i motionerna framlagda förslagen tillåter sig utskottet hänvisa till motionerna.

I en till utskottet inkommen skrivelse av den 30 april 1941 har *aktiebolaget aerotransport* framhållit, att de skäl, som i propositionen anförts för den i beskattningshänseende jämförelsevis gynnsamma ställningen för rederinäringen, syntes äga motsvarande giltighet i fråga om flygtrafik. På grund härav har bolaget hemställt, att de för rederinäringen föreslagna särbestämmelserna måtte förklaras skola äga tillämpning jämväl beträffande företag, som driver flygtrafik.

Utskottets yttrande.

Det är enligt utskottets mening under nu rådande förhållanden ofrånkomligt att i skattesystemet alltjämt inbegripes även en krigskonjunkturskatt. Så stora skattebördor ha i olika former, senast genom den allmänna omsättningskatten, lagts å skattedragarna inom alla inkomstklasser, även dem som fått sina realinkomster beskurna, att en merbeskattning av dem som fått sina inkomster mera väsentligt ökade på grund av kriget eller dess förrinnan rådande krigskonjunktur framstår såsom särskilt påkallad. Vid ståndpunktstagande till frågan om krigskonjunkturskatten måste även beaktas den av föredragande departementschefen framhållna synpunkten att skatten torde utgöra ett verksamt led i statsmakternas strävanden att hindra spekulationer i prisstegring å produkter av betydelse för folkförsörjningen. Departementschefen har för sin del funnit detta förhållande mer än uppväga den synpunkten att skatten är ägnad att verka återhållande på företagsamheten. Denna sistnämnda synpunkt har kraftigt betonats i olika motioner och anføres i motionerna I: 211 och II: 282 jämte andra skäl som ett avgörande motiv för yrkande om avslag å Kungl. Maj:ts proposition.

Utskottet finner ej de i motionerna anförda skälen motivera en sådan ståndpunkt, men anser angeläget att uppehålla sig vid frågan om krigskonjunkturbeskattningens inverkan på företagsamheten inom näringslivet.

Denna frågas vikt vill även utskottet för sin del kraftigt betona. Vid avstängning från importmöjligheter är näringslivets upprätthållande än mer än under normala förhållanden en livsbetingelse för befolkningen. Värdet av dess insatser för försvaret och folkförsörjningen kan knappast överskattas. Att näringslivet står såvitt möjligt konsoliderat och rustat att möta de stora påfrestningar efter kriget som äro att förutse måste jämväl anses vara en angelägenhet av största vikt. Utskottet hyser emellertid den övertygelsen att inom näringslivet finnes den största förståelse för att å detsamma måste läggas en avsevärd del av den mycket tunga skattebördan som ej kan undvikas. Skattesystemets uppgift är att giva beskattningen en sådan avvägning att skatten träffar hårdast där den kännes minst tyngande, och krigskonjunkturskatten innebär ett försök att så utforma ett av leden vid denna avvägning, att av kriget och av krigskonjunkturen förorsakad inkomstökning beskattas starkare än andra inkomster. Huruvida denna skatteform kan komma att i huvudsakligen oförändrad form bestå, om kriget blir långvarigt, är ej möjligt att förutse. Enligt utskottets förmenande bör den betraktas endast som ett i nuvarande läge ofrånkomligt led i systemet.

Betydelsen av frågan om beskattningens inverkan på företagsamheten ger utskottet anledning att i korthet analysera detta spörsmål och därvid såsom skilda frågor betrakta dels skattens inriktning i avseende å företagens konsolidering och dels dess verkan i övrigt.

Krigskonjunkturskattens anordning är, framför allt i den form den nu föreligger, anlagd på att ej förhindra utan fastmera medverka till en fortsatt sund konsolidering av näringslivet. Den föreslagna rätten att vid denna beskattning tillgodonjuta i räkenskaperna gjorda avskrivningar för överpris och merkostnad å nyanskaffade tillgångar för stadigvarande bruk, vilka kunna antagas efter kriget till större eller mindre del förlora sitt förräntningsvärde, är mycket långt gående och kan antagas inbjuda till nyinvesteringar av medel som eljest skulle beskattats. Rätten att vid beskattningen få lagernedskrivningar till förkrigspris respekterade lärer också driva företagen till konsolidering genom att dessa i sina räkenskaper verkställa dylika nedskrivningar. Där fråga är om mera riskfylld krisbetonad verksamhet, kan däremot befaras att investeringsintresset hålles tillbaka, om ej en mera avsevärd vinstmöjlighet lockar vederbörande att påtaga sig risker. Det bör emellertid understrykas, att en åtskillnad måste göras mellan mer eller mindre önskvärd sådan verksamhet. Någon anledning att uppmuntra i och för sig ej behöfvlig produktion endast på den grund att detta kan anses utgöra en stimulans för näringslivet föreligger ej. Det är icke ett samhällsintresse att det realkapital som står till buds offras på sådan produktion, om risk föreligger att realkapitalet skall gå förlorat. Å andra sidan kan fråga vara om sådan med hänsyn till osäkerheten om den rådande konjunkturens varaktighet riskfylld verksamhet, som i nuvarande läge för folkförsörjningen är att

anse som önskvärd eller rent av nödvändig. Sådan verksamhet får givetvis ej möjliggöras genom olämpligt avvägd beskattning. I detta avseende bör emellertid märkas följande.

Krigskonjunkturskatt ifrågakommer ej med mindre inkomsten för beskattningsåret överstiger den med utgångspunkt från de för näringslivet i allmänhet gynnsamma åren 1937 och 1938 uppskattade jämförelseinkomsten, varför en omläggning av verksamhet som omöjliggjorts av kriget står till buds utan att krigskonjunkturskatt riskeras förrän den nya verksamheten visar sig så lönande att inkomsten överstiger jämförelseinkomsten. Synnerligt beaktande förtjänar den möjlighet till eftergift i krigskonjunkturskatt, som föreligger på grund av 1940 års urtima riksdags åt Kungl. Maj:t givna bemyndigande att bevilja sådan eftergift. Detta bemyndigande, som, enligt vad upplyst blivit, i flera fall tagits i anspråk, avser i sin förra del verksamhet vars bedrivande framstår såsom ur det allmännas synpunkt särskilt betydelsefullt och i sin senare del det fall där främjande av viss tillverkning framstår såsom särskilt betydelsefullt med hänsyn till folkförsörjningen eller rikets försvarsberedskap. Där fråga är om sådan verksamhet, kan följaktligen beskattningen avvägas med hänsyn till vad förhållandena kräva. Till frågan om innebörden av detta bemyndigade återkommer utskottet i det följande. Här må dock framhållas, att de nu antydda förmånerna vid krigskonjunkturbeskattningen i förening med de uppmjukade regler som föreslås beträffande beräkning av jämförelseinkomst för nystartade företag måste anses vara av stort värde för näringslivet.

Det är emellertid angeläget att de möjligheter till lindring i krigskonjunkturskatten, som i olika avseenden finnas, bliva uppmärksammade och tillvaratagna av näringslivet, och utskottet vill understryka angelägenheten av att, i den mån dessa möjligheter ej äro kända, desamma genom åtgärder från det allmännas sida, helst i samarbete med näringslivets organisationer, bringas till de skattskyldigas kännedom.

I propositionen föreslås nu i överensstämmelse med vad som bebådats vid behandlingen av förslaget om krigskonjunkturskatt för år 1940 viss utvidgning av krigskonjunkturskatten, främst därutinnan att jordbruk och skogsbruk, viss inkomst av annan fastighet samt realisationsvinst vid avyttring av fast egendom inbegripes i densamma, varjämte krigskonjunkturbeskattningen av inkomster av tjänst och av tillfällig förvärvsverksamhet utom realisationsvinst något utvidgats. Löneinkomster i allmänhet och kapitalinkomster ha lämnats utanför beskattningen. Utskottet finner de i förarbetena till lagstiftningen och de av departementschefen anförda motiven för denna avgränsning av skatten bärande. Mot en ytterligare utvidgning av skatten tala framför allt praktiska tillämpningssvårigheter, vilka både beträffande kapitalinkomster och tjänsteinkomster äro mycket framträdande. Det har vidare förefallit utskottet som om en ytterligare utvidgning av beskattningen skulle få jämförelsevis ringa betydelse. Att å andra sidan, på sätt i motionen I: 208 föreslagits, från beskattningen undantaga skogsbruk finner utskottet uteslutet. Såsom i propositionen framhållits är här i stor utsträckning fråga om ut-

präglat renodlade krigskonjunkturvinster, vilka uteslutande äro beroende av prisstegring utöver omkostnadsökning. De praktiska svårigheter, som i motionen åberopas såsom grund för skogsbrukets uteslutande från krigskonjunkturskatten, få visserligen ej underskattas. Med hänsyn till det jämförelsevis begränsade antal skattskyldiga för vilka beskattning kan förväntas ifrågakomma och den omständigheten att fråga väsentligen är om större skogsägare vilka kunna förete utredning om de försålda produkternas beskaffenhet, bör det dock vara möjligt att komma till rätta med dessa svårigheter på ett sådant sätt att beskattning av andra än verkliga krigskonjunkturvinster ej, såsom i motionen befaras, skall ifrågakomma. Med de bestämmelser som föreslås inkräktar beskattningen i intet fall på de belopp, som skulle kunnat erhållas för skogsprodukterna före kriget, utan lämnar en ej ringa vinstmarginal över dessa värden ogravrad.

Av föredragande departementschefen har jämväl berörts frågan om önskvärdheten av att medgiva rätt att från inkomstökning under visst år avräkna inkomstminskning under ett annat. Under vitsordande av det principiellt riktiga i ett sådant förfarande beträffande krigskonjunkturskatten har departementschefen framhållit, att möjligheterna härutinnan knappast kunna helt överskådas förrän i samband med det planerade avräkningsförfarandet efter krigets slut. Ett mycket betydelsefullt steg i fråga om utjämning mellan olika beskattningsår innebure emellertid förslaget om provisorisk skattepåföring i händelse av avsättning till s. k. kostnadsutjämningsfond. I olika motioner ha nu framlagts förslag om ytterligare åtgärder i syfte att möjliggöra kvittning mellan inkomstökning under ett beskattningsår och inkomstminskning under ett annat. I motionen I: 210 har sålunda föreslagits att Kungl. Maj:t skulle få rätt att i fall, där på grund av särskilda förhållanden lättnad i eller befrielse från krigskonjunkturskatt för viss skattskyldig eller grupp av skattskyldiga befunnes vara erforderlig, medgiva sådan åtgärd. I motionerna I: 212 och II: 283 har framlagts förslag till lösning av frågan efter i huvudsak följande linjer. All krigskonjunkturskatt, åtminstone i vad den härflutit av rörelse, skulle i princip påföras blott provisoriskt. Debiterad krigskonjunkturskatt i vad den överstege medgiven nedsättning av den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten skulle sålunda icke erläggas i vanlig ordning utan insättas på ett spärrat specialkonto hos statlig kreditinstitution, antingen riksbanken eller postgirokontoret. Ränta skulle ej utgå. Vid krigskonjunkturperiodens slut skulle en avräkning mellan merinkomstår och inkomstminskningsår verkställas, varefter saldöt skulle definitivt tillfalla staten. Den Kungl. Maj:t meddelade fullmakten att medgiva eftergift beträffande krigskonjunkturskatt skulle så utvidgas, att Kungl. Maj:t kunde efter prövning i särskilda fall medgiva disponerande av tillgodohavande å spärrkonto för omedelbar avskrivning av investeringar för ändamål, vilka vore för folkhushållet angelägna. I synnerhet har enligt motionen skäl ansetts föreligga att till prövning upptaga spörsmålet, i vad mån den i den redan meddelade fullmakten gjorda begränsningen av möjligheten till skattebefrielse att avse inkomster, som härledde sig från den ur näringspolitisk synpunkt angelägna verksam-

heten såsom sådan, framstode såsom rationell. Denna begränsning innebure framför allt, att ett företag, som å viss rörelse haft beskattningsbar merinkomst, icke kunde komma i åtnjutande av befrielse från krigskonjunkturskatt, även om vinstmedlen avsåges för framtida investering i riskbetonad, ur försörjningspolitisk synpunkt betydelsefull verksamhet.

Ett bifall till de i sistnämnda motioner framställda yrkandena skulle från näringslivets synpunkt medföra ej enbart fördelar utan även vissa nackdelar i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag. Återbetalning av krigskonjunkturskatt skulle nämligen enligt motionerna i allmänhet ej kunna förekomma förrän i samband med det planerade avräkningsförfarandet efter krigets slut. Endast där Kungl. Maj:t med stöd av fullmakten dessförinnan medgåve skattemedlens användning för nyinvestering, skulle enligt motionerna tidigare restitution kunna äga rum. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle däremot tidigare restitution, när behov av sådan föreläge, kunna förekomma i alla de fall, där provisorisk skattepåföring skett, exempelvis då nytt varulager anskaffats i stället för avgången sådant eller då nytt tonnage inköpts i stället för sålt eller förlorat sådant, för att ej tala om den synnerligen betydelsefulla restitutionsmöjlighet som avsättning till den föreslagna kostnadsutjämningsfonden skulle medföra. Restitution må enligt propositionen äga rum om kostnadsutjämningsfond använts för omkostnader i rörelsen, för vilka avdrag skulle medgivits vid taxering till krigskonjunkturskatt, därest ej fonden disponerats för ändamålet. Det lär vara avsett att uttrycket »omkostnad» här skall uppfattas i vidsträckt bemärkelse och omfatta även exempelvis avskrivning för överpris och merkostnad å en nyanskaffad tillgång. Därest, såsom utskottet anser riktigt, åt uttrycket omkostnad gives så vidsträckt innebörd som nu angivits, torde anordningen med kostnadsutjämningsfond uttryckligen tillförsäkra de skattskyldiga den rätt att åtnjuta avdrag vid nyinvesteringar, som enligt motionerna skulle tillkomma dem endast efter särskilt medgivande av Kungl. Maj:t. Möjligheten begränsas väsentligen endast av bestämmelsen om det högsta belopp som må avsättas till kostnadsutjämningsfond, men även i detta avseende synes propositionen fylla rimliga anspråk. Det mera betydelsefulla fall som ej regleras genom propositionen är väl det, där inkomstminskningen uppkommit under tidigare år än merinkomsten. Genom en direkt utfästelse om avräkning till den skattskyldiges förmån efter krigets slut såsom i motionerna I: 212 och II: 283 ifrågasatts skulle väl även detta fall regleras. En dylik uttrycklig utfästelse torde dock ej nu kunna givas med hänsyn till svårigheten att förutse, hur förhållandena komma att gestalta sig och vilka påfrestningar på skattebetalarna som bli nödvändiga. Utskottet instämmer emellertid i föredragande departementschefens uttalande om det principiellt berättigade i ett dylikt förfarande och understryker önskvärdheten av att det skall visa sig möjligt att genomföra ett sådant.

Den anmärkning mot en alltför snäv avfattning av den Kungl. Maj:t lämnade fullmakten att meddela eftergift i krigskonjunkturskatt, som framställts i motionerna I: 212 och II: 283, förefaller, såvitt utskottet kan finna, i

belysning av det senast anförda mindre bärande. Den olägenhet som genom anmärkningen framhåves avhjälpes visserligen icke genom fullmakten men väl genom olika anordningar för provisorisk skattepåföring och särskilt genom reglerna om kostnadsutjämningsfond. Utskottet vill för sin del göra det uttalandet att den i fullmaktens förra del intagna bestämmingen att eftergiften skall gälla inkomster, som härflyta av den från det allmännas synpunkt särskilt betydelsefulla verksamheten, givetvis bör så förstås, att med inkomst av ifrågavarande verksamhet avses den förutsebara inkomsten av denna verksamhet under den tid med vilken man i sammanhanget räknar. Såsom villkor för skattebefrielsen skall alltså ej för varje år behöva krävas en noggrann utredning om storleken av den just på det året belöpande inkomsten av sagda verksamhet, utan det bör vara tillräckligt att, såvitt förutses kan, den eftergift av krigskonjunkturskatt, som medgives, ej är större än den på verksamheten i fråga sammanlagt under olika år belöpande krigskonjunkturskatten. Framhållas bör måhända att, därest särskild utredning rörande storleken av den på varje år belöpande inkomsten av ifrågavarande verksamhet med hänsyn till förhållandena i särskilda fall skulle visa sig önskvärd, hinder givetvis ej möter för Kungl. Maj:t att fastställa dylikt villkor, även om Kungl. Maj:t ej genom fullmakten bindes att föreskriva sådant. Denna utskottets uppfattning lär överensstämma med hittills tillämpad praxis.

Av det anförda torde framgå, att utskottet ej finner sig kunna tillstyrka de nu berörda yrkandena i motionerna I: 212 och II: 283, och att utskottet ej heller kan biträda yrkandet i motionen I: 210.

I motionerna I: 212 och II: 283 ha framställts yrkanden att från de taxerade merinkomsterna skulle få göras ett särskilt avdrag svarande mot den ökning i de vid företaget under året utbetalade lönesummorna, som hänföra sig till den i förhållande till föregående beskattningsår inträdda ökningen i det genomsnittliga antalet anställda, dock med sådan begränsning att rätten till avräkning kommer att omfatta förslagsvis högst 3,000 kronor i genomsnitt för varje anställd. Utskottet kan för sin del ej förorda en sådan anordning utan finner det lämpligare om skattelättnad av den art, som i nämnda motionsyrkanden ifrågasättes, medgives endast i sådana fall då efter särskild prövning lättnad finnes vara på sin plats. Detta resultat synes kunna ernås, därest den Kungl. Maj:t lämnade fullmakten så förstås, att bedrivande av viss verksamhet kan anses framstå såsom särskilt betydelsefullt, där samhällsnyttan av i och för sig önskvärd verksamhet ytterligare framhåves därigenom att denna finnes utgöra ett mera betydelsefullt led i åtgärderna för bekämpande av arbetslösheten, samt att även i den senare delen av bemyndigandet skall kunna inläggas en motsvarande innebörd. Utskottet anser att en sådan tolkning är i full överensstämmelse med bemyndigandets såväl syfte som avfattning.

Även rörande frågan om hänsyntagande till penningvärdet vid ifrågavarande beskattning har föredragande departementschefen gjort vissa uttalanden. Departementschefen vidhölle sin redan förra året uttalade mening, att,

därest en mera betydande försämring av penningvärdet skulle inträda, hänsyn till en sådan borde tagas vid krigskonjunkturbeskattningen. Visst sådant hänsyntagande kunde i själva verket ifrågakomma ej blott vid en verklig försämring av penningvärdet, utan även där en av varuknapphet förorsakad allmän prisstegring ägt rum. Departementschefen ansåge emellertid ej anledning föreligga att för 1941 års skatt föreslå särskild anordning i anledning av nu nämnda förhållanden. Ur taxeringsteknisk synpunkt vore det helt visst önskvärt att undvika de komplikationer som skulle bli en ofrånkomlig följd av ett sådant hänsyntagande. Ett visst beaktande av de framförda synpunkterna syntes emellertid kunna ske vid bestämmande av det skattefria bottenavdragets storlek. Mot vad departementschefen sålunda yttrat har utskottet ingen erinran. Utskottet vill emellertid uttala den meningen att, såvitt utskottet kan finna, det ligger vikt vid att vederbörlig hänsyn till den allmänna prisstegringen tages vid utformningen av krigskonjunkturskatten för nästa år.

Innan utskottet övergår till författningsförslagets detaljer finner sig utskottet, ej minst med hänsyn till lagstiftningens utvidgning att avse även sådana förvärvskällor som jordbruk och skogsbruk, böra framhålla vikten av att en såvitt möjligt enhetlig tillämpning i överensstämmelse med lagstiftarens syfte eftersträvas, och att landskamrerarna jämte konsulenter beredas tillfälle att överlägga om riktlinjer för en sådan tillämpning.

Beträffande detaljerna i förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt får utskottet anföra följande.

De i motionerna I: 208 och II: 270 framställda yrkandena i vad dessa avse 2 § har utskottet berört i det föregående.

Utom en redaktionell ändring i 2 § 1 mom. föreslår utskottet att i 2 mom. införes en bestämmelse, genom vilken parti- och detaljhandelsbolag för rusdrycker, aktiebolaget svenska tobaksmonopolet så ock annat aktiebolag, från vilket utdelningen i sin helhet tillfaller staten, undantages från krigskonjunkturskatt. Det förefaller utskottet lämpligt att, där det utan saklig olägenhet låter sig göra, undvika det besvär och den omgång som deklaration och taxering till krigskonjunkturskatt medföra. Härav föranledes även en ändring i 27 § 1 mom.

Utskottet har uppmärksammat de uppmjukningar av reglerna om jämförelseinkomstens beräkning, som i propositionen föreslås i anvisningarna till 4 §, och vill uttala önskvärdheten av att denna fråga särskilt beaktas vid det landskamrerarmöte, vars avhållande utskottet i det föregående förordat.

Från centralkonsulenten för krigskonjunkturbeskattningen har inhämtats, att vid bestämmande av jämförelseinkomst med frångående av medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren vid 1940 års taxering till krigskonjunkturskatt tillämpats bland annat följande regler. Om nämnda medeltal understiger medeltalet för en femårsperiod — eller i vissa fall en längre period —

har jämförelseinkomsten i regel fastställts till detta senare medeltal. Om såväl medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren som medeltalet för en längre period understigit 5 procent av det egna verkliga kapitalet, har jämförelseinkomsten i regel beräknats till 5 procent på detta kapital. Där fråga varit om familjebolag, har dock denna regel ej kunnat upprätthållas, eftersom den redovisade vinsten kunnat beskäras genom utbetalning av löner till delägarna m. m. Därest ett företag ej nått sin fulla kapacitet förrän under år 1938, har jämförelseinkomsten fastställts till samma belopp som 1938 års inkomst. I vissa fall har under dylika förhållanden hänsyn även tagits till resultatet under första halvåret 1939. Utan att taga ställning till frågan om dessa reglers allmängiltighet vill utskottet uttala att de synas utgöra ett i stort sett riktigt uttryck för den tankegång som ligger bakom bestämmelserna om jämförelseinkomst. Tilläggas må att i vissa fall, där fråga är om mer eller mindre nystartade företag för vilka jämförelseinkomsten följaktligen uppgår till jämförelsevis lågt belopp, reglerna om hänsyntagande till naturlig utveckling stundom kunna åberopas för bevisning att krigskonjunkturvinst ej är för handen.

I punkt 4 b av anvisningarna till 4 § har införts ett nytt stycke i syfte att ytterligare klargöra förhållandet mellan bestämmelserna om värdering av varulager och om rätt till avdrag för minskning av s. k. dold förkrigsreserv. Bestämmelsen har i huvudsak den innebörden, att därest vid lagerminskning den enligt förkrigspris uppskattade dolda förkrigsreserven enligt räkenskaperna ej ökats, lagervärderingen skall godkännas. Avdrag för minskning av dold förkrigsreserv ifrågakommer då endast där reserven enligt räkenskaperna är mindre än den dolda förkrigsreserven. I anslutning till detta tillägg föreslås att den i c) under ifrågavarande anvisningspunkt intagna bestämningen av vad som skall förstås med förkrigspris överflyttas till nu ifrågavarande stycke.

I motionen I: 213 har föreslagits att riksdagen ville besluta sådan ändring i förordningen om krigskonjunkturskatt, att virke som ett företag avverkat å egen skog för nyttjande i egen rörelse helt undantages från krigskonjunkturskatt av skogsbruk, eller, om detta ej kan bifallas, att företaget berättigas att i varje fall undantaga från beräkningen så stor del av nämnda virke, som vid beskattningsårets slut ej förädlats eller avyttrats i förädlat skick. Genom punkt 5 av anvisningarna till 6 § regleras det fall att inkomstminskning uppstått å rörelsen, medan för skogsbruket framkommer taxerad merinkomst, på det sätt att prissättningen i förhållandet mellan de båda verksamhetsgrenarna i beskattningsavseende beräknas efter annan grund än i räkenskaperna. Motionen avser det fall, då trots denna kvittningsmöjlighet taxerad merinkomst kvarstår för skogsbruket i fall då skogsprodukterna vid beskattningsårets utgång ligga kvar i rörelsen i förädlat eller oförädlat skick. Såvitt utskottet kan finna kan detta fall ej tänkas inträffa, där företaget utnyttjat lagstiftningens medgivande att nedskriva produkterna i fråga till förkrigspris. Spörsmålet visar sig följaktligen i verkligheten vara ett specialfall inom frågan i vad mån vid lagerökning nedskrivning skall i beskattningsavseende

godkännas till lägre värde än värdet enligt räkenskaperna. Lagstiftningen intar här i princip samma ståndpunkt som beträffande den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten, att sådan ytterligare nedskrivning ej godkännes. Undantag har i propositionen gjorts endast där den skattskyldige visar att vid uppskattningen enligt räkenskaperna hänsyn ej tagits till nedskrivning som enligt god köpmannased varit uppenbart påkallad. Mot denna med hänsyn till näringsföretagens konsolidering betydelsefulla princip lär knappast någon berättigad invändning kunna göras. Utskottet måste emellertid medge att just där fråga är om förhållandet mellan jordbruk eller skogsbruk å ena sidan och rörelse, som tillgodogör sig jordbrukets eller skogsbrukets produkter, å andra sidan, konsekvenserna av denna lagstiftningens inställning kunna vara svårare att överskåda än när fråga är om enbart rörelse, varför vissa billighetsskäl tala för att i innevarande års lagstiftning medge särskilt undantag från nämnda princip för detta speciella fall. Genom rätt att tillgodoräkna sig nedskrivning lägst till förkrigspris av lagerökningen beträffande de ej avyttrade produkterna där sådan ej skett i räkenskaperna möjliggöres för företaget att få fram sådan inkomstminskning å rörelsen, som utgör förutsättning för den nyss nämnda kvittningsrätten. Utskottet föreslår tillägg till punkt 4 b) av anvisningarna till 4 § av nu angiven innebörd.

I d) andra stycket av ifrågavarande anvisningspunkt föreslås den ändringen, att orden »med visshet» utbytas mot »med hög grad av sannolikhet». Det torde praktiskt taget aldrig vara möjligt att med visshet förutse att en tillgång skall helt förlora sitt värde efter krigets slut, medan en hög grad av sannolikhet i sådant avseende stundom torde vara för handen.

I motionerna I: 209 och II: 286 har föreslagits sådan ändring i den förevarande lagstiftningen att skattskyldig vid beräkning av inkomsterna för förkrigsinkomståren och beskattningsåret skola erhålla avdrag för såväl statlig inkomst- och förmögenhetsskatt och värnsskatt som kommunalskatt. Denna fråga har ingående behandlats av departementschefen, vilken påvisat, att en sådan avdragsrätt ej är ur principiella synpunkter grundad, och funnit en dylik rätt ej heller vara av praktiska skäl påkallad. Utskottet kan hänvisa till detta yttrande och avstyrker bifall till motionen.

I punkt 11 av anvisningarna till 4 § göres en oväsentlig redaktionell ändring samt, såsom följd av ändringarna i punkt 4 b) och c), en ändrad hänvisning.

Av anvisningarna till 5 § har punkt 2 formellt omarbetats, då den i propositionen föreslagna texten förefaller svåräst. Någon saklig ändring innebär icke denna omarbetning.

I motionerna I: 214 och II: 285 ha ändringar föreslagits i reglerna om jordbrukets krigskonjunkturbeskattning i följande avseenden. Beloppet av inkomsten för ett vart av de båda förkrigsinkomståren borde ej få sättas lägre än till en summa motsvarande 5 procent förräntning på det i fastigheten arbetande kapitalet. Detta skulle schablonmässigt bestämmas till 130 procent å det enligt resultatet av 1938 års fastighetstaxering fastställbara

fastighetskapitalet. Denna spärregel skulle komma till användning vid tillämpning av såväl brutto- som nettometoden. Vid inträdd lagerminskning skulle den skattskyldige få från inkomsten avdraga det verkliga värdet av lagerminskningen, beräknat enligt priserna vid beskattningsårets ingång. Viss del, förslagsvis 25 procent, av krigskonjunkturskatten för jordbruk skulle påföras provisoriskt, och den skattskyldige skulle hava rätt att återfå den provisoriskt påförda skatten för att kompensera förluster under efterföljande år.

Det i dessa motioner framlagda förslaget, att ett visst i förhållande till det i fastigheten nedlagda kapitalet bestämt belopp skulle utgöra minsta belopp för jämförelseinkomsten, överensstämmer till sin allmänna läggning med ett av kammarrätten framfört förslag, vilket av föredragande departementschefen rätt ingående behandlats i dennes motivering. Motionärernas förslag är dock betydligt mera schablonartat än kammarrättens men samtidigt lättare att tekniskt genomföra. De sakliga skäl som i propositionen anförts mot kammarrättens förslag träffa enligt utskottets mening även motionärernas förslag, som för övrigt medger de skattskyldiga att tillgodoräkna sig så höga belopp såsom jämförelseinkomst, att praktiskt taget all krigskonjunkturskatt å jordbruk antagligen skulle bortfalla. Utskottet kan ej förorda detta förslag.

Vad i motionerna anföres rörande inträffad lagerminskning synes böra föranleda den ändringen i första stycket punkt 3 av anvisningarna till 5 § att såsom ingående lagervärde skall gälla »verkliga värdet» å lagret vid viss tidpunkt i stället för »värdet» vid denna tidpunkt. Ändringen är rent redaktionell och avser att tydliggöra att ej förmögenhetsdeklarationernas sannolikt i många fall alltför låga värden behöva följas vid denna uppskattning. Beträffande reglerna rörande lagerminskning föreslås för övrigt även den ändringen att sådan minskning anges hänföra sig till kalenderåret 1940 i stället för såsom enligt propositionen beskattningsåret. Denna ändring föreslås för att få fram en reell likformighet mellan de jordbrukare vilkas deklarerationer upprättas för kalenderår och dem som deklarerar för räkenskapsår omfattande annan tid. Då merinkomsten av jordbruk genomgående bör bestämmas med utgångspunkt från priserna vid ingången av år 1940, synes en sådan ändring vara på sin plats. Utskottet vill tillägga, att om skattskyldig vid den ordinarie inkomstbeskattningen enligt bokföringsmässiga grunder fått njuta avdrag för värde å lagertillgång vid räkenskapsårets ingång, den förevarande bestämmelsen om avdrag i händelse av lagerminskning givetvis endast avser det belopp, varmed värdet av samma tillgång vid 1940 års ingång översteg det redan avdragna värdet.

I detta sammanhang har utskottet beaktat svårigheten att i vissa fall tillämpa den i sista stycket av anvisningspunkten 3 angivna regeln om merinkomstens beräkning i det fall då beskattningsåret ej sammanfaller med kalenderåret. Det förefaller ej utskottet sannolikt att krigskonjunkturbeskattning skall ifrågakomma i många av de fall, då endast en del av beskattningsåret belöper på tiden efter 1940 års ingång. Om frågan blir aktuell har emellertid utskottet ansett att en proportionell fördelning av mer-

inkomsten på årets olika delar skall kunna godtagas, därest det ej visas hur merinkomsten verkligen fördelar sig på tiden före och efter årsskiftet. Då här nästan genomgående torde vara fråga om skattskyldiga med bokföring, synes utredning i sådant avseende vanligen kunna förebringas av den skattskyldige, om också den s. k. likformighetsregelns tillämpning vid ojämna försäljningar under de olika åren kan vålla svårigheter. Landskamreraren åter torde vid upprättande av sitt förslag vara nödsakad tillämpa en schablonmässig fördelningsgrund, och det synes vara lämpligt att stadga om denna i anvisningarna. Där inkomstminskning ifrågakommer för kvittning mot skogsbruk eller dyl., synes en proportionell fördelning böra vara obligatorisk.

Det i nämnda motioner framförda förslaget, att viss del av krigskonjunkturskatten för jordbruk skulle påföras allenast provisoriskt, kan utskottet icke tillstyrka. En provisorisk skattepåföring förutsätter vissa på förhand bestämda åtgärder i konsolideringssyfte, en anordning som svårigen låter sig genomföra beträffande jordbruk. Den av motionärerna föreslagna anordningen skulle innebära väsentligen endast en utfästelse om åtminstone partiell avräkning mellan merinkomstår och inkomstminskningsår, som, därest behov visar sig föreligga, kan beslutas ett följande år utan hinder av att provisorisk skattepåföring ej skett.

I anvisningspunkten 4 till 5 § om jämförelseinkomstens beräkning föreslås ett tillägg enligt vilket medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren skall kunna frångås, därest förkrigsinkomståren visat underskott eller eljest uppenbart onormala vinstresultat. Bestämmelsen anknyter nära till motsvarande bestämmelse beträffande rörelse.

Slutligen har utskottet i anvisningspunkten 6 företagit viss omredigering beträffande bestämmelsen om inkomstökning på grund av uthyrning, körslor eller dyl. i större omfattning än normalt. Bestämmelsen torde närmast innebära ett förtydligande. Det kan givetvis stundom förhålla sig så att dylika inkomster endast delvis kunna anses hava berott på förhållanden som avses i 1 §, och då bör ej heller hela beloppet medtagas i den taxerade merinkomsten. Här må även framhållas att i den mån ifrågavarande uthyrningar m. m. förorsakat särskild omkostnad eller särskild skadegörelse eller slitning, avdrag på den grund kan vara berättigat redan vid beräkning av den uppskattade merinkomsten. Reglerna i punkt 3 av anvisningarna till 7 § kunna i sådant avseende tjäna till ledning.

Beträffande 6 § jämte anvisningar må följande anföras. I motionen II: 281 har yrkats att riksdagen ville besluta att merinkomst från för bränsle försåld ved endast skall krigskonjunkturbeskattas för den del av inkomsten, som uppstått genom tillämpning av högre priser än fastställda garantipriser, samt i övrigt vid utformningen av beskattningsreglerna angående förvärvskällan skogsbruk taga hänsyn till i motionen anförda synpunkter. Dessa gå i verkligheten ut på att åt skogsbruket bereda en särskilt förmånlig undantagsställning i förhållande till annan näringsverksamhet. De uttalanden som föredragande departementschefen gjort rörande nödvändigheten att vid ifråga-

varande beskattning iakttaga varsamhet synas utskottet utgöra en tillräcklig garanti för att skogsägarnas intressen skola behörigen tillvaratagas vid lagstiftningens tillämpning.

Utskottet har redan vid behandling av anvisningarna till 4 § berört det fall, att skattskyldig i rörelse tillgodogjort sig produkter från eget skogsbruk, och tagit ställning till den i sådant avseende väckta motionen I: 213. Emellertid har utskottet också haft anledning beakta det fall där skogsbruket och rörelsen bedrivs av formellt skilda företag, vilka i förhållande till varandra hava ställningen av moder- och dotterföretag. Detta fall synes böra behandlas lika med det i anvisningspunkten 5 reglerade fallet, varför tillägg med bestämmelser härom föreslås.

I anvisningarna till 7 § föreslås en rent redaktionell ändring.

I 8 § synes viss ändring av formell natur böra göras.

Beträffande 8 § med anvisningar vill utskottet för övrigt göra det uttalandet, att därest undantagsvis en uppfinnare skulle åtnjuta inkomst av sin uppfinnarverksamhet i form av lön, analogisk tillämpning av de för yrkesmässig uppfinnarverksamhet föreslagna reglerna bör kunna äga rum.

Beträffande 10 § yrkas i motionerna I: 215 samt II: 279 och 280 att det skattefria bottenavdraget skall bestämmas till 4,000 kronor i stället för i propositionen föreslagna 3,000 kronor, medan i motionen II: 270 yrkas att detta avdrag bestämmas till 1,000 kronor. Till förmån för det högre avdraget har bland annat framhållits svårigheten för taxeringsmyndigheterna att verkställa taxering av det betydligt större antal skattskyldiga som med 3,000 kronorsavdraget kommer att indragas under skatten. Till förmån för ett avdrag å allenast 1,000 kronor åter framhålles bland annat dels den omständigheten att det för att motverka inflationstendenserna ej vore rådligt att lämna ett så högt belopp som 3,000 kronor skattefritt, dels det förhållandet att om en så hög merinkomst som 3,000 kronor lämnades fri från krigskonjunkturskatt, detta komme att framstå såsom oberättigat, då stora befolkningsgrupper finge nöja sig med en mycket knapp kompensation för dyrtiden.

Utskottet hyser för sin del den uppfattningen, att ett högre avdrag än 3,000 kronor icke kan förordas. De tendenser till prisstegring, som framträda inom näringslivet, torde i särskilt hög grad vara att söka hos många smärre företagare, varför det ur denna synpunkt är önskvärt att ej utesluta alltför många av dessa från krigskonjunkturskatt. Beträffande jordbruk och skogsbruk skulle antagligen vid 4,000 kronors avdrag ett så litet antal skattskyldiga underkastas krigskonjunkturskatt, att meningen med att genomföra denna helt visst av ett allmänt rättsmedvetande uppburna beskattning av jordbruk och skogsbruk kunde ifrågasättas. Mot ett lägre avdrag tala däremot med styrka de taxeringstekniska synpunkterna. Utskottet vill för sin del uttala den förmodan, att redan ett avdragsbelopp av 3,000 kronor med sannolikhet kommer att ställa taxeringsmyndigheterna inför svårigheter. För

dessas övervinnande torde sannolikt på många håll särskild förstärkning av arbetskrafterna vara av nöden. Då det anföres att svårigheter torde möta att uppbringa sådan arbetskraft, vill utskottet häremot invända, att de fall, som genom avdragets begränsning till 3,000 i stället för 4,000 kronor indragas under beskattningen, i allmänhet torde bli föga komplicerade, varför mindre skolad arbetskraft synes kunna anlitas för behandling av flertalet av dessa fall. Med avstyrkande av motionerna beträffande denna punkt tillstyrker alltså utskottet bifall till Kungl. Maj:ts förslag.

Beträffande 11 § har utskottet att först taga ställning till yrkandena i motionerna I: 216 och II: 284 rörande skattesatsernas sänkning. Utskottet vill ingalunda frångå de flera av de i motionerna anförda, för övrigt delvis redan vid behandlingen av 1940 års krigskonjunkturskatt framförda synpunkterna berättigande, men utskottet delar departementschefens uppfattning om vikten att effektivt beskära mera betydande krigskonjunkturvinster, därest ej sådant läge är för handen som finnes böra föranleda eftergift med stöd av den Kungl. Maj:ts meddelade fullmakten. Under hänvisning till vad som förut anförts i anledning av farhågorna för en produktionshämmande verkan av skatten vill utskottet följaktligen förklara, att utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag i ämnet.

Utskottet föreslår vidare införande i 11 § av ett nytt moment, vilket innebär att den avräkning som enligt Kungl. Maj:ts förslag skall ske från den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten på grund av att debiterad krigskonjunkturskatt skall få avdragas från det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet, i stället får karaktären av ett avdrag från krigskonjunkturskatten. Anordningen, som möjliggöres genom att såsom grundbelopp för krigskonjunkturskatten utföres det belopp som enligt propositionen skulle utgöra dylik skatt, har närmast föranletts av en önskan att underlätta debitering och uppbörd. Förslaget torde emellertid även medföra vissa fördelar i sakligt avseende. Under det att enligt propositionen varje ändring i krigskonjunkturskatten påverkar taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, blir det nu tvärtom så, att ändringar i den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten föranleda ändringar i taxeringen till krigskonjunkturskatt. Eftersom det kan antagas att i de fall varom här är fråga besvären rörande krigskonjunkturskatten komma att bli mångdubbel flera än beträffande den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten, måste det givetvis betraktas som en särskild fördel att den senare skatten överhuvud ej påverkas av ändringar i krigskonjunkturskatten, låt vara att en omräkning beträffande den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten faktiskt måste ske enligt samma regler som de i propositionen föreslagna för att erhålla det belopp, som skall påföras i krigskonjunkturskatt. Framhållas må, att beräkning av krigskonjunkturskatt utgör ett moment i själva taxeringen till dylik skatt, varför någon ändring i 35 § ej i anledning av det nu framlagda förslaget erfordras. Även vid provisorisk skattepåföring blir resultatet enligt ändringsförslaget bättre än enligt propositionen, då den stat-

liga inkomst- och förmögenhetsskatten hålles helt utanför detta förfarande även vid restitutioner. Vid bifall till utskottets förslag i detta avseende kan förslaget till förordning om rätt att på grund av påförd krigskonjunkturskatt för år 1941 erhålla nedsättning i den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten m. m. för samma år utgå.

I 12 § erfordras ett tillägg med karaktär av följdändring till det senast angivna förslaget om skatteavdrag.

Rörande de i motionerna I: 212 och II: 283 framställda yrkandena att den i 13—23 §§ behandlade provisoriska skattepåföringen måtte utgå har utskottet yttrat sig i den allmänna motiveringen, medan i motiven till 5 § med anvisningar berörts det i motionerna I: 214 och II: 285 framställda yrkandet om provisorisk påföring av viss del av krigskonjunkturskatten för jordbruk.

I punkt 1 av anvisningarna till 14—19 samt 21 §§ har gjorts en formell ändring som föranletts av ändringarna i anvisningarna till 4 § punkt 4 b).

Från aktiebolaget aerotransport har såsom ovan sagts till utskottet inkommit en framställning om likställighet mellan företag för luftfart med rederier. Spörsmålet torde böra uppmärksammas vid utformning av eventuell lagstiftning för ett följande år.

En ändring i 27 § 1 mom. har motiverats under 2 §.

I 28 § föreslås att viss uppgift för taxeringsnämndernas ordförande utgår, med hänsyn till att det ordinarie taxeringsarbetet i riket i allmänhet avslutats när ifrågavarande uppgift skolat fullgöras. Enligt vad utskottet inhämtat hava taxeringsnämndsordförandena i riket under hand erhållit sådana meddelanden, att ett fullgörande av övriga dem enligt denna paragraf åvilande uppgifter ej lärer möta särskilda svårigheter.

I samband med frågan om taxeringsnämndsordförandenas åligganden beträffande det förberedande arbetet med taxeringen till krigskonjunkturskatt har utskottet särskilt fäst sin uppmärksamhet på det fall att en jordbruksfastighet är belägen i annat län än det där taxeringen skall äga rum. Då prövningsnämnden i det senare länet saknar kännedom om de närmare förhållandena rörande en sådan fastighet, skulle det möjligen vara till nytta att taxeringsnämndsordföranden i den ort där fastigheten är belägen avgåve yttrande över upprättade förslag till taxering och i anledning därav avgivna erinringar. Att föreskriva en obegränsad skyldighet att avgiva yttrande torde dock ej vara lämpligt och ej heller nödvändigt, då ett flertal frågor äro av rent teknisk natur och kunna lösas genom de upplysningar, som framgå av handlingarna eller direkt kunna införskaffas av de skattskyldiga. Att uppställa några bestämda regler torde näppeligen låta sig göra, men rent allmänt torde väl kunna sägas, att taxeringsnämndsordförande på landskamrerarens begäran bör vara pliktig att lämna de upplysningar, som anses erforderliga för taxeringens verkställande i den mån klarhet ej kan vinnas

ur handlingarna eller eljest någon uppgift som lämnats i dessa anses behöva kontrolleras av taxeringsnämndsordföranden. Utskottet förutsätter att detta spörsmål kommer att behandlas vid det landskamrerarmöte, som utskottet förordat skola äga rum. För övrigt torde föreliggande spörsmål bliva aktuellt även i de fall, där fastigheten är belägen i samma län som beskattningsorten.

I 29 § 3 mom. föreslår utskottet viss utsträckning av den tid, inom vilken skattskyldig skall framställa erinringar mot erhållet förslag till taxering, men medgivande samtidigt av viss möjlighet att, där det är oundgängligt, bestämma kortare tid för ändamålet.

Tiden för verkställande av taxeringen till krigskonjunkturskatt synes utan större olägenhet kunna utsträckas med 5 dagar, så att taxeringen skall vara avslutad senast den 15 december i stället för, såsom i propositionen föreslås, den 10 december. Samtidigt har bestämmelsen om tiden för protokollsjustering måst ändras. Härigenom beredes en något vidgad rörelsefrihet för prövningsnämnderna.

Att förslaget till förordning om rätt att på grund av påförd krigskonjunkturskatt för år 1941 erhålla nedsättning i den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten m. m. för samma år enligt utskottets mening bör utgå, har redan motiverats i samband med behandlingen av 11 §.

Förslaget till förordning med särskilda bestämmelser beträffande taxering för inkomst åren 1941 och 1942 av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller köpeskilling vid avyttring av fartyg tillstyrkes i huvudsak av utskottet. Den i förslaget avsedda förmånen synes emellertid böra utsträckas att gälla även det fall då fartyg gått förlorat under beskattningsår för vilket taxering ägt rum 1940. Utom ändringar som påkallas av denna ståndpunkt föreslås ett formellt förtydligande.

Utskottets hemställan.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 173 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas,

1) antaga följande såsom *utskottets förslag* betecknade

F ö r s l a g

till

fö r o r d n i n g o m k r i g s k o n j u n k t u r s k a t t f ö r å r 1941.

Härigenom förordnas som följer:

Inledande bestämmelse.

1 §.

För inkomstökning, som uppkommit efter utgången av augusti 1939 och kan antagas hava berott på förhållanden föranledda av pågående krig eller dessförinnan rådande krigskonjunktur, skall i den omfattning och på det sätt nedan stadgas för år 1941 erläggas krigskonjunkturskatt till staten.

Skattepliktig inkomstökning och skattskyldighet.

2 §.

1 mom. Skattepliktig enligt denna förordning är efter utgången av augusti 1939 uppkommen inkomstökning hänförlig till

a) inkomst av rörelse;	a) inkomst av rörelse;
b) inkomst av jordbruk;	b) inkomst av jordbruk;
c) inkomst av skogsbruk;	c) inkomst av skogsbruk;
d) inkomst av annan fastighet;	d) inkomst av annan fastighet;
e) inkomst i form av tantiem, provision, gratifikation eller likartad inkomst av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet, därest inkomsten utgått från rörelse, jordbruk eller skogsbruk, inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet såsom uppfinnare eller av tillfälligt uppdrag ävensom annan jämförlig inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet; samt	e) inkomst i form av tantiem, provision, gratifikation eller likartad inkomst av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet, därest inkomsten utgått från rörelse, jordbruk eller skogsbruk, samt inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet såsom uppfinnare eller av tillfälligt uppdrag ävensom annan jämförlig inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet; samt
f) inkomst av icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom;	f) inkomst av icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom;
- allt under förutsättning att inkomsten är skattepliktig enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt eller är av beskaffenhet som i nästa stycke sägs.

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

I inkomst av rörelse inräknas vid tillämpning av denna förordning intäkt genom avyttring av sådana för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda maskiner eller andra inventarier, som icke vid beräkning av värdeminskningsavdrag enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt hänföres till byggnad, så ock ersättning på grund av försäkring av dylika tillgångar, även om intäkten eller ersättningen ej är skattepliktig enligt nämnda förordning eller intäkten enligt densamma hänföres till intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet.

2 mom. Skattskyldig enligt denna förordning är envar fysisk eller juridisk person, vilken åtnjutit inkomstökning som avses i 1 mom., därest enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt den fysiska eller juridiska personen vid 1941 års taxering är skattskyldig för den inkomst, var till inkomstökningen hänför sig, eller, såvitt angår intäkt eller ersättning varom sägs i 1 mom. andra stycket, för den inkomst, i vilken intäkten eller ersättningen inräknas.

Från skattskyldighet undantagas systembolag som avses i förordningen angående försäljning av rusdrycker, aktiebolaget vin- och spritcentralen samt aktiebolaget svenska tobaksmonopolet så ock annat aktiebolag, från vilket utdelningen i sin helhet tillfaller staten.

Taxerad merinkomst.

3 §.

Vid tillämpning av denna förordning skall uppskattning av inkomster ske dels för det beskattningsår, för vilket taxering enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äger rum år 1941 (*beskattningsåret*), dels, utom vad angår inkomst av skogsbruk samt av icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom, för ett vart av de två beskattningsår, som gått till ända närmast före den 1 september 1939 (*förkrigsinkomståren*).

Uppskattningen skall verkställas enligt bestämmelserna i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt med sådana avvikelser, som erfordras för att åstadkomma likformighet i inkomstberäkningen för de olika åren, samt under iakttagande av i denna förordning meddelade särskilda föreskrifter.

Såsom grund för bestämmande av inkomstökning fastställs, där ej annat följer av särskilda bestämmelser i denna förordning, den på ett antaget *jämförelseår* belöpande *jämförelseinkomsten*. Där ej särskilda förhållanden till annat föranleda, skall såsom jämförelseinkomst upptagas medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Med ledning av den inkomstuppskattning varom nu stadgats fastställs, på sätt i 4—9 §§ närmare angives, *taxerad merinkomst* särskilt för en var av de inkomstgrupper, som angivas i 2 § 1 mom. första stycket a)—f).

4 §.

1 mom. Beträffande *rörelse* skola inkomster för förkrigsinkomståren och beskattningsåret så ock jämförelseinkomsten uppskattas för varje förvärvskälla för sig.

Såsom särskild förvärvskälla i rörelse enligt denna förordning anses särskild förvärvskälla enligt kommunalskattelagen.

2 mom. Det belopp, varmed inkomsten för beskattningsåret av en till rörelse hänförlig förvärvskälla överstiger motsvarande jämförelseinkomst, med tillägg eller avdrag i förekommande fall för beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital, utgör *uppskattad merinkomst* av förvärvskällan.

För varje förvärvskälla, för vilken uppskattad merinkomst fastställs, skall tillika fastställas, i vad mån denna kan antagas hava berott på förhållanden föranledda av pågående krig eller dessförinnan rådande krigskonjunktur.

Summan av de för samtliga till rörelse hänförliga förvärvskällor enligt förra stycket fastställda beloppen skall, där ej fall som i 3 mom. avses är för handen, utgöra *taxerad merinkomst* av rörelse.

3 mom. Har skattskyldig, för vilken uppskattad merinkomst av till rörelse hänförlig förvärvskälla fastställs, haft annan till rörelse hänförlig förvärvskälla, beträffande vilken vid motsvarande tillämpning av bestämmelserna i 2 mom. första stycket underskott uppstår, skall för denna förvärvskälla *uppskattad inkomstminskning* till beloppet fastställas.

Tillika fastställs i vad mån den uppskattade inkomstminskningen kan antagas hava berott på förhållanden föranledda av pågående krig eller dessförinnan rådande krigskonjunktur.

Såsom *taxerad merinkomst* av rörelse i fall som i detta mom. avses upp- tages det belopp, varmed sådan merinkomst som i 2 mom. andra stycket sägs sammanlagt överstiger sådan inkomstminskning som avses i förra stycket, dock högst det belopp, varmed de sammanlagda *uppskattade* merinkomsterna överstiga de sammanlagda *uppskattade* inkomstminskningarna.

4 mom. Kan skattskyldig visa, att i den uppskattade merinkomsten av viss förvärvskälla ingår belopp, varmed dold förkrigsreserv under beskattningsåret minskats, skall merinkomsten i motsvarande mån anses ej hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §. Såsom dold förkrigsreserv anses härvid belopp, varmed tillgångens verkliga värde vid utgången av augusti 1939 översteg dess i beskattningshänseende enligt denna förordning gällande värde vid nämnda tidpunkt.

I övrigt skall uppskattad merinkomst antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, där ej den skattskyldige med bärande sannolikhets-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

skäl ådagalägger, att inkomstökningen helt eller delvis skulle hava uppkommit oberoende av sådana förhållanden.

Uppskattad inkomstminskning skall antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, i den mån det ej framgår såsom sannolikt, att inkomstminskningen ej berott på sådana förhållanden.

5 mom. Kungl. Maj:t äger, efter förslag av den i 32 § omförmälda centrala krigskonjunkturskattenämnden eller efter nämndens hörande, beträffande visst slag av rörelse bestämma särskild grund för fastställande huru stor del av uppskattad merinkomst skall, därest ej annat ådagaläggas, antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §.

6 mom. Vad i 28 § 2 mom. kommunalskattelagen samt denna dag utfärdad förordning stadgas om särskild ordning beträffande beskattning av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller köpeskilling vid avyttring av fartyg skall icke äga tillämpning vid taxering till krigskonjunkturskatt, utan skall vid uppskattning av inkomst såväl för förkrigsinkomståren som för beskattningsåret beträffande dylik ersättning förfaras enligt de regler, som gälla för taxering av ersättning på grund av försäkring av annan till inventarier hänförlig egendom än fartyg, eller av köpeskilling vid avyttring av sådan annan egendom.

Om provisorisk påföring av skatt i fall som nu sagts stadgas i 18 §.

(Se vidare anvisningarna.)

5 §.

1 mom. Beträffande *jordbruk* skall *uppskattad merinkomst* beräknas gemensamt för olika förvärvskällor till det belopp, varmed inkomsten av jordbruk under beskattningsåret, med tillägg eller avdrag i förekommande fall för beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital, överstiger medeltalet av motsvarande inkomster under förkrigsinkomståren. Till inkomst av jordbruk hänföres inkomst av jordbruksfastighet med undantag av inkomst av skogsbruk.

Där ej utredning förebringas för en specificerad beräkning av den uppskattade merinkomsten (*nettometoden*), beräknas den enligt en summarisk uppskattningsgrund, vid vilken hänsyn tages till ökningen av bruttointäkterna och den uppskattade ökningen av omkostnaderna sedan förkrigsinkomståren (*bruttometoden*).

2 mom. Den uppskattade merinkomsten av jordbruk skall upptagas såsom *taxerad merinkomst*, i den mån den kan antagas hava berott på förhållanden som avses i 1 §.

(Se vidare anvisningarna.)

6 §.

Beträffande inkomst av *skogsbruk* skall såsom *taxerad merinkomst* gemensamt för olika förvärvskällor upptagas så stor del av de under beskatt-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

ningsåret åtnjutna intäkterna av skogsbruk genom avyttring eller uttag för förädling eller förbrukning i egen rörelse som kan anses hava uppkommit genom prisstegring från förkrigsinkomståren utöver vad som erfordrats för att täcka omkostnadernas ökning, dock ej högre belopp än som av den skattskyldige visas hava motsvarat beräknad nettointäkt av skogsbruk för beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna.)

7 §.

1 mom. Beträffande inkomst av *annan fastighet* skall det belopp, varmed inkomsten för beskattningsåret, beräknad gemensamt för olika förvärvskällor, överstiger motsvarande jämförelseinkomst, med tillägg eller avdrag i förekommande fall för beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital, utgöra *uppskattad merinkomst*.

2 mom. Den uppskattade merinkomsten av annan fastighet upptages såsom *taxerad merinkomst*, i den mån det framgår såsom sannolikt, att merinkomsten berott på förhållanden som omförmälas i 1 §.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §.

Beträffande inkomst i form av *tantiem* eller annan inkomst som avses i 2 § 1 mom. e) skall, där ej annat följer av vad nedan stadgas, gemensamt för inkomst av tjänst och av tillfällig förvärvsverksamhet såsom *taxerad merinkomst* upptagas

a) till intäkt av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet hänförligt belopp, vars storlek varit beroende *antingen* av sådant resultat av rörelse som belöper på tiden efter utgången av augusti 1939 eller av omsättningen i eller omfattningen av efter nämnda tidpunkt bedriven rörelse *eller* av sådant resultat av jordbruk eller skogsbruk som belöper på tiden efter utgången av år 1939,

samt till intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet, dock ej realisationsvinst, hänförligt belopp, vars storlek varit beroende av resultatet av tillfällig affär som gjorts efter utgången av augusti 1939,

i båda fallen försåvitt ej den skattskyldige med bärande sannolikhets-skäl ådagalägger att motsvarande intäkt skulle hava uppkommit oberoende av förhållanden som omförmälas i 1 §, så ock

b) intäkt i andra fall än nu sagts av tillfällig verksamhet såsom uppfinnare eller av tillfälligt uppdrag eller av annan jämförlig tillfällig förvärvsverksamhet, i den mån intäkten uppenbarligen överstigit det vederlag för uppdraget eller det eljest utförda arbetet som den skattskyldige skäligen kunnat betinga sig, om förhållanden som i 1 § sägs ej varit för handen.

Såsom *taxerad merinkomst* enligt Såsom *taxerad merinkomst* enligt denna paragraf skall dock i intet fall denna paragraf skall dock i intet fall

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

upptagas högre belopp än det, varmed inkomst av tjänst och av tillfällig förvärvsverksamhet, med undantag av realisationsvinst och lotterivinst samt belopp som erhållits genom restitution av allmänna skatter, överstiger motsvarande jämförelseinkomst.

(Se vidare anvisningarna.)

upptagas högre belopp än det, varmed inkomst av tjänst och av tillfällig förvärvsverksamhet, med undantag av realisationsvinst och lotterivinst samt belopp som erhållits genom restitution av allmänna skatter, för beskattningsåret överstiger motsvarande jämförelseinkomst.

(Se vidare anvisningarna.)

9 §.

Vid icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom uppkommen *realisationsvinst* skall upptagas såsom *taxerad merinkomst*, i den mån den kan antagas hava berott på värdeökning uppkommen efter utgången av augusti 1939, försåvitt det ej av den skattskyldige visas att den skulle hava uppkommit oberoende av förhållanden som omförmälas i 1 §.

Vid fastställande av den taxerade merinkomsten må avdrag ske dels för realisationsförlust vid avyttring av fast eller lös egendom, beräknad efter samma grunder som tillämpats vid uppskattningen av realisationsvinsten, dels, om den skattskyldige normalt plägat beskattas för realisationsvinst, för ett med hänsyn därtill avvägt skäligt belopp.

(Se vidare anvisningarna.)

Beskattningsbar merinkomst.

10 §.

Till krigskonjunkturskatt *beskattningsbar merinkomst* fastställas särskilt för rörelse och särskilt för övriga förvärvskällor tillsammans.

Vid fastställande av beskattningsbar merinkomst skall från de taxerade merinkomsterna sammanlagt avdragas

dels belopp som den skattskyldige visar sig hava efter utgången av augusti 1939 utgivit såsom gåva för luftvärnet eller luftskyddet och som fått avdragas vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt år 1941 men för vilket avdrag enligt denna förordning ej skett vid beräkning av uppskattad merinkomst av rörelse,

dels ock ett belopp av 3,000 kronor.

Har skattskyldig, för vilken taxerad merinkomst fastställs, under beskattningsåret haft annan, krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla, som vid tillämpning av denna förordnings föreskrifter utvisar inkomstminskning, skall beskattningsnämnd vid den beskattningsbara merinkomstens bestämmande medgiva skäligt avdrag utöver vad ovan sagts med högst inkomstminskningens belopp. Har den skattskyldige under beskattningsåret även haft annan, krigskonjunkturskatt icke underkastad förvärvskälla, som

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

kan anses utvisa inkomstökning i förhållande till förkrigsinkomståren, bör skäligen hänsyn därtill tagas vid avdragets bestämmande.

Avdragen tillgodonjutas i första hand från taxerad merinkomst av rörelse. Återstående avdrag göres från summan av övriga taxerade merinkomster.

Beskattningsbar merinkomst utföres dels för rörelse, dels för övriga förvärvskällor gemensamt i fulla hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal kronor, bortfaller.

(Se vidare anvisningarna.)

Beräkning av krigskonjunkturskatt.

11 §.

Krigskonjunkturskatten skall utgöra, *1 m o m. För krigskonjunkturskatten fastställles ett grundbelopp. Detta skall utgöra,*

- a) beträffande rörelse:
 å den del av den beskattningsbara merinkomsten, som
 ej överstiger 20 % av motsvarande jämförelseinkomst:..... 50 %,
 överstiger 20 men ej 50 % av motsvarande jämförelseinkomst:..... 60 %,
 » 50 % » » » :..... 70 %;

- b) beträffande övriga förvärvskällor:
 50 procent av den beskattningsbara merinkomsten.
 Avser beskattningsåret ej samma antal månader som det antagna jämförelseåret, skall motsvarande jämförelseinkomst upptagas till ett med hänsyn härtill jämkat belopp. Den motsvarande jämförelseinkomsten utföres i fulla hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal kronor, bortfaller.

2 m o m. Krigskonjunkturskatten skall utgöra det enligt 1 mom. fastställda grundbeloppet efter avdrag av de belopp varmed statlig inkomst- och förmögenhetskatt, värnskatt och särskild skatt å förmögenhet för den skattskyldige skulle hava minskats, om krigskonjunkturskattens grundbelopp avdragits från det till statlig inkomst- och förmögenhetskatt taxerade beloppet och det därefter återstående beloppet utgjort taxerat belopp.

12 §.

Skall jämlikt 19 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetskatt för äkta makar fastställas gemensamt beskattningsbart belopp, skall i

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

förekommande fall jämväl till krigskonjunkturskatt beskattningsbar merinkomst särskilt för rörelse och särskilt för övriga förvärvskällor fastställas för makarna gemensamt.

Kan ene maken helt eller delvis ej utnyttja avdrag för inkomstminskning eller realisationsförlust, må det återstående avdraget tillgodonjutas av den andre maken, som om denne själv haft inkomstminskningen eller realisationsförlusten. Vad nu stadgats om inkomstminskning skall gälla även förvärvskällor som avses i 5—8 §§. Avdrag som omförmåles i 10 § andra stycket skall, i den mån det ej utgör avdrag för gåva till luftvärnet eller luftskyddet vilket kunnat utnyttjas av den av makarna som givit gåvan, med motsvarande tillämpning av där meddelade föreskrifter ske från den för båda makarna sammanlagda taxerade merinkomsten.

Krigskonjunkturskatten beräknas efter den för båda makarna sammanlagda beskattningsbara merinkomsten, såvitt angår rörelse med hänsyntagande till den för båda sammanlagda jämförelseinkomsten, och fördelas å makarna, särskilt för rörelse och särskilt för övriga förvärvskällor, efter förhållandet mellan deras taxerade merinkomster av motsvarande förvärvskällor.

Vid beräkning enligt 11 § 2 mom. av avdrag från det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet i fall som avses i 19 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt iakttages att avdraget må, i den mån det ej kunnat utnyttjas av den därtill närmast berättigade maken, tillgodokomma den andre maken.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt.

13 §.

Krigskonjunkturskatt må efter framställning från skattskyldig, som taxeras för merinkomst av rörelse, påföras allenast provisoriskt

- a) för framtida nedskrivning av ersättningslager (14 §),
- b) för mötande av framtida prisfall (15 §),
- c) för kostnadsutjämning (16 §),
- d) för befarad framtida värdeminskning (17 §),
- e) för framtida anskaffning av ersättningstonnage med mera (18 §), samt
- f) för framtida nyanskaffning av fartyg (19 §).

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

14 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för framtida nedskrivning av ersättningslager skall ske,

därest lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse minskats sedan sista förkrigsinkomstårets utgång eller, om lagret vid utgången av augusti 1939 visas hava varit större än vid sista förkrigsinkomstårets utgång, sedan utgången av augusti 1939,

samt en särskild varuförnyelsefond för beskattningsåret avsatts för nedskrivning av lager, som den skattskyldige har för avsikt att anskaffa i stället för sålunda avgången lagertillgång.

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om vid beskattningsårets slut nya lagertillgångar hade anskaffats för lagrets uppbringande till samma storlek som vid sista förkrigsinkomstårets utgång, eller, om lagret vid utgången av augusti 1939 var större än vid sista förkrigsinkomstårets utgång, till samma storlek som vid utgången av augusti 1939, och enligt i denna förordning medgivna grunder nedskrivits högst med det till varuförnyelsefonden avsatta beloppet.

(Se vidare anvisningarna.)

15 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för mötande av framtida prisfall skall ske,

därest under beskattningsåret tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse inköpts men ej levererats,

samt en särskild prisfluktuationsfond för beskattningsåret avsatts för att möta framtida prisfall å dessa tillgångar.

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om de inköpta lagertillgångarna hade levererats under beskattningsåret och vid beskattningsårets utgång enligt i denna förordning medgivna grunder nedskrivits högst med det till prisfluktuationsfonden avsatta beloppet.

(Se vidare anvisningarna.)

16 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för kostnadsutjämning skall ske,

därest en särskild kostnadsutjämningsfond för beskattningsåret avsatts för att användas till omkostnader i rörelsen under ett följande år.

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om de avsatta medlen, dock högst en tjugondel av omsättningen under beskattningsåret eller, om därigenom större förmån vinnes, en femtedel av skillnaden mellan omsättningen under beskattningsåret och me-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

deltalet av omsättningen under förkrigsinkomståren, använts för avdragsgilla omkostnader under beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna.)

17 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för *befarad framtida värde-minskning* skall ske,

därest i räkenskaperna för beskattningsåret beträffande tillgång för stadigvarande bruk i rörelse avskrivning skett för överpris eller merkostnad,

men avdrag för motsvarande belopp vid inkomstuppskattning enligt denna förordning finnes ej kunna medgivas.

Den provisoriska skattepåföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om det i räkenskaperna gjorda avdraget i sin helhet hade medgivits vid inkomstuppskattningen.

(Se vidare anvisningarna.)

18 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för *framtida anskaffning av ersättningstonnage med mera* skall ske,

därest under beskattningsåret rörelse tillhörigt fartyg försålts eller fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk i rörelse förlorats,

och köpeskillingen eller försäkringssumman eller del därav insatts å särskilt konto hos riksbanken för att användas, om det insatta beloppet utgöres av köpeskillning för fartyg, till anskaffande av annat eller andra fartyg, och, om det utgöres av försäkringssumma för förlorad tillgång, till anskaffande av fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk.

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om den i den beskattningsbara merinkomsten ingående del av det insatta beloppet, som överstiger den avyttrade eller förlorade tillgångens värde, avdragits vid inkomstuppskattningen. Med tillgångens värde förstås härvid dess i beskattningsavseende enligt denna förordning gällande värde när avyttringen ägde rum eller förlusten timade, eller, om tillgången när den avyttrades eller förlorades var belastad med intecknad gäld, nämnda värde med avdrag av gälden.

(Se vidare anvisningarna.)

19 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för *framtida nyanskaffning av fartyg* skall ske,

därest i annat fall än som avses i 18 § skattskyldig som driver rederirörelse å särskilt konto hos riksbanken insatt belopp för att användas till anskaffande av fartyg.

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

hava minskats, om halva det insatta beloppet, dock högst hälften av den vid inkomstuppskattning enligt denna förordning beräknade inkomsten för beskattningsåret, avdragits vid inkomstuppskattningen.

(Se vidare anvisningarna.)

20 §.

Har fond som i 14, 15 eller 16 § avses ej avsatts i balansräkningen för beskattningsåret eller har sådan fond avsatts med mindre belopp än som sedermera visar sig hava varit önskvärt, må såsom avsättning godkännas skriftlig förklaring av den skattskyldige, att i räkenskaperna för det på beskattningsåret närmast följande räkenskapsåret överföring till sådan fond skall göras från fond eller konto, som fanns vid beskattningsårets utgång och som kunde disponeras för de i nämnda paragrafer angivna ändamålen.

Det i 18 och 19 §§ angivna villkoret om insättning i riksbanken skall anses fullgjort, om dylik insättning skett senast den 15 juli 1941 eller vid den senare tidpunkt före taxeringens avslutande, som landskamreraren bestämmer. Efter ansökan av skattskyldig äger Kungl. Maj:t i särskilda fall, där insättning i riksbanken skulle vålla den skattskyldige avsevärd svårighet, beskriva, att insättning i riksbanken må ersättas med annan väsentligen likvärdig disposition av tillgångar eller, där synnerliga skäl därtill äro, fastställa annat villkor för den provisoriska skattepåföringen.

21 §.

Restitution av provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt skall efter framställning från skattskyldig av prövningsnämnd medgivas, om och i den mån inom tid, som sedermera fastställles,

a) varuförnyelsefond som i 14 § sägs använts för enligt denna förordning medgiven nedskrivning å lagertillgångar som anskaffats i stället för de under beskattningsåret avgångna lagertillgångarna,

b) lagertillgångar som i 15 § avses levererats och prisfluktationsfonden använts för sådan nedskrivning av dessa tillgångar, som enligt denna förordning skulle medgivits för beskattningsåret, om tillgångarna då levererats,

c) kostnadsutjämningsfond som i 16 § sägs använts för omkostnader i rörelsen, för vilka avdrag skulle medgivits vid taxering till krigskonjunkturskatt, därest fonden ej disponerats för ändamålet,

d) tillgång som i 17 § sägs nedgått i värde under det, vartill den i beskattningsavseende enligt denna förordning avskrivits,

e) belopp, som enligt 18 eller 19 § insatts i riksbanken, disponerats för sådan anskaffning av tillgång som insättningen avsett, och i räkenskaperna sådan avskrivning å tillgången skett som enligt i denna förordning angivna grunder skulle kunnat godkännas vid taxering till krigskonjunkturskatt för anskaffningsåret, eller

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

f) tillgång som i e) sägs nedgått i värde under det, vartill den i beskattningsavseende enligt denna förordning avskrivits,

dock att, därest i fall som avses i 18 § den under beskattningsåret avytttrade eller förlorade tillgången varit belastad med intecknad gäld och där emot svarande belopp ej blivit insatt i riksbanken, den omständigheten att jämväl andra medel än i riksbanken insatta använts för anskaffning av den nya tillgången ej skall betaga den skattskyldige den rätt till restitution som skulle tillkommit honom, därest medlen uttagits ur riksbanken.

Restitutionen skall i vart och ett av de i a)—f) angivna fallen avse det belopp, varmed skatten för beskattningsåret skulle hava minskats, om avdrag med den i punkten angivna nedskrivningen, omkostnaden, avskrivningen eller värdeminskningen skett vid den beskattningsbara merinkomstens fastställande.

(Se vidare anvisningarna.)

22 §.

1 mom. Där insättning i riksbanken jämlikt 18 eller 19 § skett, är den skattskyldige ej pliktig erlægga enligt samma paragrafer provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt, förrän prövningsnämnd i den ordning som av Kungl. Maj:t fastställs meddelat särskilt föreläggande därom. Kungl. Maj:t äger utfärda föreskrifter rörande rätt för skattskyldig att disponera de hos riksbanken insatta medlen under iakttagande att säkerhet vinnes för betalning av den provisoriskt påförda skatten i den mån den ej kommer att bliva föremål för restitution.

Den som enligt 17 § erhållit provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för befarad framtida värdeminskning och som hos riksbanken ställt av riksbanken godkänd säkerhet för skatten äger åtnjuta uppskov med skattens erläggande enligt bestämmelser, som meddelas av Kungl. Maj:t.

Har Kungl. Maj:t enligt 20 § andra stycket fastställt särskilt villkor för provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt i fall som avses i 18 eller 19 §, meddelar Kungl. Maj:t även de särskilda föreskrifter rörande skattens erläggande och restitution, som därav betingas.

2 mom. Har tillgång som i 18 eller 19 § avses anskaffats efter beskattningsårets utgång men senast den 15 juli 1941 eller vid den senare tidpunkt före taxeringens avslutande, som landskamreraren bestämmer, skall vid tillämpning av denna förordning så anses som om belopp, vilket använts för betalning av tillgången, varit insatt i riksbanken vid beskattningsårets utgång och sedermera disponerats för anskaffning av tillgången.

3 mom. Föreligga förutsättningar för restitution enligt 21 § redan före taxeringens verkställande, skall visserligen krigskonjunkturskatt provisoriskt påföras den skattskyldige, men skall prövningsnämnden efter framställning från denne i samband med taxeringen förklara att det skattebelopp, som restitutionen skulle avse, ej skall av den skattskyldige erläggas.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Förklaring som nu sagts skall ock efter framställning från den skattskyldige meddelas, därest efter taxeringen men före uppbördens restitution medges.

4 mom. Fråga om restitution i de i 21 § a) och c) angivna fallen prövas, sedan balansräkningen för vederbörligt år fastställts. Beträffande förfarandet vid restitution meddelar Kungl. Maj:t föreskrifter under iakttagande av stadgandet i 28 § andra stycket.

23 §.

Å erlagd, provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt, som enligt 21 § restitueras, utgår ränta med tre procent, dock ej i den mån fråga är om restitution enligt 21 § c).

Åtnjuter skattskyldig uppskov enligt 22 § 1 mom. med erläggande av krigskonjunkturskatt, är han pliktig att å det skattebelopp som slutligen fastställles betala ränta från den dag, då skatten enligt eljest gällande föreskrifter senast skolat erläggas, efter räntefot som av Kungl. Maj:t bestämmes.

Särskild bestämmelse rörande dödsbo.

24 §.

Därest enligt 23 § eller 24 § 1 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt dödsbo efter skattskyldig befrias från skattskyldighet eller från erläggande av skatt, skall på särskild prövning av prövningsnämnd bero, huruvida och i vad mån härav föranledd befrielse från skattskyldighet till krigskonjunkturskatt eller från erläggande av sådan skatt skall äga rum.

Vad i 24 § 2 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är stadgat om dödsbos och dödsbodelägars ansvarighet för dylik skatt skall äga motsvarande tillämpning i fråga om krigskonjunkturskatt.

Beskattningsort.

25 §.

Taxering till krigskonjunkturskatt skall ske i den kommun, som enligt 22 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är den skattskyldiges beskattningsort.

Uppgiftsskyldighet och förfarande vid taxering till krigskonjunkturskatt.

26 §.

Taxeringsförordningens bestämmelser om taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skola i tillämpliga delar, med de avvikelser som nedan stadgas, lända till efterrättelse med avseende å taxering till krigskonjunkturskatt.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

27 §.

1 mom. Fysisk eller juridisk person, som i sin år 1941 avlämnade självdeklaration uppgivit nettointäkt av rörelse eller inkomst av tantiem, provision eller gratifikation som utgått från rörelse, jordbruk eller skogsbruk, sammanlagt ej understigande 4,000 kronor, är, försåvitt ej Kungl. Maj:t annorlunda föreskriver, pliktig att utan anmaning på heder och samvete avlämna deklaration till ledning för egen taxering till krigskonjunkturskatt.

Deklarationen skall senast den 15 juli 1941 avlämnas till länsstyrelsen i det län, där taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt ägt rum, eller, därest taxeringen ägt rum i Stockholm, till överståthållarämbetet.

2 mom. Annan än den, som på grund av bestämmelserna i 1 mom. har uppgiftsskyldighet, är pliktig att efter anmaning, inom tid som i anmaningen angives, på heder och samvete avlämna deklaration för egen taxering till krigskonjunkturskatt. Sådan deklarationsskyldighet föreligger dock ej beträffande inkomst av jordbruk och skogsbruk.

3 mom. Formulär till blanketter för deklARATIONER enligt 1 och 2 mom. fastställas av Kungl. Maj:t.

4 mom. Efter anmaning är envar fysisk eller juridisk person pliktig att i den omfattning, som i anmaningen angives, meddela för sin taxering till krigskonjunkturskatt erforderliga uppgifter utöver dem som avses i 1 och 2 mom.

5 mom. Vanligt handelsbolag, kommanditbolag så ock rederi för registreringspliktigt fartyg skall utan anmaning till ledning för delägares taxering till krigskonjunkturskatt avlämna deklaration på sätt och i den ordning i 1 mom. sägs.

6 mom. Rörande påföljd för underlåtenhet att avlämna deklaration för taxering till krigskonjunkturskatt skola taxeringsförordningens bestämmelser om underlåtenhet att avlämna självdeklaration hava motsvarande tillämpning; dock skall den i 39 § 1 mom. första stycket taxeringsförordningen stadgade påföljd för underlåtenhet att avlämna självdeklaration beträffande deklaration enligt 1 mom. här ovan inträda endast därest den skattskyldige underlåtit att efterkomma anmaning att inkomma med sådan.

Rörande påföljd för underlåtenhet att avlämna deklaration i fall som avses i 5 mom. skola taxeringsförordningens bestämmelser om underlåtenhet

(Utskottets förslag.)

27 §.

1 mom. Fysisk eller juridisk person, som i sin år 1941 avlämnade självdeklaration uppgivit nettointäkt av rörelse eller inkomst av tantiem, provision eller gratifikation som utgått från rörelse, jordbruk eller skogsbruk, sammanlagt ej understigande 4,000 kronor och som ej jämlikt 2 § 2 mom. är undantagen från skattskyldighet, är, försåvitt ej Kungl. Maj:t annorlunda föreskriver, pliktig att utan anmaning på heder och samvete avlämna deklaration till ledning för egen taxering till krigskonjunkturskatt.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

att avlämna uppgifter som i 34 § samma förordning sägs äga motsvarande tillämpning.

28 §.

Taxering verkställes av den ordinarie prövningsnämnd, som har att taga befattning med den skattskyldiges taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Frågor om rätt till restitution av provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt skola handläggas av prövningsnämnd.

För det förberedande arbetet med taxeringen åligger det taxeringsnämndernas ordförande att i den ordning Kungl. Maj:t föreskriver med ledning av de skattskyldigas självdeklarationer lämna meddelande till prövningsnämnden rörande inkomster som av de skattskyldiga uppgivits, *så ock i den utsträckning Kungl. Maj:t föreskriver infordra för taxering till krigskonjunkturskatt erforderliga uppgifter från skattskyldiga eller eljest* biträda med *införskaffande* av upplysningar.

För det förberedande arbetet med taxeringen åligger det taxeringsnämndernas ordförande att i den ordning Kungl. Maj:t föreskriver med ledning av de skattskyldigas självdeklarationer lämna meddelande till prövningsnämnden rörande inkomster som av de skattskyldiga uppgivits *samt* biträda med *att lämna och införskaffa* upplysningar.

29 §.

1 mom. Det åligger landskamreraren att, med ledning av deklARATIONER och andra uppgifter enligt 27 § och tillgängliga handlingar rörande taxering jämlikt taxeringsförordningen, efter den skriftväxling med den skattskyldige och utredning i övrigt som finnes erforderlig, såsom underlag för taxeringen till krigskonjunkturskatt låta upprätta förslag till sådan taxering av envar skattskyldig, för vilken till krigskonjunkturskatt beskattningsbar merinkomst ifrågakommer.

Förslag rörande taxering till krigskonjunkturskatt såvitt angår inkomst av jordbruk och av skogsbruk skall genom landskamrerarens försorg upprättas med ledning av den skattskyldiges självdeklarationer och inhämtade upplysningar enligt formulär som fastställles av Kungl. Maj:t. Beträffande inkomst av jordbruk må förslaget, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, upprättas enligt den i 5 § angivna bruttometoden utan utredning i vad mån merinkomsten uppkommit på grund av förhållanden som avses i 1 §.

2 mom. Överensstämmer förslag enligt 1 mom. första stycket med deklARATION, som avgivits av den skattskyldige, skall det så snart ske kan överlämnas till prövningsnämnden.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

3 mom. Innebär förslag enligt 1 mom. första stycket avvikelse från den skattskyldiges deklaration eller är sådant förslag upprättat utan att deklaration avlämnats, skall det genom landskamrerarens försorg ofördröjligen i rekommenderat brev tillställas den skattskyldige.

Förslag som avses i 1 mom. andra stycket bör genom landskamrerarens försorg i rekommenderat brev tillställas den skattskyldige senast den 15 september 1941.

Skattskyldig, som icke åtnöjes med förslaget, äger att inom viss vid förslagets översändande angiven tid, *ej mindre än tio dagar efter dess mottagande*, till länsstyrelsen ingiva till prövningsnämnden ställda erinringar mot förslaget jämte den utredning han vill åberopa.

Skattskyldig, som icke åtnöjes med förslag till taxering, äger att inom viss vid förslagets översändande angiven tid till länsstyrelsen ingiva till prövningsnämnden ställda erinringar mot förslaget jämte den utredning han vill åberopa. *Tid som nu sagts skall, där så ske kan, bestämmas till minst fjorton dagar efter förslagets mottagande.*

Sedan landskamreraren vidtagit de ändringar i förslaget, vartill erinringarna må föranleda, skall förslaget så snart ske kan föreläggas prövningsnämnden.

30 §.

1 mom. Därest prövningsnämnden vid granskning av förslag rörande taxering till krigskonjunkturskatt finner anledning till annan avvikelse från detta än som föranledes av yrkande från den skattskyldige, bör denne därom underrättas och erhålla tillfälle inkomma med erinringar, innan taxeringen fastställs.

2 mom. Sedan prövningsnämnden verkställt taxeringen, antecknas denna i särskild längd (*krigskonjunkturskattelängd*) enligt formulär, som fastställs av Kungl. Maj:t.

3 mom. För taxering av skattskyldiga enligt denna förordning må prövningsnämndens arbete pågå till och med den 10 december.

Prövningsnämndens protokoll, i vad det avser taxering till krigskonjunkturskatt, skall justeras inom åtta dagar efter sista sammanträdet avslutande.

3 mom. För taxering av skattskyldiga enligt denna förordning må prövningsnämndens arbete pågå till och med den 15 december.

Prövningsnämndens protokoll, i vad det avser taxering till krigskonjunkturskatt, skall justeras inom åtta dagar efter sista sammanträdet avslutande, *dock senast den 20 december.*

4 mom. Till en var skattskyldig som enligt 29 § 3 mom. tredje stycket framställt erinringar mot förslag rörande taxering till krigskonjunkturskatt så ock till en var i krigskonjunkturskattelängden upptagen annan skattskyldig, som taxerats med avvikelse från av honom avlämnad deklaration eller

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

utan att deklaration avlämnats, skall vederbörande protokollförare senast den 23 december i rekommenderat brev översända utdrag ur krigskonjunkturskattelängden samt prövningsnämndens protokoll i vad den skattskyldige angår.

31 §.

Kungl. Maj:t förordnar för Stockholms stad och för varje län en i bokföring sakkunnig person att såsom konsulent enligt landskamrerarens bestämmande biträda prövningsnämnden vid taxeringen till krigskonjunkturskatt. Konsulent förordnas jämväl att enligt allmänna ombudets hos mellankommunala prövningsnämnden bestämmande biträda denna nämnd vid ifrågavarande taxering.

Kungl. Maj:t förordnar tillika en särskild konsulent att tillhandagå övriga konsulenter och taxeringsmyndigheterna med råd och upplysningar rörande taxering till krigskonjunkturskatt och att vara föredragande hos den nämnd som ömförmäles i 32 §.

32 §.

Kungl. Maj:t förordnar en för hela riket gemensam nämnd (*centrala krigskonjunkturskattenämnden*) med uppgift att

dels efter framställning från landskamrerare eller allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden eller från prövningsnämnd eller när anledning eljest anses föreligga avgiva yttranden i ärenden rörande taxering till krigskonjunkturskatt,

dels, när anledning därtill uppkommer, till Kungl. Maj:t avgiva förslag rörande tillämpning av denna förordning.

Nämnden skall bestå av ordförande och nio ledamöter. En av ledamöterna skall förordnas till vice ordförande. För varje ledamot utses en suppleant.

Nämnden är beslutför, när sju medlemmar äro tillstädes.

Nämnden må, i den utsträckning Kungl. Maj:t förordnar, åtnjuta biträde av sakkunniga.

Beträffande nämndens verksamhet skola de i 110 §, 111 § 1 mom. samt 112 § taxeringsförordningen meddelade bestämmelserna äga motsvarande tillämpning.

33 §.

Deklaration eller annan uppgift enligt denna förordning skall av vederbörande myndighet biläggas och åtfölja den självdeklaration, till vilken den anknyter. Vad i 56 § 1 mom. taxeringsförordningen stadgas beträffande självdeklaration skall äga tillämpning jämväl beträffande handling som enligt vad nu sagts skall biläggas självdeklarationen.

Rörande rätt att taga del av självdeklaration samt av deklARATIONER och andra uppgifter enligt denna förordning skall vad i 56 § 1 mom. taxerings-

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

förordningen stadgas beträffande sakkunnig gälla om konsulent enligt denna förordning, och skall vad i nämnda mom. stadgas beträffande ordförande och ledamöter i prövningsnämnd gälla om ordförande och ledamöter i den centrala krigskonjunkturskattenämnden. Rörande förbud för person, som sålunda fått del av självdeklaration eller deklaration eller annan uppgift enligt denna förordning, att offentliggöra eller yppa dess innehåll skola föreskrifterna i 56 § 1 mom. och 57 § taxeringsförordningen äga motsvarande tillämpning.

Ämbets- eller tjänsteman, vilken äger rätt att taga del av deklaration till krigskonjunkturskatt, äger jämväl rätt att taga del av den självdeklaration, vid vilken den bilagts eller skall biläggas, jämte därtill hörande uppgifter enligt taxeringsförordningen.

34 §.

För taxeringen till krigskonjunkturskatt må granskning av skattskyldigs bokföring enligt bestämmande i varje särskilt fall av landskamreraren eller allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden verkställas av vederbörande konsulent så ock av person som verkställer bokföringsgranskning enligt taxeringsförordningen. Taxeringsförordningens föreskrifter skola härvid äga motsvarande tillämpning.

Dylik granskning må ock verkställas av den i 31 § andra stycket omfördä mälde konsulenten.

35 §.

1 mom. Beträffande besvär över taxering till krigskonjunkturskatt så ock över beslut rörande restitution av provisoriskt påförd sådan skatt skola taxeringsförordningens föreskrifter om taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äga motsvarande tillämpning med iakttagande

dels att besvärsmätt tillkommer den skattskyldige och vederbörande landskamrerare,

dels att besvär över ordinarie prövningsnämnds beslut skola ingivas till vederbörande länsstyrelse eller kammarrätten före klockan tolv den 31 januari 1942.

Vid motsvarande tillämpning av taxeringsförordningens bestämmelser om besvär skall vad angår taxering till krigskonjunkturskatt underrättelse enligt 30 § 4 mom. i denna förordning likställas med underrättelse om avvikelse från självdeklaration, och skall vid motsvarande tillämpning av 123 § 2 mom. taxeringsförordningen besvärsmätt, som tillkommer skattskyldig vilken icke erhållit föreskriven underrättelse före viss tid, avse det fall att den skattskyldige ej erhållit underrättelsen före den 15 januari 1942.

2 mom. Därest genom utslag av Kungl. Maj:t eller kammarrätten eller beslut jämlikt 123 § 2 eller 4 mom. taxeringsförordningen av prövningsnämnd sådan ändring sker i den skattskyldiges taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för inkomst under något av förkrigsinkomståren, att

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

taxeringen till krigskonjunkturskatt bör bestämmas till annat belopp än som skett, må besvär med yrkande om härav föranledd ändring i taxeringen till krigskonjunkturskatt anföras hos prövningsnämnden eller, därest denna taxering i annan ordning är föremål för prövning i högre instans, hos denna instans för att prövas i sammanhang med målet i övrigt.

Rätt att anföras besvär som nu sagts tillkommer den skattskyldige, där han ej gjort sig skyldig till underlåtenhet, som avses i 27 § 6 mom. första stycket, samt vederbörande landskamrerare. Beträffande tiden för besvärens ingivande och handläggningen av desamma skall 124 a § 1 mom. taxeringsförordningen äga motsvarande tillämpning.

36 §.

Äro för viss skattskyldig besvär samtidigt anhängiga över taxering enligt denna förordning och enligt taxeringsförordningen, skola besvären prövas i samband med varandra.

Därest efter anförda besvär eller eljest taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1941 ändras eller påföres någon, skall samtidigt vidtagas därav betingad ändring i taxeringen till krigskonjunkturskatt.

Det åligger länsstyrelsen att vid insändande till kammarrätten av besvär rörande taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt i förekommande fall foga utdrag av krigskonjunkturskattelängden.

Eftertaxering.

37 §.

1 mom. Har skattskyldig i deklaration eller annan uppgift, som avgivits till ledning vid taxering enligt denna förordning eller vid hans taxering för inkomst eller förmögenhet, lämnat oriktigt meddelande, eller har han, ehuru uppgiftspliktig, underlåtit avlämna uppgift eller infordrad upplysning, och har därav föranletts att han icke blivit taxerad till krigskonjunkturskatt eller att han blivit för lågt taxerad till sådan skatt, skall han eftertaxeras till krigskonjunkturskatt att utgå med det belopp, som genom berörda förfarande undandragits staten. Beträffande dylik eftertaxering skall vad i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är stadgat rörande eftertaxering till dylik skatt äga motsvarande tillämpning, med iakttagande av att det skall ankomma på den skattskyldige att visa, att merinkomst, som fastställes på grund av eftertaxering, ej berott på förhållanden som i 1 § sägs.

2 mom. Därest eftertaxering ifrågakommer under år, då allmän taxering till krigskonjunkturskatt ej äger rum, skall eftertaxeringen verkställas av ordinarie prövningsnämnden med motsvarande tillämpning av taxeringsförordningens bestämmelser, därvid iakttages att eftertaxeringen antecknas i krigskonjunkturskattelängd, vilken såsom bilaga fogas vid prövningsnämndens protokoll.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Straffbestämmelser.**38 §.**

Vid tillämpning av 143 § taxeringsförordningen i händelse av oriktigt meddelande i självdeklaration eller annan uppgift eller upplysning skall krigskonjunkturskatt enligt denna förordning anses såsom inkomst- och förmögenhetsskatt.

Har någon i deklaration eller annan uppgift till ledning för egen taxering som i 27 § sägs lämnat oriktigt meddelande, som varit ägnat att leda till frihet från taxering till krigskonjunkturskatt eller till för låg taxering till sådan skatt, utan att han på grund av motsvarande oriktiga meddelande i självdeklaration eller annan uppgift enligt taxeringsförordningen är underkastad ansvar enligt vad i första stycket sägs, skola i avseende å förseelsen föreskrifterna i 143 § och 144 § 1 mom. taxeringsförordningen äga motsvarande tillämpning.

Kostnader för taxeringsarbetet.**39 §.**

Av taxeringen till krigskonjunkturskatt föranledda särskilda kostnader bestridas av statsmedel.

Särskilda föreskrifter.**40 §.**

Därest beskattningsår för skattskyldig avser räkenskapsår, som till viss del omfattar tid före utgången av augusti 1939, skola beträffande frågan i vad mån uppskattad merinkomst eller inkomstminskning av viss förvärvskälla belöper på tiden före nämnda tidpunkt ävensom övriga frågor, vilka uppkomma på grund av att inkomstökning belöpande på tiden före nämnda tidpunkt ej är skattepliktig enligt denna förordning, de i förordningen den 19 augusti 1940 om krigskonjunkturskatt för år 1940 i sådant hänseende meddelade bestämmelserna äga motsvarande tillämpning.

41 §.

Kungl. Maj:t äger utfärda för tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Anvisningar

till 4 §.

1. Enligt punkt 1 av anvisningarna till 28 § kommunalskattelagen, sådan denna lyder enligt lag den 17 juni 1938, skall för annan skattskyldig än aktiebolag, ekonomisk förening, ömsesidigt försäkringsbolag eller sparbank intäkt vid avyttring av för stadigvarande bruk i rörelse avsedda maskiner eller andra inventarier, vilka icke vid beräkning av värdeminskingsavdrag enligt nämnda lag hänföras till byggnad, under vissa förutsättningar upptagas till en del såsom intäkt av rörelse och till en del såsom intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet. Med hänsyn till föreskriften i 2 § 1 mom. andra stycket i denna förordning skall vad sålunda stadgas icke gälla vid taxering till krigskonjunkturskatt, utan skall därvid intäkten i sin helhet upptagas såsom intäkt av rörelse. Såsom av sistnämnda stadgande framgår skall motsvarande gälla även där intäkt genom dylik avyttring ej är skattepliktig enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. Vad nu sagts avser även utfallande försäkringsbelopp vid förlust av tillgång varom nu är fråga och skall iakttagas beträffande såväl förkrigsinkomståren som beskattningsåret.

2. Den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt verkställda uppskattningen av inkomst av förvärvskälla hänförlig till rörelse för *förkrigsinkomståren* skall vid uppskattning av inkomst enligt denna förordning, förutom i fall som avses i 4 § 6 mom. samt i punkt 1 här ovan, frångås i den mån följande särskilda föreskrifter därtill föranleda.

a) Har vid värdering av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelsen under något av förkrigsinkomståren mera avsevärd nybildning av dold reserv ägt rum genom nedskrivning eller mera avsevärd minskning av sådan reserv skett genom uppskrivning, skall vid inkomstuppskattningen för vardera förkrigsinkomståret tilläggas under året gjord sådan nybildning eller avdragas under året inträdd sådan minskning av den dolda reserven.

b) Har avdrag för värdeminskning å maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk för något av förkrigsinkomståren vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt medgivits med belopp mera avsevärt överstigande vad som kan antagas hava motsvarat den verkliga värdeminskningen under året, skall det överskjutande beloppet tilläggas vid inkomstens uppskattning. Göres beträffande det sista förkrigsinkomståret vid ifrågavarande avdrags beräkning avvikelse från de normer, som tillämpats vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, skall anteckning rörande grunden för beräkningen göras i krigskonjunkturskattelängden.

c) Har för något av förkrigsinkomståren avdrag skett för avsättning till konjunkturinvesteringsfond eller, med större belopp än som kan anses motsvara normal årsavsättning, till pensionering av anställda eller annat likartat ändamål, skall beloppet tilläggas vid inkomstuppskattningen.

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

Har å andra sidan för något av förkrigsinkomståren i inkomsten ingått belopp av sådant slag och av sådan storlek som uppenbarligen ej kan anses för rörelsen normalt, skall sådant belopp ej upptagas såsom intäkt.

d) Huru förfaras skall med utdelning å svenska aktier och andelar i svenska ekonomiska föreningar samt med beräkning av ränta å eget kapital nedlagt i rörelsen framgår av punkterna 5 och 8 här nedan.

3. Såsom *jämförelseinkomst* skall i regel upptagas medeltalet av inkomsterna för båda förkrigsinkomståren. Är det uppenbart, att detta medeltal ej utgör ett godtagbart uttryck för den skattskyldiges normala årsinkomst av förvärvskällan vid tiden närmast före krigsutbrottet, men kan det antagas, att ettdera förkrigsinkomstårets inkomst utgör ett bättre samt i och för sig godtagbart uttryck för nämnda årsinkomst, skall denna inkomst vara jämförelseinkomst. Har den skattskyldige ej bedrivit rörelse under hela det förra men under hela det senare förkrigsinkomståret, skall i regel inkomsten för det senare året vara jämförelseinkomst. Hava förkrigsinkomståren visat underskott eller eljest uppenbart onormala vinstresultat, skall jämförelseinkomsten fastställas till annat belopp, som med hänsyn till omständigheterna kan anses skäligt. Den omständigheten att ett av förkrigsinkomståren visat underskott bör i regel anses utgöra skäl att på sätt nu sagts bestämma jämförelseinkomsten till annat belopp än medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren.

Har den skattskyldige ej bedrivit ifrågakommande rörelse under något förkrigsinkomstår eller har han bedrivit densamma endast under del av sådant år, fastställs jämförelseinkomsten med hänsyn till omständigheterna. Såsom exempel på i dylika fall ifrågakommande uppskattningsgrunder må följande anföras. Därest rörelsen övertagits från annan, som under förkrigsinkomståren eller ett av dessa bedrivit rörelse under likartade förhållanden, kan stundom jämförelseinkomsten fastställas med ledning av rörelsens resultat i förre innehavarens hand. Är åter fråga om ny rörelse eller övertagen rörelse, för vilken dylik beräkning av jämförelseinkomsten finnes ej kunna ifrågakomma, må denna fastställas med ledning av resultatet av annan jämförbar rörelse, som under förkrigsinkomståren bedrivits under likartade förhållanden. Står ej annan uppskattningsgrund till buds, må såsom jämförelseinkomst fastställas ett belopp motsvarande skälig ränta å eget kapital, beräknat enligt punkt 8 här nedan, med tillägg beträffande enskild skattskyldig av skäligt värde å dennes normala personliga arbetsinsats. Ränta som nu sagts bör normalt kunna beräknas efter en räntefot av 6 procent. Om ej särskilda förhållanden till annat föranleda, antages vid dylik beräkning eget kapital hava under hela jämförelseåret utgjort samma belopp som vid beskattningsårets ingång. Vid uppskattning av värdet å den personliga arbetsinsatsen må skälig hänsyn tagas till intäktsbelopp, som rörelseidkaren under förkrigsinkomståren erhållit i annan verksamhet. Har rörelse av den skattskyldige bedrivits endast under senare delen av det sista förkrigsinkomståret, kan för den förra delen av detta år motsvarande tillämpning av nu angivna

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

regler ifrågakomma. I dylikt fall anses så stort kapital hava varit under förra delen av året nedlagt i rörelsen, som när rörelsen började bedrivas var nedlagt i denna.

Såsom lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelsen enligt 4 § skall vid det antagna jämförelseårets slut alltid anses lagret vid det sista förkrigsinkomstårets utgång, uppskattat i överensstämmelse med räkenskapernas värdesättning vid denna tidpunkt, även där ett jämkat värde antagits vid uppskattning av inkomsten för sista förkrigsinkomståret.

Huru vid fastställande av jämförelseinkomsten skall förfaras med beräkning av ränta å eget kapital nedlagt i rörelsen framgår av punkt 8 här nedan.

Den vid taxering till krigskonjunkturskatt år 1940 fastställda jämförelseinkomsten bör frångås endast om särskilda skäl därtill föranleda.

4. Vid uppskattning av inkomst för *beskattningsåret* skall den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt verkställda uppskattningen av inkomst hänförlig till rörelse, förutom i fall som avses i 4 § 6 mom. samt i punkt 1 här ovan, frångås i den mån nedan givna särskilda föreskrifter därtill föranleda.

a) Har vid taxering till krigskonjunkturskatt år 1940 tillägg gjorts för nybildning under nästföregående beskattningsår av dold reserv i lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse, skall hänsyn härtill tagas vid värdering av lagret vid beskattningsårets ingång och skall följaktligen vid inkomstuppskattningen avdrag medgivas med belopp svarande mot nämnda tillägg. Har skattskyldig ej vid nämnda taxering påförts krigskonjunkturskatt, skall i förekommande fall avdrag som nu sagts medgivas som om sådan taxering ägt rum och tillägg därvid gjorts med det belopp varmed nedskrivning av lagertillgångar skett i räkenskaperna för det beskattningsår taxeringen skulle avsett, dock högst ett belopp svarande mot den uppskattade inkomstminskning som skulle uppstått om sådant tillägg ej gjorts.

b) Lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse vid beskattningsårets utgång må ej vid inkomstuppskattningen nedskrivas till lägre belopp än som erhålles vid uppskattning enligt de principer och den prisnivå som tillämpats beträffande lagervärderingen för jämförelseårets utgång, d. v. s. uppskattningen enligt räkenskaperna av lagret vid sista förkrigsinkomstårets utgång (förkrigslagret). Därest det vid uppskattning enligt sagda principer och prisnivå befinnes, att lagret vid beskattningsårets utgång mera avsevärt översteg förkrigslagret, må dock ej beträffande lagerökningen godkännas nedskrivning till lägre värde än anskaffningskostnaden vid sista förkrigsinkomstårets utgång. Därvid iakttages, *dels* att, om lagret vid utgången av augusti 1939 (krigsutbrottet) visas hava varit större än vid sista förkrigsinkomstårets utgång, lagret vid krigsutbrottet skall räknas såsom förkrigs-lager, samt att i dylikt fall beträffande lagerökningen ej må godkännas nedskrivning till lägre värde än anskaffningskostnaden vid krigsutbrottet, *dels* att nedskrivningen beräknas för förkrigslagret och lagerökningen gemen-

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

samt. Lagret i dess helhet vid beskattningsårets utgång må följaktligen ej vid inkomstuppskattningen nedskrivnas till lägre belopp än summan av värdet å förkrigs-lagret uppskattat efter nyss angivna principer och prisnivå och värdet å lagerökningen uppskattat till anskaffningskostnaden vid sista förkrigsinkomstårets utgång eller, därest lagret vid krigsutbrottet skall räknas såsom förkrigs-lager, anskaffningskostnaden vid krigsutbrottet. Hänsyn skall dock vid bedömande av nedskrivningen tagas till inträffad värdeminskning på grund av prisfall eller av annan orsak så ock till i vad mån efterfrågan å tillgången kan antagas bliva minskad på grund av rådande krigskonjunktur eller kan antagas bliva minskad eller upphöra, när normala förhållanden åter inträda.

Om den dolda reserven i lagret vid beskattningsårets utgång vid uppskattning av lagertillgångarna till förkrigspris ej är större än den dolda förkrigsreserv som avses i 4 § 4 mom. första stycket (jfr punkt 11 här nedan), skall lagret ej anses nedskrivet till lägre belopp än som godkännes enligt förra stycket. Med förkrigspris förstås kostnaden för att anskaffa tillgångar av ifrågavarande slag vid krigsutbrottet, eller, därest lagret vid sista förkrigsinkomstårets utgång räknas såsom förkrigs-lager, vid sistnämnda tidpunkt.

Har den skattskyldige ej vid sista förkrigsinkomstårets utgång haft lagertillgång, må vid uppskattningen av inkomsten för beskattningsåret tillgången ej nedskrivnas till lägre värde än som kan antagas hava motsvarat kostnaden för att anskaffa tillgången vid utgången av augusti 1939, skäligen reducerat med hänsyn till redan inträffad värdeminskning på grund av prisfall eller av annan orsak eller till befarad värdeminskning vid krigskonjunktorens upphörande eller dessförinnan.

Vid tillämpning av vad ovan stadgats skall iakttagas, att nedskrivning vid inkomstuppskattning enligt denna förordning ej må ske till lägre belopp än det bokförda värdet vid beskattningsårets utgång, såvitt ej den skattskyldige visar att vid uppskattningen enligt räkenskaperna hänsyn ej tagits till nedskrivning som enligt god köpmannased varit uppenbart påkallad.

Vid tillämpning av vad ovan stadgats skall iakttagas, att nedskrivning vid inkomstuppskattning enligt denna förordning ej må ske till lägre belopp än det bokförda värdet vid beskattningsårets utgång, såvitt ej den skattskyldige visar att vid uppskattningen enligt räkenskaperna hänsyn ej tagits till nedskrivning som enligt god köpmannased varit uppenbart påkallad. *Har skattskyldig i sin rö-*

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

relse tillgodogjort sig produkter från eget jordbruk eller eget skogsbruk, vilka ingå i lagret vid beskattningsårets utgång, må dock, därest lagret vid denna tidpunkt är större än förkrigs-lagret och lagerökningen i räkenskaperna i genomsnitt upptagits till högre värde än förkrigspris, vid inkomststopp-skattningen nedskrivning av ifrågavarande produkter kunna ske med högst så stort belopp att lagerökningen kommer att i genomsnitt vara upptagen till förkrigspris. Därest härigenom inkomstminskning å rörelsen uppkommer, kan tillämpning av bestämmelserna i punkt 3 tredje stycket av anvisningarna till 5 § och punkt 5 av anvisningarna till 6 § ifrågakomma.

Tillika skall iakttagas, att av skattskyldig i räkenskaperna gjord värdesättning av lagertillgång, som godkänts vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, ej bör, med mindre särskilda omständigheter därtill föranleda, vid uppskattning av inkomst enligt denna förordning frångås, för såvitt ej de beträffande räkenskaperna tillämpade grunderna kunna antagas leda till resultat som i genomsnitt mera avsevärt skilja sig från dem som framkomma vid tillämpning av föreskrifterna i denna punkt.

c) Har vid taxering till krigskonjunkturskatt år 1940 avdrag åtnjutits för minskning av dold förkrigsreserv i tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse, och har under beskattningsåret den avgångna dolda förkrigsreserven genom nybildning av motsvarande dold reserv helt eller delvis återvunnits, skall ett belopp svarande mot återvinningen men ej överstigande det åtnjutna avdraget tilläggas vid inkomststopp-skattningen för detta år.

Återvinningen under beskattningsåret av avgången dold förkrigsreserv utgöres av skillnaden mellan å ena sidan det belopp, varmed vid uppskattning för taxering till krigskonjunkturskatt lagret vid beskattningsårets utgång var nedskrivet under förkrigspriset, och å andra sidan det belopp, varmed lagret vid beskattningsårets ingång var nedskrivet under nämnda pris, dock högst det belopp, varmed

Återvinningen under beskattningsåret av avgången dold förkrigsreserv utgöres av skillnaden mellan å ena sidan det belopp, varmed vid uppskattning för taxering till krigskonjunkturskatt lagret vid beskattningsårets utgång var nedskrivet under förkrigspriset, och å andra sidan det belopp, varmed lagret vid beskattningsårets ingång var nedskrivet under nämnda pris, dock högst det belopp, varmed

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

dold förkrisreserv minskats under föregående beskattningsår. Med förkrispris förstås kostnaden för att anskaffa tillgångar av ifrågavarande slag vid krigsutbrottet, eller, därest lagret vid sista förkrisinkomstårets utgång räknas såsom förkrislager, vid sistnämnda tidpunkt.

dold förkrisreserv minskats under föregående beskattningsår.

Avdrag för minskning av dold förkrisreserv vid taxering till krigskonjunkturskatt år 1940 skall anses hava åtnjutits högst med det belopp, som skulle hava utgjort taxerad merinkomst av förvärvskällan, därest avdrag ej medgivits.

d) För värdeminskning å maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk medgives i regel avdrag efter samma grunder som tillämpats vid uppskattning enligt denna förordning av inkomsten för sista förkrisinkomståret, eller, där beräkning efter sådan grund ej kan ske, med belopp motsvarande den med utgångspunkt från anskaffningskostnaden beräknade verkliga värdeminskningen. Avdrag för värdeminskning överstigande den normala av sådant slag, som avses i punkt 3 c) fjärde stycket anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen, medgives i den mån denna värdeminskning visas hava uppkommit under beskattningsåret och motsvarande avdrag skett i räkenskaperna. I räkenskaperna gjort avdrag å tillgång som nu sagts för överpris eller merkostnad av sådant slag, som anges i femte stycket nämnda anvisningspunkt, skall likaledes få åtnjutas, dock, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, högst med så stort belopp att det vid ifrågavarande beskattning återstående oavskrivna värdet å tillgången nedbringas till en och en fjärdedel gånger det pris den kan anses hava betingat vid utgången av augusti 1939. Att provisorisk skattepåföring kan ske av den krigskonjunkturskatt, som belöper på återstoden av det i räkenskaperna gjorda avdraget, framgår av 17 §.

Beträffande industriella nybyggnader och nyanskaffade maskinutrustningar eller dyl., som införlivas med vederbörande anläggningar för stadigvarande bruk, kan sådan omständighet som bör föranleda större avdrag för överpris än nyss sagts ofta anses vara för handen. Kan det med visshet förutses att en tillgång skall helt förlora sitt värde efter krigets slut, bör avdrag få ske för hela anskaffningskostnaden, om motsvarande avdrag skett i räkenskaperna. Såsom exempel på sådan omständighet

Beträffande industriella nybyggnader och nyanskaffade maskinutrustningar eller dyl., som införlivas med vederbörande anläggningar för stadigvarande bruk, kan sådan omständighet som bör föranleda större avdrag för överpris än nyss sagts ofta anses vara för handen. Kan det med hög grad av sannolikhet förutses att en tillgång skall helt förlora sitt värde efter krigets slut, bör avdrag få ske för hela anskaffningskostnaden, om motsvarande avdrag skett i räkenskaperna. Såsom exempel på sådan

(Kungl. Maj:ts förslag.)

som må föranleda större avdrag för överpris än nyss sagts må vidare framhållas det fall att fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk gått förlorad och annan liknande tillgång anskaffats i dess ställe. I dylikt fall må avdrag för överpris åtnjutas högst med så stort belopp att det vid ifrågavarande beskattning återstående oavskrivna värdet nedbringas till förkrigsvärdet å den nyanskaffade tillgången eller, om detta värde överstiger motsvarande värde för den förlorade tillgången, till summan av förkrigsvärdet å denna tillgång och — i regel — en och en fjärdedel gånger det belopp varmed förkrigsvärdet å den nyanskaffade tillgången överstiger förkrigsvärdet å den förlorade tillgången. I vissa fall kan Kungl. Maj:t med stöd av särskilt av riksdagen meddelat bemyndigande att medgiva eftergift beträffande krigskonjunkturskatt fastställa särskild grund för beräkning av avdrag för överpris eller merkostnad.

e) Beträffande rörelse, för vilken ej förts handelsböcker och beträffande vilken på den grund ovan givna bestämmelser om i räkenskaperna vidtagna åtgärder ej kunna tillämpas, må i motsvarande avseende hänsyn tagas till vad som i det särskilda fallet synes skäligt.

f) Avdrag för avsättning till konjunkturinvesteringsfond är ej medgivet, ej heller avdrag för omkostnad som uppenbarligen haft till syfte att nedbringa beskattningen för beskattningsåret.

Avdrag för kostnad för pensionering av anställda eller annat likartat ändamål med belopp överstigande medeltalet av liknande avdrag för förkrigsinkomståren medgives allenast i den mån kostnadsökningen kan anses erforderlig för normal årsavsättning på grund av ökade verkliga förpliktelser eller dylikt förhållande. Har sådan förpliktelse ingåtts efter utgången av augusti 1939, iakttages, *dels* att avdrag ej medgives i den mån med kostnaden avses att åt någon bereda högre pension än dubbla det belopp som anges i 9 § tredje stycket lagen den 18 juni 1937 om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, i förekommande fall förenad med s. k. kapitalunderstöd å högst 4,000 kronor, *dels* att avdrag för s. k. övergångskostnad ej medgives med mera än en tiondel av hela det belopp av sådan kostnad

(Utskottets förslag.)

omständighet som må föranleda större avdrag för överpris än nyss sagts må vidare framhållas det fall att fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk gått förlorad och annan liknande tillgång anskaffats i dess ställe. I dylikt fall må avdrag för överpris åtnjutas högst med så stort belopp att det vid ifrågavarande beskattning återstående oavskrivna värdet nedbringas till förkrigsvärdet å den nyanskaffade tillgången eller, om detta värde överstiger motsvarande värde för den förlorade tillgången, till summan av förkrigsvärdet å denna tillgång och — i regel — en och en fjärdedel gånger det belopp varmed förkrigsvärdet å den nyanskaffade tillgången överstiger förkrigsvärdet å den förlorade tillgången. I vissa fall kan Kungl. Maj:t med stöd av särskilt av riksdagen meddelat bemyndigande att medgiva eftergift beträffande krigskonjunkturskatt fastställa särskild grund för beräkning av avdrag för överpris eller merkostnad.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

som härrör av den ökade förpliktelsen i den mån den ej avser högre pensioner än nyss sagts, *dels ock* att i regel avdrag ej medgives med högre belopp än i medeltal 4,000 kronor för en var av de befattningshavare som pensioneringen avser.

g) Har skattskyldig i rörelse under beskattningsåret tillgodogjort sig produkter från eget jordbruk och utvisar på grund av den i räkenskaperna tillämpade prissättningen rörelsen inkomstökning och jordbruket inkomstminskning, äger den skattskyldige att för utjämning härutinnan vid inkomstuppskattning enligt denna förordning beträffande nämnda produkter tillämpa skälig högre prissättning med sammanlagt högst så stort belopp att inkomstminskningen å jordbruket bortfaller.

h) Huru vid fastställande av inkomsten för beskattningsåret förfaras skall med utdelning å svenska aktier och andelar i svenska ekonomiska föreningar samt med beräkning av ränta å eget kapital nedlagt i rörelsen framgår av punkterna 5 och 8 här nedan.

5. I rörelseinkomsten för annan rörelseidkare än sådan som bedriver penningrörelse inräknas ej beträffande vare sig förkrigsinkomståren eller beskattningsåret behållen *utdelning* å svenska aktier eller å andelar i svenska ekonomiska föreningar.

6. Har skattskyldig enligt vad därom är särskilt stadgat vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt från summan av sina inkomster från olika förvärvskällor åtnjutit avdrag för belopp, som utgivits såsom *gåva för luftvärnet eller luftskyddet*, skall enligt denna förordning motsvarande avdrag göras vid uppskattning av inkomst av till rörelse hänförlig förvärvskälla, från vilken gåvan utgått.

7. Vid beräkning av uppskattad merinkomst av *uppfinnarverksamhet* skall iakttagas, att den under beskattningsåret åtnjutna intäkten genom exploatering av viss uppfinning, vare sig den utgjort engångsersättning eller royalty eller dylikt, till en del kan vara att betrakta såsom gottgörelse för kostnader i samband med uppfinningen, däri inräknad ersättning för uppfinnarens eget förberedande arbete. I följd härav bör i fall, då det förberedande arbetet med uppfinningen påbörjats under tidigare år, inkomsten för beskattningsåret minskas med det belopp som kan anses motsvara gottgörelse för sådana kostnader och detta belopp skäligen fördelas på den tid under vilken det förberedande arbetet pågått. I förekommande fall bör alltså hänsyn till nämnda kostnader tagas även vid fastställande av jämförelseinkomsten för förvärvskällan.

8. a) För vartdera förkrigsinkomståret så ock för beskattningsåret skall vid taxeringen angivas beräknad *ränta å eget kapital i rörelsen* efter en räntefot av 5 procent samt, därest det egna kapitalet under beskattningsåret ökats sedan förkrigsinkomståren, beträffande kapitalökningen efter en räntefot av 6 procent. Ingår i kapitalökning, som uppkommit genom besparing av vinstmedel från föregående år, kapital som ej under någon del av beskattningsåret använts i rörelsen utan varit insatt i bank eller eljest utlånat eller till-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

fälligt disponerat utom rörelsen, må dock ej ränta å detta kapital beräknas till högre belopp än som faktiskt tillkommit den skattskyldige. Vad angår jämförelseåret skall räntan beräknas å det egna kapital, som anses då hava varit nedlagt i rörelsen, därvid räntan beräknas till medeltalet av räntorna för förkrigsinkomståren, såvitt ej annan grund än medeltalsberäkning tillämpats vid jämförelseinkomstens fastställande, i vilket fall räntan bör beräknas efter grund som finnes skälig.

b) Såsom eget kapital i rörelsen anses det belopp, varmed tillgångarna överstiga skulderna enligt den värdesättning, som skett i räkenskaperna, dock att beträffande kapital nedlagt i maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk hänsyn skall tagas till den särskilda värdesättning av tillgångarna, som ligger till grund för inkomststoppsskattningen enligt denna förordning.

Vid beräkning av eget kapital skall iakttagas, bland annat,

att i tillgångarna ingående värde å svenska aktier eller andelar i svenska ekonomiska föreningar icke skall medräknas för annan skattskyldig än sådan, som bedriver penningrörelse,

att avskrivnings-, förnyelse- eller annan liknande fond skall räknas såsom skuld, i den mån den motsvaras av bokfört värde å tillgång, till vilken den hänför sig,

att avsättning i räkenskaperna för framtida skattebetalning skall räknas såsom skuld till den del avsättningen motsvarar beräknad skatteutgift avseende förhållande före eller vid den tidpunkt, till vilken kapitalets beräkning hänför sig, samt

att i eget kapital ej inräknas årets vinst, medan å andra sidan årets förlust ej får avräknas.

Beträffande rörelseidkare, vilken i sina räkenskaper upptagit andra tillgångar och skulder än sådana hänförliga till rörelsen, iakttages, att bedömandet av vad som skall anses hava hört till rörelsen eller ej för förkrigsinkomståren och beskattningsåret bör ske efter såvitt möjligt likformiga grunder.

9. Vid fastställande av *uppskattad merinkomst* av viss förvärvskälla i rörelse förfares på följande sätt:

Från inkomsten för beskattningsåret avdrages jämförelseinkomsten. Omfattar beskattningsåret längre eller kortare tid än tolv månader, ökas eller minskas jämförelseinkomsten med hänsyn därtill. Om rörelse i förvärvskällan bedrivits endast under del av beskattningsåret, avdrages allenast motsvarande del av jämförelseinkomsten.

Det erhållna skillnadsbeloppet minskas i förekommande fall med sådant belopp, varmed enligt punkt 8 beräknad ränta för beskattningsåret överstiger räntan för jämförelseåret, eller ökas med sådant belopp, varmed räntan för beskattningsåret understiger räntan för jämförelseåret, därvid iakttages att, om jämförelseinkomsten beräknas för längre eller kortare tid än ett år, ränteskillnaden i motsvarande mån jämkas.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

10. Vid beräkning av uppskattad inkomstminskning — däri i förekommande fall inräknas underskott — skola de bestämmelser, som gälla för beräkning av uppskattad merinkomst, äga motsvarande tillämpning. Uppskattad inkomstminskning framkommer alltså efter tillägg eller avdrag i förekommande fall av beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital. Emellertid kan, där jämförelseinkomsten fastställes till högre belopp än medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren, beloppet av uppskattad inkomstminskning bestämmas med utgångspunkt från nämnda medeltal eller efter annan grund som finnes skälig. Så må förfaras även i det fall, då medeltalet betecknar ett underskott.

Exempel på tillämpning av 4 § 3 mom.:

En person har i en förvärvskälla haft uppskattad merinkomst å 100,000 kronor, därav 80,000 kronor antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §.

Av en annan förvärvskälla har den skattskyldige haft uppskattad inkomstminskning å 60,000 kronor, därav 30,000 kronor antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §.

Den taxerade merinkomsten skulle utgöra $80,000 - 30,000 = 50,000$ kronor, därest ej hela den uppskattade merinkomsten med avdrag av hela den uppskattade inkomstminskningen, d. v. s. $100,000 - 60,000 = 40,000$ kronor, vore mindre än 50,000 kronor. I förevarande fall blir den taxerade merinkomsten 40,000 kronor.

11. a) Avdrag för minskning av *dold förkrigsreserv* i tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse ifrågakommer endast i samband med lagerminskning.

Såsom dold förkrigsreserv anses enligt 4 § 4 mom. första stycket det belopp, varmed tillgångens verkliga värde vid krigsutbrottet visas hava överstigit dess i beskattningshänseende enligt denna förordning gällande värde vid nämnda tidpunkt. Har *be-
träffande tillgångar avsedda för om-
sättning eller förbrukning i rörelse* ej enligt punkt 4 b) här ovan utredning företetts rörande lagret vid krigsutbrottet, må emellertid såsom dold förkrigsreserv antagas det belopp, varmed lagrets verkliga värde vid sista förkrigsinkomstårets utgång visas hava överstigit dess i beskattningshänseende enligt denna förordning då gällande värde.

Såsom dold förkrigsreserv anses enligt 4 § 4 mom. första stycket det belopp, varmed tillgångens verkliga värde vid krigsutbrottet visas hava överstigit dess i beskattningshänseende enligt denna förordning gällande värde vid nämnda tidpunkt. Har ej enligt punkt 4 b) här ovan utredning företetts rörande lagret vid krigsutbrottet, må emellertid såsom dold förkrigsreserv antagas det belopp, varmed lagrets verkliga värde vid sista förkrigsinkomstårets utgång visas hava överstigit dess i beskattningshänseende enligt denna förordning då gällande värde.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Det verkliga värdet av lagertillgång bestämmes efter tillgångens förkrigspris, varmed, såsom framgår av punkt 4 c) här ovan, förstås kostnaden för att anskaffa tillgångar av ifrågavarande slag vid krigsutbrottet eller, därest lagret vid sista förkrigsinkomstårets utgång räknas såsom förkrigslager, vid sistnämnda tidpunkt.

Det verkliga värdet av lagertillgång bestämmes efter tillgångens förkrigspris, varmed, såsom framgår av punkt 4 b) här ovan, förstås kostnaden för att anskaffa tillgångar av ifrågavarande slag vid krigsutbrottet eller, därest lagret vid sista förkrigsinkomstårets utgång räknas såsom förkrigslager, vid sistnämnda tidpunkt.

Med tillgångs i beskattningshänseende enligt denna förordning gällande värde förstås, där den dolda förkrigsreserven fastställs med hänsyn till förhållandena vid krigsutbrottet, summan av det bokförda värdet vid sista förkrigsinkomstårets utgång och den verkliga anskaffningskostnaden för den lagerökning som skett från denna tidpunkt till krigsutbrottet, och, där den dolda förkrigsreserven fastställs med hänsyn till förhållandena vid sista förkrigsinkomstårets utgång, det bokförda värdet vid denna tidpunkt.

Minskning av dold förkrigsreserv under beskattningsåret utgöres följaktligen av skillnaden mellan å ena sidan det belopp, vartill den dolda förkrigsreserven vid beräkning enligt ovan angivna grunder uppgått, och å andra sidan det belopp, varmed lagret vid beskattningsårets utgång vid uppskattning enligt denna förordning var nedskrivet under förkrigspris, med avdrag av det belopp, varmed dold förkrigsreserv minskats under föregående beskattningsår.

b) Vid beräkning av dold förkrigsreserv i maskiner, inventarier eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk skall med verkliga värdet å sådan tillgång vid utgången av augusti 1939 förstås dess försäljningsvärde vid nämnda tidpunkt.

12. Vad angår *bevisning enligt 4 § 4 mom. andra stycket* må såsom exempel på omständigheter, som den skattskyldige kan med bärande sannolikhets-skäl ådagalägga, anföras,

att inkomstökningen helt eller delvis i följd av vidtagna rationaliserings-åtgärder skulle hava uppkommit även om förhållanden som omförmälas i 1 § ej inträffat,

eller att till följd av sådana före utgången av augusti 1939 ingångna leveransavtal, som icke haft samband med eller haft sin grund i förhållanden som omförmälas i 1 §, inkomstökningen skulle hava uppkommit även om sådana förhållanden ej inträffat,

eller att inkomstökningen helt eller delvis framstår som ett naturligt led i en utveckling, vilken påbörjats före utgången av augusti 1939 eller dess-förrinnan kunnat förutses, men icke haft samband med eller haft sin grund i förhållanden som omförmälas i 1 §.

13. När Kungl. Maj:t jämlikt föreskriften i 4 § 5 mom. bestämt *särskild grund* för fastställande huru stor del av uppskattad merinkomst skall anta-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

gas hava berott på förhållanden som avses i 1 §, är skattskyldig likväl berättigad att med bärande sannolikhetsskäl ådagalägga, att merinkomsten ej till någon del eller endast till mindre del berott av sådana förhållanden. Förebringas å andra sidan vid taxeringen beträffande viss skattskyldig bärande sannolikhetsskäl för att merinkomsten till större del eller i sin helhet berott på förhållanden som i 1 § avses, skall den taxerade merinkomsten bestämmas med hänsyn därtill.

Uppskattad merinkomst, som hänför sig till livförsäkringsrörelse eller till yrkesmässigt bedriven vetenskaplig, litterär eller konstnärlig verksamhet, verksamhet som läkare, veterinär, tandläkare eller arkitekt eller därmed jämförlig yrkesutövning, skall antagas ej hava berott på förhållanden som avses i 1 §, såvitt ej bärande sannolikhetsskäl förebringas för att merinkomsten berott på sådana förhållanden. Kungl. Maj:t äger jämväl för särskilt bestämt annat slag av till rörelse hänförlig verksamhet än nu sagts bestämma att den skall i avseende varom här är fråga likställas med sådan verksamhet.

14. Beträffande *handelsbolag, kommanditbolag, enkelt bolag eller rederi* sker uppskattning av inkomst med motsvarande tillämpning av de i 3 och 4 §§ meddelade bestämmelserna. För företaget såsom sådant bestämmes uppskattad merinkomst eller inkomstminskning samt fastställs i vad mån denna skall antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §. Av sålunda fastställda belopp påföres envar av delägarna vad på honom belöper för att vid beräkning av den taxerade merinkomsten medräknas som om fråga vore om en delägarens egen förvärvskälla. Med hänsyn till bestämmelserna i 11 § om skattens beräkning skall envar delägare jämväl påföras på honom belöpande jämförelseinkomst. Motsvarande skall gälla beträffande delägare i s. k. gruvbolag.

till 5 §.

1. För en specificerad beräkning av den *uppskattade merinkomsten* av jordbruk erfordras, att nettointäkten av jordbruksfastighet dels för beskattningsåret dels för vart och ett av förkrigsinkomståren uppdelas på det sätt, att till nettointäkt av skogsbruk hänföres intäkter av skogsbruk enligt 21 § c) kommunalskattelagen med avdrag för därpå belöpande omkostnader, medan till nettointäkt av jordbruk hänföres övriga enligt nämnda paragraf till intäkter av jordbruksfastighet hänförliga intäkter med avdrag för därpå belöpande omkostnader.

Förutsättningar för tillämpning av *nettometoden* föreligga, där nöjaktigt utredning av skattskyldig eller beskattningsmyndighet förebringas om uppdelning av nettointäkten av jordbruksfastighet på sätt nu sagts för såväl förkrigsinkomståren som beskattningsåret. Enligt denna metod skall för fastställande av den uppskattade merinkomsten av jordbruk beräknas det belopp, varmed intäkterna av jordbruk med avdrag för därpå belöpande omkostnader under beskattningsåret överstiga jämförelseinkomsten, i regel be-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

räknad till medeltalet av motsvarande intäkter med avdrag för därpå belöpande omkostnader under förkrigsinkomståren.

2. Då, såsom kan antagas ofta vara fallet, förutsättningar för tillämpning av nettometoden ej föreliggande, skall för fastställande av den uppskattade merinkomsten av jordbruk den s. k. *bruttometoden* tillämpas. Härvid förfares på följande sätt. De kontanta bruttointäkterna för ett vart av förkrigsinkomståren och beskattningsåret minskas med respektive års utgifter för inköp av spannmål, frövaror, kraftfoder, betmassa, potatis, rotfrukter, hö, halm och andra fodermedel, gödselmedel och torvströ. *Till de efter avdrag för dessa utgifter återstående bruttointäkterna för beskattningsåret lägges ett belopp som beräknas motsvara ökningen av bruttointäkterna av naturaförmåner sedan förkrigsinkomståren, varefter* avdrages dels medeltalet av motsvarande återstående bruttointäkter för förkrigsinkomståren, dels ett belopp av femton procent å medeltalet av de efter avdrag för nämnda utgifter återstående kontanta bruttointäkterna under dessa år, avsett att kompensera ökningen sedan förkrigsinkomståren av andra omkostnader för jordbruket än de *nyss nämnda*. *Ökningen av bruttointäkterna av naturaförmåner sedan förkrigsinkomståren skall, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, antagas hava utgjort tvåhundra kronor. Med kontanta bruttointäkter likställas vid tillämpning av nu meddelade bestämmelser intäkter vid uttag av produkter från jordbruket till egen rörelse.*

Därest bruttometoden tillämpas, skall anteckning därom ske i krigskonjunkturskattelängden.

2. Då, såsom kan antagas ofta vara fallet, förutsättningar för tillämpning av nettometoden ej föreliggande, skall för fastställande av den uppskattade merinkomsten av jordbruk den s. k. *bruttometoden* tillämpas. Härvid förfares på följande sätt.

De *kontanta* bruttointäkterna för ett vart av förkrigsinkomståren och beskattningsåret minskas med respektive års utgifter för inköp av spannmål, frövaror, kraftfoder, betmassa, potatis, rotfrukter, hö, halm och andra fodermedel, gödselmedel och torvströ. *Från de härefter återstående kontanta bruttointäkterna för beskattningsåret avdrages dels medeltalet av motsvarande återstående bruttointäkter för förkrigsinkomståren, dels ett belopp av femton procent å detta medeltal, vilket belopp är avsett att kompensera ökningen sedan förkrigsinkomståren av andra omkostnader för jordbruket än de enligt vad nyss sagts särskilt avdragna. Med kontanta bruttointäkter likställas vid tillämpning av nu meddelade bestämmelser intäkter vid uttag av produkter från jordbruk till egen rörelse.*

Ökning av bruttointäkterna av naturaförmåner sedan förkrigsinkomståren skall, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, antagas hava utgjort tvåhundra kronor. Belopp för sådan ökning tillägges vid inkomstuppskattningen för beskattningsåret. Ökningen av de på naturaförmånerna belöpande utgifterna inbegripes däremot i den enligt förra stycket beräknade omkostnadsökningen, varför särskilt avdrag i sådant avseende ej ifrågakommer.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

3. Vare sig brutto- eller nettometoden tillämpas skall vid bestämmande av den uppskattade merinkomsten sådan avvikelse ske från uppskattningen enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt som erfordras för att åstadkomma likformighet i inkomstuppskattningen för de olika åren. Om exempelvis under beskattningsåret minskning skett av kreatursbesättningen genom nedslaktning i större omfattning än som brukat förekomma vid ifrågavarande jordbruk och i större omfattning än som där förekommit under förkrigsinkomståren, bör enligt såväl brutto- som nettometoden ett med hänsyn därtill avvägt belopp avräknas. Har inneliggande lager av spannmål eller annat under *beskattningsåret* mera avsevärt minskats, må, vare sig brutto- eller nettometoden tillämpas, avdrag ske med värdet vid *beskattningsårets* ingång av det lager som avyttrats eller förbrukats utan att ersättas. Tillämpas nettometoden, bör beaktas om i mera avsevärd omfattning sådana onormala omkostnader under något av åren förekommit för reparationer, inköp av levande djur m. m., som ej uppvägs av motsvarande ökning av intäkterna under året.

Inkomst för förkrigsinkomståren beräknas allenast för den eller de fastigheter, som den skattskyldige ägt eller brukat under beskattningsåret.

Har skattskyldig i rörelse under beskattningsåret tillgodogjort sig produkter från eget jordbruk och utvisar på grund av den i räkenskaperna tillämpade prissättningen jordbruket inkomstökning men rörelsen inkomstminskning, äger den skattskyldige att för utjämning härutinnan vid inkomstuppskattning enligt denna förordning beträffande nämnda produkter tillämpa

Därest bruttotometoden tillämpas, skall anteckning därom ske i krigskonjunkturskattelängden.

3. Vare sig brutto- eller nettometoden tillämpas skall vid bestämmande av den uppskattade merinkomsten sådan avvikelse ske från uppskattningen enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt som erfordras för att åstadkomma likformighet i inkomstuppskattningen för de olika åren. Om exempelvis under beskattningsåret minskning skett av kreatursbesättningen genom nedslaktning i större omfattning än som brukat förekomma vid ifrågavarande jordbruk och i större omfattning än som där förekommit under förkrigsinkomståren, bör enligt såväl brutto- som nettometoden ett med hänsyn därtill avvägt belopp avräknas. Har inneliggande lager av spannmål eller annat under *år 1940* mera avsevärt minskats, må, vare sig brutto- eller nettometoden tillämpas, avdrag ske med *verkliga* värdet vid *1940 års* ingång av det lager som avyttrats eller förbrukats utan att ersättas *före årets utgång*. Tillämpas nettometoden, bör beaktas om i mera avsevärd omfattning sådana onormala omkostnader under något av åren förekommit för reparationer, inköp av levande djur m. m., som ej uppvägs av motsvarande ökning av intäkterna under året.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

lägre prissättning med sammanlagt högst så stort belopp att inkomstminskningen å rörelsen bortfaller.

Sammanfaller för viss skattskyldig beskattningsåret ej med kalenderåret, iakttages att av den beräknade inkomstökningen för beskattningsåret såsom uppskattad merinkomst upptages endast inkomstökning som kan antagas hava uppkommit efter 1939 års utgång.

Sammanfaller för viss skattskyldig beskattningsåret ej med kalenderåret, iakttages att av den beräknade inkomstökningen för beskattningsåret såsom uppskattad merinkomst upptages endast inkomstökning som kan antagas hava uppkommit efter 1939 års utgång. *Om annat förhållande ej visas, förutsättes därvid att av inkomstökningen för beskattningsåret så stor del belöper å tiden efter 1939 års utgång, som det å denna tid belöpan- de antalet månader utgör i förhållan- de till beskattningsårets samtliga må- nader. Därest i nu angivet fall med hänsyn till bestämmelsen i punkt 4 av anvisningarna till 6 § eller eljest upp- skattning av inkomstminskning ifrå- gakommer, fastställes denna genom proportionell fördelning som nyss sagts.*

4. Har den skattskyldige ej under förkrigsinkomståren bedrivit samma jordbruk som under beskattningsåret under förhållanden jämförbara med förhållandena under detta år, må i stället för medeltalet av inkomsterna eller bruttointäkterna för förkrigsin- komståren till grund för beräkning av den uppskattade merinkomsten läggas annat belopp, som finnes skäl- ligt. Har den skattskyldige ej under förhållanden jämförbara med förhål- landena under beskattningsåret be- drivit samma jordbruk under båda förkrigsinkomståren men under ett av dessa år, och kan det anses att av- kastningen av jordbruket under detta år ungefärligen motsvarat den ge- nomsnittliga avkastningen av ett liknande jordbruk i trakten för båda förkrigsinkomståren, må hän-

4. Har den skattskyldige ej under förkrigsinkomståren bedrivit samma jordbruk som under beskattningsåret under förhållanden jämförbara med förhållandena under detta år eller hava förkrigsinkomståren visat un- derskott eller eljest uppenbart onor- mala resultat, må i stället för medel- talet av inkomsterna eller bruttoin- täkterna för förkrigsinkomståren till grund för beräkning av den uppskat- tade merinkomsten läggas annat be- lopp, som finnes skäligt. Har den skattskyldige ej under förhållanden jämförbara med förhållandena under beskattningsåret bedrivit samma jord- bruk under båda förkrigsinkomståren men under ett av dessa år, och kan det anses att avkastningen av jord- bruket under detta år ungefärligen motsvarat den genomsnittliga avkast-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

syn tagas till inkomsterna eller bruttointäkterna under detta år, som om dessa vore medeltal för båda åren. I förekommande fall må eljest beaktas resultat, som under förkrigsinkomståren eller något av dessa utvunnits av annan, vilken då bedrivit jordbruk å samma fastighet.

ningen av ett liknande jordbruk i trakten för båda förkrigsinkomståren, må hänsyn tagas till inkomsterna eller bruttointäkterna under detta år, som om dessa vore medeltal för båda åren. I förekommande fall må eljest beaktas resultat, som under förkrigsinkomståren eller något av dessa utvunnits av annan, vilken då bedrivit jordbruk å samma fastighet.

Det belopp som vid tillämpning av nettometoden erhålles på sätt nu sagts skall utgöra jämförelseinkomst. Vid tillämpning av bruttometoden fastställs icke någon jämförelseinkomst.

5. Ränta å minskning av *eget kapital* i jordbruket beräknas efter en räntefot av fem procent, ränta å ökning av sådant kapital efter en räntefot av sex procent. Ökning av eget kapital i jordbruket anses i regel hava ägt rum vid avbetalning av skuld, som hänfört sig till jordbruket, samt vid nedläggande av eget kapital i samband med ny-, till- eller ombyggnad eller därmed jämförlig förbättring eller vid en mera omfattande nyuppsättning av inventarier för stadigvarande bruk å fastigheten eller dylikt, men ej om avbetalning skett av annan skuld än nu sagts även om denna varit intecknad i fastigheten. Hänsyn till ökning av eget kapital tages endast då den skattskyldige förebringa tillfredsställande utredning rörande ökningen och i regel endast om nettometoden tillämpas.

6. Skattskyldig som vill framställa yrkande att uppskattad merinkomst av jordbruk helt eller delvis ej bör upptagas såsom *taxerad merinkomst*, har rätt till stöd för yrkandet förete erforderlig utredning.

Därvid gäller såsom huvudregel, att i *taxerad merinkomst* inräknas endast i bruttointäkten ingående pristegring vid avyttring eller uttag till egen rörelse av produkter från jordbruket utöver vad som erfordrats för att täcka omkostnadernas ökning i förhållande till prisläget före krigsutbrottet. Hänsyn tages därvid ej till ökning av värdet å fri bostad å fastigheten eller av andra naturaförmåner från denna. Ingår i den uppskattade merinkomsten inkomstökning på grund av tillfällig uthyrning eller av körslor eller dylikt i större omfattning än normalt, och kan denna inkomstökning antagas i sin helhet ha-

Därvid gäller såsom huvudregel, att i *taxerad merinkomst* inräknas endast i bruttointäkten ingående pristegring vid avyttring eller uttag till egen rörelse av produkter från jordbruket utöver vad som erfordrats för att täcka omkostnadernas ökning i förhållande till prisläget före krigsutbrottet. Hänsyn tages därvid ej till ökning av värdet å fri bostad å fastigheten eller av andra naturaförmåner från denna. Ingår i den uppskattade merinkomsten inkomstökning på grund av tillfällig uthyrning eller av körslor eller dylikt i större omfattning än normalt, skall den upptagas i den *taxerade merinkomsten* i den

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

va berott på förhållanden som avses i 1 §, skall den upptagas i den taxerade merinkomsten även om den ej uppkommit på grund av prisstegring. Inkomstökning å arrende eller dylikt upptages i den taxerade merinkomsten endast i den mån den kan med sannolikhet anses hava berott på förhållanden som avses i 1 §.

mån den kan med sannolikhet anses hava berott på förhållanden som avses i 1 §, även om den ej uppkommit på grund av prisstegring. Inkomstökning å arrende eller dylikt upptages i den taxerade merinkomsten endast i den mån den kan med sannolikhet anses hava berott på förhållanden som avses i 1 §.

Prisstegring utöver vad som erfordrats för att täcka omkostnadernas ökning beräknas normalt å bruttointäkterna för beskattningsåret efter procentsatser som av Kungl. Maj:t fastställas efter förslag av den centrala krigskonjunkturskattenämnden eller, där sådan procentsats ej fastställts, efter procentsats som finnes skälig. Om det av skattskyldig eller beskattningsmyndighet visas att å gjorda försäljningar under beskattningsåret tillämpats priser vilka för den skattskyldige genomsnittligt innefattat en mindre eller större prisstegring än som beräknats med tillämpning av fastställda procentsatser, skall dock hänsyn därtill tagas vid den taxerade merinkomstens fastställande.

till 6 §.

1. Eftersom inkomsterna av skogsbruk för såväl förkrigsinkomståren som beskattningsåret äro beroende av virkesuttagens storlek och således ej utgöra lämplig grund för att jämföra den skattskyldiges verkliga ekonomiska förhållanden under de olika åren, skall någon uppskattad merinkomst ej fastställas.

2. Den taxerade merinkomsten skall, där ej fall som i nästa stycke sägs är för handen, upptagas till det belopp som motsvarar prisstegringen i förhållande till det genomsnittliga prisläget under förkrigsinkomståren å de under beskattningsåret avyttrade eller för förädling eller förbrukning i egen rörelse uttagna skogsprodukterna i den mån prisstegringen ej erfordrats för att täcka omkostnadernas ökning. Prisstegringen torde vanligen kunna beräknas procentuellt å bruttointäkterna beträffande olika produkter. Grunder för beräkning i normala fall av dylik prisstegring fastställas av Kungl. Maj:t efter förslag av den centrala krigskonjunkturskattenämnden.

3. Visar den skattskyldige, att hans nettointäkt av skogsbruk under beskattningsåret varit mindre än det belopp som antages motsvara den enligt punkt 2 fastställda prisstegringen å skogsprodukterna, må den taxerade merinkomsten icke bestämmas till högre belopp än nettointäkten utgjort. Om den skattskyldige eller beskattningsmyndighet kan visa att å de försäljningar eller uttag till egen rörelse, som av den skattskyldige gjorts under beskattningsåret, tillämpats priser vilka sammanlagt innefattat en mindre eller större prisstegring än som beräknats med tillämpning av i punkt 2 angivna beräkningsgrund, skall även hänsyn därtill tagas vid den taxerade merinkomstens fastställande.

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

Vid beräkning av nettointäkten av skogsbruk skall från bruttointäkterna av skogsbruk under beskattningsåret avdrag göras för därpå belöpande omkostnader. För beräkningen erfordras alltså i regel att nettointäkten av jordbruksfastighet såvitt angår beskattningsåret uppdelas mellan skogsbruk och jordbruk på det sätt som angives i punkt 1 av anvisningarna till 5 §. Såsom omkostnad må upptagas jämväl beräknad skäligen kostnad för utav avverkning föranledda efterföljande röjnings- och liknande arbeten så ock kostnad för utav avverkningen direkt förorsakad återplantering, ändå att kostnaderna ej hänföra sig till beskattningsåret. Såsom omkostnad må i fall, då skog avverkats eller ock avyttrats utan samband med avyttring av marken, belopp motsvarande avdrag enligt 22 § 1 mom. andra stycket kommunalskattelagen upptagas endast om fastigheten förvärvats efter utgången av augusti 1939. I fall, då växande skog avyttrats i samband med avyttring av marken, skall i stället för avdrag som avses i tredje stycket av nämnda mom. avdrag göras med ett belopp svarande mot den växande skogens uppskattade värde vid utgången av augusti 1939, dock att, om skogens för ägaren gällande ingångsvärde var större, avdrag må ske med detta värde. Vid uppskattning av värdet å den växande skogen vid utgången av augusti 1939 iakttages, att bevisning rörande dess storlek i regel ej kan åläggas den skattskyldige. Värdeökningen å den växande skogen må följaktligen ej beräknas till högre belopp än som finnes med sannolikhet svara mot utvecklingen av den allmänna fastighetsmarknaden beträffande skogsegendomar å orten.

4. Har vid motsvarande tillämpning av de för beräkning av uppskattad merinkomst av jordbruk gällande reglerna inkomstminskning å jordbruket uppkommit, förutsättes att den skattskyldige bort utan att krigskonjunkturbeskattning ifrågakomme kunna uttaga skogsprodukter i så stor utsträckning att kompensation för inkomstminskningen därigenom erhöles.

I dylikt fall skall följaktligen såsom taxerad merinkomst av skogsbruk ej upptagas större del av den enligt punkt 2 uppskattade prisstegringen än den som återstår efter avdrag av så stor procentuell andel av densamma som inkomstminskningen å jordbruket utgjort av den beräknade nettointäkten av skogsbruk under beskattningsåret. Vid uppskattning av nettointäkten av skogsbruk i fall varom nu är fråga må en summarisk beräkning ske av de omkostnader som hänföra sig till skogsbruket.

5. Har skattskyldig i rörelse under beskattningsåret tillgodogjort sig produkter från eget skogsbruk och utvisar på grund av den i räkenskaperna tillämpade prissättningen rörelsen inkomstminskning, medan taxerad merinkomst framkommer för skogsbruket, äger den skattskyldige att för utjämning härutinnan beträffande nämnda produkter tillämpa lägre prissättning med sammanlagt högst så stort belopp att inkomstminskningen å rörelsen bortfaller.

Vad sålunda stadgats skall gälla även i fall då skattskyldig i rörelse tillgodogjort sig produkter från skogs-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

bruk, bedrivet av moder- eller dotterföretag, och skall i dylikt fall inkomstuppskattningen för båda företagen jämkas med hänsyn till den tillämpade prissättningen.

6. Sammanfaller för viss skattskyldig beskattningsåret ej med kalenderåret, iakttages att taxeringen skall avse endast inkomst av skogsbruk som hänför sig till tiden efter 1939 års utgång.

till 7 §.

1. Beträffande inkomst av annan fastighet kan det i regel antagas, att *taxerad merinkomst* bör upptagas allenast i fall där bruttointäkterna under beskattningsåret i jämförelse med förkrigsinkomståren ökats på grund av uthyrningsmöjligheter, som under normala förhållanden ej pläгат vara för handen men under beskattningsåret kunnat utnyttjas, och som kunna med sannolikhet antagas hava haft sitt upphov i det av krigstillståndet framkallade läget. Taxering företages därför i regel allenast därest nu angivna förutsättningar synas vara för handen.

2. Vid bestämmande av *uppskattad merinkomst* skall inkomst för förkrigsinkomståren beräknas allenast för fastigheter som den skattskyldige innehaft även under beskattningsåret.

Den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt verkställda beräkningen av inkomst av annan fastighet skall vid uppskattning av inkomst enligt denna förordning frångås i den mån följande särskilda föreskrifter därtill föranleda.

Har fastighet eller del därav, som pläгат vara uthyrd, under något av förkrigsinkomståren ej varit uthyrd men varit uthyrd under beskattningsåret, skall vid uppskattning av inkomsterna för förkrigsinkomståren tilläggas skäligt hyresbelopp. Avdrag för kostnad för reparation och underhåll av byggnader beräknas ej för förkrigsinkomståren samt ej heller för beskattningsåret i vidare mån än kostnaden förorsakats av eller eljest ägt direkt samband med de förhållanden som föranlett inkomstökningen eller med anordning som nödvändiggjorts av krigstillståndet. Värdeminskningsavdrag beräknas ej för förkrigsinkomståren. För beskattningsåret medges sådant avdrag endast i den mån värdeminskningen under detta år på

Har fastighet eller del därav, som pläгат vara uthyrd, under något av förkrigsinkomståren ej varit uthyrd men varit uthyrd under beskattningsåret, skall vid uppskattning av inkomsterna för förkrigsinkomståren tilläggas skäligt hyresbelopp. Avdrag för kostnad för reparation och underhåll av byggnader beräknas ej för förkrigsinkomståren samt ej heller för beskattningsåret i vidare mån än kostnaden förorsakats av eller eljest ägt direkt samband med de förhållanden som föranlett inkomstökningen eller med anordning som nödvändiggjorts av krigstillståndet. Värdeminskningsavdrag beräknas ej för förkrigsinkomståren. För beskattningsåret medges sådant avdrag endast i den mån värdeminskningen under detta år på

(Kungl. Maj:ts förslag.)

grund av verkställd ny-, till- eller ombyggnad eller annan omständighet kan antagas hava varit större än under förkrigsinkomståren. Det må emellertid framhållas, att *uthyrningar* varom här är fråga ofta *åstadkomma onormal* skadegörelse och slitning. Sådant förhållande må, där ej hänsyn till detsamma tagits genom avdrag för reparation eller dylikt under beskattningsåret, beaktas vid beräkning av avdrag för värdeminskning.

(Utskottets förslag.)

grund av verkställd ny-, till- eller ombyggnad eller annan omständighet kan antagas hava varit större än under förkrigsinkomståren. Det må emellertid framhållas, att *uthyrning* varom här är fråga ofta *föranleder* skadegörelse eller slitning, som ej skulle uppkommit, om ej *uthyrningen ägt rum*. Sådant förhållande må, där ej hänsyn till detsamma tagits genom avdrag för reparation eller dylikt under beskattningsåret, beaktas vid beräkning av avdrag för värdeminskning.

Sammanfaller för viss skattskyldig beskattningsåret ej med kalenderåret, iakttages att av den beräknade inkomstökningen för beskattningsåret såsom uppskattad merinkomst upptages endast inkomstökning som kan antagas hava uppkommit efter 1939 års utgång.

3. Såsom *jämförelseinkomst* skall i regel upptagas medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren. Har den skattskyldige ej under båda förkrigsinkomståren innehåft samma fastighet eller fastigheter som under beskattningsåret, må såsom jämförelseinkomst i stället för medeltalet av inkomsterna för dessa år antagas annat belopp, som finnes skäligt. Har den skattskyldige ej innehåft samma fastighet eller fastigheter som under beskattningsåret under hela det förra men under hela det senare förkrigsinkomståret, skall i regel inkomsten för det senare året vara jämförelseinkomst. Har den skattskyldige ej innehåft samma fastighet eller fastigheter som under beskattningsåret under något av förkrigsinkomståren i dess helhet, må beaktas resultat, som under förkrigsinkomståren eller något av dessa utvunnits av annan, vilken då innehåft fastigheten. Vid denna jämförelse bör dock iakttagas den skillnad som må föreligga bland annat med hänsyn till det av de olika ägarerna i fastigheten nedlagda egna kapitalet.

4. Ränta å minskning av *eget kapital* i fastigheten beräknas efter en räntefot av fem procent, ränta å ökning av sådant kapital efter en räntefot av sex procent. Ökning av eget kapital i fastigheten anses i regel hava ägt rum vid avbetalning av skuld, som hänfört sig till fastigheten, samt vid nedläggande av eget kapital i samband med ny-, till- eller ombyggnad eller därmed jämförlig förbättring eller vid en mera omfattande nyuppsättning av inventarier för stadigvarande bruk å fastigheten eller dylikt, men ej om avbetalning skett av annan skuld än nu sagts även om denna varit intecknad i fastigheten.

till 8 §.

1. Såsom likartad med inkomst i form av tantiem m. m. anses exempelvis sådan inkomst av tjänst som utgår i form av lön eller annan förmån från rörelse, om och i den mån lörens eller förmånens belopp uppenbarligen på-

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

verkats av rörelsens resultat. I den mån ökning av sådan lön eller förmån får anses motiverad av ett större eller värdefullare arbete betraktas den följaktligen ej såsom likställd med inkomst av tantiem m. m.

2. I fråga om inkomst av tillfällig verksamhet såsom uppfinnare skall vad i punkt 7 av anvisningarna till 4 § stadgats beträffande yrkesmässig uppfinnarverksamhet äga motsvarande tillämpning.

3. Såsom jämförelseinkomst upptages i regel medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet som avses i 8 § sista stycket. Är det uppenbart att detta medeltal ej utgör ett godtagbart uttryck för den skattskyldiges normala årsinkomst av sådant slag vid tiden närmast före krigsutbrottet, skall dock jämförelseinkomsten fastställas till annat belopp som med hänsyn till omständigheterna kan anses skäligt.

till 9 §.

1. Uppskattning av realisationsvinst vid avyttring av fast eller lös egendom sker, om realisationsvinsten uppkommit på grund av avyttring efter utgången av augusti 1939, enligt de regler som gälla för beräkning av sådan vinst enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. Dock må, om den avyttrade egendomen förvärvats före utgången av augusti 1939, i stället för priset vid förvärvet avdragas egendomens uppskattade värde vid nämnda tidpunkt, om detta värde var högre. Vid uppskattning av dylikt värde å fast egendom iakttages, att bevisning rörande dess storlek i regel ej kan åläggas den skattskyldige. Värdeökningen å egendomen efter nämnda tidpunkt bör följaktligen ej beräknas till högre belopp än som finnes med sannolikhet svara mot utvecklingen av den allmänna fastighetsmarknaden å orten. Från realisationsvinsten får avdragas realisationsförlust vid avyttring efter utgången av augusti 1939 av fast eller lös egendom, därvid beaktas, att, om värdet vid nämnda tidpunkt lagts till grund för beräkningen av realisationsvinsten, värdet vid samma tidpunkt också skall läggas till grund för beräkning av realisationsförlusten, försåvitt värdet å den egendom förlusten avser då var lägre än kostnaden för förvärvet.

Inkomst av realisationsvinst beräknas ej för förkrigsinkomståren. Om skattskyldig mera regelbundet gör försäljningar, exempelvis av aktier, utan att dock yrkesmässig sådan verksamhet anses föreligga, kan beskattning av hela den realisationsvinst, som belöper på tiden efter krigsutbrottet, stundom te sig oskälig. Jämkning av den taxerade merinkomsten bör i sådant fall ske genom avdrag med skäligt belopp, därvid emellertid märkes, att till utgångspunkt för avdraget bör tagas realisationsvinsten i sin helhet och ej blott den del av denna vinst som hänför sig till värdeökning efter krigsutbrottet, samt att även storleken av försäljningsvinster under de olika åren, som ej äro skattepliktiga, bör beaktas.

2. Till realisationsvinst enligt 9 § skall icke hänföras sådan intäkt, som enligt 2 § 1 mom. andra stycket skall inräknas i inkomst av rörelse.

3. Har uppkommen realisationsvinst vid avyttring av tillgång för stadig-

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

varande bruk under beskattningsåret använts för inköp av tillgång liknande den avyttrade under sådana förhållanden att avyttringen och inköpet helt eller delvis skäligen böra betraktas som ett utbyte av en befintlig tillgång mot en annan, skall i motsvarande mån realisationsvinsten ej medräknas vid taxeringen till krigskonjunkturskatt.

till 10 §.

Av 4 § 3 mom. framgår att, om en förvärvskälla inom rörelse utvisar inkomstökning och en annan inkomstminskning, inkomstminskningen får i viss ordning avräknas från inkomstökningen. Av punkt 4 g) av anvisningarna till 4 § och tredje stycket av punkt 3 av anvisningarna till 5 § framgår att i förhållande mellan jordbruk och rörelse utjämning i vissa fall kan enligt särskilda regler äga rum i händelse den ena förvärvskällan utvisar inkomstökning och den andra inkomstminskning. Utjämning enligt särskilda regler kan enligt punkterna 4 och 5 av anvisningarna till 6 § jämväl i vissa fall ifrågakomma i förhållande mellan å ena sidan skogsbruk, å andra sidan jordbruk eller rörelse, därest jordbruket eller rörelsen utvisar inkomstminskning. Beräkning av inkomstminskning beträffande skogsbruk förutsättes däremot ej enligt denna förordning kunna ifrågakomma. Avdrag för realisationsförlust vid avyttring av fast eller lös egendom medges enligt 9 § från realisationsvinst å sådan egendom men antages enligt denna förordning ej kunna ske i andra fall. I de fall, som ej sålunda särskilt reglerats, kan avdrag för inkomstminskning å krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla enligt 10 § medgivas från taxerad merinkomst å annan förvärvskälla. Med hänsyn till de olika reglerna för fastställande av taxerad merinkomst å olika förvärvskällor och det förhållandet att skattskyldig dessutom kan hava andra, krigskonjunkturskatt icke underkastade förvärvskällor vilka kunna utvisa såväl inkomstökning som inkomstminskning, hava ej bestämda regler kunnat fastställas för sådant avdrag. Såsom vägledande synpunkter må dock anföras följande. Därest mellan de krigskonjunkturskatt underkastade förvärvskällorna finnes sådant samband att avräkning dem emellan framstår såsom särskilt naturlig, bör sådan avräkning ske oavsett förhållandena med förvärvskällorna i övrigt. Eljest bör, om skattskyldig under beskattningsåret även haft andra, krigskonjunkturskatt icke underkastade förvärvskällor, som sammanlagt kunna anses utvisa inkomstökning, avdrag i första hand göras från sådan inkomstökning. Vid bedömande i vad mån inkomstökning som nu sagts skall anses föreligga bör jämförelse göras mellan den vid taxering till statlig inkomst- och förmögenhetskatt för beskattningsåret beräknade inkomsten av förvärvskällorna och medeltalet av motsvarande inkomster under förkrigsinkomståren.

till 14—19 samt 21 §§.

1. Har värdet av lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse, enligt uppskattning jämlikt punkt 4 b) av anvisningarna till 4 §, sedan sista förkrigsinkomstårets utgång nedgått och har den skatt-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

skyldige i sin balansräkning för beskattningsåret till en särskild varuförnyelsefond, avsedd för nedskrivning av lager som han haft för avsikt att anskaffa i det avyttrade eller eljest avgångna lagrets ställe, gjort avsättning för vilken avdrag ej skett vid beräkning av nettointäkten, skall efter därom framställt yrkande prövningsnämnd jämlikt 14 § besluta provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt under förutsättningar, som framgå av det följande. Har fonden av den skattskyldige betecknats såsom avsedd för användning ej allenast till nedskrivning av lagertillgångar utan till inköp av sådana för lagrets ersättande, skall fonden likväl anses uppfylla de i 14 § angivna villkoren. Har den skattskyldige redan för föregående beskattningsår fått provisorisk skattepåföring för dylik fondavsättning, kan ny avsättning givetvis avse endast den nedskrivning, som ej täckes av den mot den tidigare medgivna provisoriska skattepåföringen svarande fondavsättningen. Var lagret vid krigsutbrottet större än vid sista förkrigsinkomstårets utgång, må fondavsättningen avse lagerminskningen sedan krigsutbrottet, såsom om lagret vid denna tidpunkt varit lager vid sista förkrigsinkomstårets utgång.

Det antages i det följande, att lagret vid utgången av augusti 1939 ej visats hava varit större än vid sista förkrigsinkomstårets utgång, samt att avsättning till varuförnyelsefond ej skett för föregående beskattningsår.

Vid bestämmande av den provisoriska skattepåföringen verkställes en summarisk uppskattning av vad det skulle hava kostat att vid beskattningsårets utgång anskaffa mot lagerminskningen svarande tillgång, s. k. ersättningslager. Skillnaden mellan denna kostnad och värdet av ersättningslagret, *beräknat enligt de principer och den prisnivå, som tillämpats vid uppskattningen enligt räkenskaperna av värdet å lagertillgångar vid sista förkrigsinkomstårets utgång*, utgör det belopp varå den provisoriska skattepåföringen enligt 14 § beräknas. Denna skattepåföring kommer alltså att avse det belopp, varmed ersättningslagret, om det anskaffats vid beskattningsårets utgång, skulle fått nedskrivas enligt denna förordning.

Vid bestämmande av den provisoriska skattepåföringen verkställes en summarisk uppskattning av vad det skulle hava kostat att vid beskattningsårets utgång anskaffa mot lagerminskningen svarande tillgång, s. k. ersättningslager. Skillnaden mellan denna kostnad och värdet av ersättningslagret, *uppskattat till det belopp till vilket ersättningslagret enligt punkt 4 b) lägst må nedskrivas*, utgör det belopp varå den provisoriska skattepåföringen enligt 14 § beräknas. Denna skattepåföring kommer alltså att avse det belopp, varmed ersättningslagret, om det anskaffats vid beskattningsårets utgång, skulle fått nedskrivas enligt denna förordning.

Har vid fastställande av beskattningsbar merinkomst för beskattningsåret eller det föregående beskattningsåret avdrag åtnjutits för minskning av dold förkrigsreserv i de avyttrade eller eljest avgångna lagertillgångarna, skall dock detta belopp avdragas från ovannämnda skillnadsbelopp. Det belopp,

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

å vilket sålunda provisorisk skattepåföring må ske, begränsas givetvis även av fondavsättningens storlek. Att ytterligare begränsning kan ifrågakomma, då fondavsättning tillika skett enligt 15 §, framgår av punkt 2 här nedan. Den provisoriskt påförda skatten skall utgöra det belopp, varmed krigskonjunkturskatten skulle hava minskats, om det belopp, varå den provisoriska skattepåföringen sålunda beräknas, avdragits från den beskattningsbara merinkomsten.

Om ett senare år ersättningslager anskaffas och med anlitan- de av varuförnyelsefonden i bokslutet för året nedskrivs enligt grunder, som jämlikt punkt 4 b) av anvisningarna till 4 § skulle kunnat godkännas vid inkomst- uppskattning för det året, skall enligt 21 § den på nedskrivningen belöpande skatten på framställning av den skattskyldige efter beslut av prövnings- nämnd restitueras. Disponeras fonden för annat ändamål än anskaffning eller nedskrivning av ersättningslager, upphör i motsvarande mån rätten till restitution. Befinnes det att vid tidpunkt, som sedermera fastställs, förut- sättningar för restitution av det provisoriskt påförda skattebeloppet eller del därav ännu ej föreligga, skall rätten till sådan restitution hava förfallit.

2. Rätten att enligt 15 § erhålla provisorisk skattepåföring genom avsätt- ning av redovisad årsvinst eller besparade vinstmedel till prisfluktuations- fond för att trygga sig mot förlust genom prisfall å inköpta men ej leverer- ade varor avser endast det fall att varorna definitivt inköpts att senare le- vereras för visst till beloppet bestämt pris. Skulle, därest de varor avtalet avser hade levererats vid beskattningsårets utgång, varulagret hava bragts upp till större storlek än vid beskattningsårets ingång, bör iakttagas, att jäm- likt punkt 4 b) av anvisningarna till 4 § rätten till nedskrivning är mera be- gränsad beträffande det överskjutande lagret än beträffande ersättnings- lagret.

Sker provisorisk skattepåföring för avsättning till prisfluktuationsfond, medges provisorisk skattepåföring för avsättning till varuförnyelsefond en- ligt 14 § ej i större utsträckning än sådan skattepåföring skulle hava med- givits, därest de under beskattningsåret inköpta varor, som avsättningen till prisfluktuationsfond avser, varit levererade vid beskattningsårets utgång.

3. Avsättning av kostnadsutjämningsfond som avses i 16 § kan ske av redovisad årsvinst eller besparade vinstmedel. Därest sådan fond ett följande år tages i anspråk för omkostnader, kommer för det året avdrag vid taxer- ing till krigskonjunkturskatt för de ur fonden disponerade medlen ej att medgivas. Restitution av provisoriskt påförd skatt medges dock endast därest fondmedlen disponerats för sådana omkostnader som skulle hava varit avdragsgilla, om i stället andra medel använts för omkostnaderna. I förekommande fall skall likväl så anses, som om avdrag skett vid taxering enligt denna förordning för det år då omkostnaderna ägt rum.

4. Enligt vad som framgår av punkt 4 d) av anvisningarna till 4 § kan skattskyldig vid uppskattning av inkomst av rörelse jämlikt denna förord- ning enligt vissa grunder erhålla avdrag för s. k. överpris eller merkostnad

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

å tillgång för stadigvarande bruk. Har ej hela det i räkenskaperna gjorda avdraget kunnat sålunda godkännas vid inkomstuppskattningen, kan den återstående delen av avdraget likväl tillgodoräknas den skattskyldige för ifrågasvarande år genom provisorisk skattepåföring enligt 17 § efter yrkande av den skattskyldige. Den provisoriska skattepåföringen skall i dylikt fall avse det belopp, varmed krigskonjunkturskatten skulle hava minskats, om det i räkenskaperna gjorda avdraget i sin helhet medgivits vid inkomstens uppskattning.

När tillgången visas hava nedgått i värde under det, till vilket det i beskattningsavseende enligt denna förordning nedskrivits, må enligt 21 § restitution ske av så stor del av den provisoriskt påförda skatten som svarar mot den påvisade ytterligare värdeminskningen. Befinnes det att vid tidpunkt, som sedermera fastställs, tillgången alltjämt har ett högre värde än det, till vilket den i räkenskaperna för beskattningsåret nedskrivits, skall rätten till ytterligare restitution hava förfallit.

5. Har fartyg sålts för högre pris än det i beskattningsavseende gällande värdet utan att under beskattningsåret ersättas med annat fartyg, kommer vinsten att vid taxeringen inräknas i inkomsten av rörelse, medan, om annat fartyg under samma år anskaffats, vinsten oftast kunnat till stor del uppvägas av avdrag för värdeminskning. Avser säljaren att för köpeskillingen eller del av denna anskaffa nytt eller nya fartyg, kan han emellertid genom att på särskilt konto hos riksbanken insätta det belopp, han sålunda ämnar disponera, enligt 18 § erhålla rätt till provisorisk påföring av så stor krigskonjunkturskatt som belöper på den i den beskattningsbara merinkomsten ingående del av det insatta beloppet, som överstiger fartygets i beskattningsavseende enligt denna förordning gällande värde vid avyttringen, d. v. s. med det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om det överstigande beloppet avdragits vid uppskattning av inkomst enligt denna förordning.

Rätt till skatterestitution erhålles sedermera enligt 21 § i den mån det insatta beloppet användes för anskaffning av annat fartyg och i räkenskaperna avskrivning å detta sker av beskaffenhet att kunna föranleda avdrag vid ifrågasvarande beskattning. Om sålunda för ett senare beskattningsår, då annat fartyg anskaffats för de insatta medlen, avdrag för överpris sker i räkenskaperna och det befinnes att förutsättningarna för motsvarande avdrag vid taxering till krigskonjunkturskatt då föreligga, skall prövningsnämnden, i stället för att medgiva avdrag för detta beskattningsår, efter framställning från den skattskyldige besluta att restitution skall ske av den provisoriskt påförda krigskonjunkturskatt, som belöper på avdragets belopp. Därest fartyget sedermera nedgått till lägre värde än det, som återstår oavskrivet i beskattningsavseende enligt denna förordning, kan, i den mån motsvarande avskrivning skett i räkenskaperna, ytterligare restitution ifrågakomma, därvid reglerna i punkt 4 ovan erhålla motsvarande tillämpning.

Var fartyget vid avyttringen belastat med in-tecknad gäld och har i följd härav köpeskillingen ej i sin helhet insatts i riksbanken, må provisorisk på-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

föring medgivnas av så stor krigskonjunkturskatt som belöper på den i den beskattningsbara merinkomsten ingående del av det insatta beloppet, som överstiger fartygets i beskattningsavseende enligt denna förordning gällande värde minskat med ett mot gälden svarande belopp. Den provisoriska påföringen kommer följaktligen att beräknas på samma sätt som om fartyget icke varit in-tecknat och således hela köpeskillingen kunnat insättas i riksbanken. Vid restitution i dylikt fall skall iakttagas, att, om jämväl andra medel än i riksbanken insatta använts för inköp av nytt fartyg, dessa visserligen må inom ramen för nämnda gäldbelopp medräknas som köpeskillning för detta fartyg, som om medlen uttagits från riksbanken, men att restitution dock ej må beräknas för skatt å högre belopp än det i riksbanken insatta.

Har vid beräkning av beskattningsbar merinkomst enligt denna förordning avräknats belopp, som anses hava innefattat framtagande av dold förkrigs-reserv i fartyg, får givetvis sådant belopp ej ingå i det å vilket provisorisk skattepåföring beräknas och bör följaktligen så anses, som om fartygets i beskattningsavseende gällande värde varit i motsvarande mån högre.

Vad nu sagts om belopp, som influtit vid avyttring av fartyg, skall också tillämpas å ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk i rörelsen.

Att i fall som avses i denna punkt särskilt förfarande kan ifrågakomma beträffande erläggande av provisoriskt påförd skatt framgår av 22 §.

6. Beträffande det i 19 § avsedda fallet kommer vad i punkt 5 här ovan anförts att i tillämpliga delar äga motsvarande tillämpning.

7. *Exempel* på tillämpning av 18, 19 och 21 §§.

a) Ett rederi har den 1 november 1940 för 900,000 kronor sålt ett oin-tecknat fartyg, då bokfört till 500,000 kronor men i beskattningsavseende nedskrivet till 400,000 kronor (som tillika var fartygets saluvärde vid ut-gången av augusti 1939). Köpeskillingen, 900,000 kronor, insättes i sin hel-het å vederbörligt konto i riksbanken.

I inkomsten för beskattningsåret ingår vinsten $900,000 - 400,000 = 500,000$ kronor. Förhållandena i övrigt antagas vara sådana, att rederiets beskattningsbara merinkomst överstiger 500,000 kronor. Rederiet kan då efter yrkande erhålla provisorisk påföring av så stor skatt, som belöper å skillnaden mellan 900,000 och 400,000 kronor, d. v. s. å 500,000 kronor.

Ett senare beskattningsår inköper rederiet ett nytt fartyg för 900,000 kro-nor och uttager då mot ställande av säkerhet för skatten hela det i riksban-ken insatta beloppet. Det antages, att å detta fartyg avskrivning sker med 500,000 kronor samt att överprisavdrag skulle kunnat medgivnas med 200,000 kronor. Det belopp, varmed den provisoriskt påförda skatten skulle hava minskats, om den beskattningsbara merinkomsten för år 1940 varit 200,000 kronor mindre, restitueras.

Det antages vidare, att vid tidpunkt, som sedermera fastställes, fartygets värde nedgått med ytterligare 150,000 kronor, för vilka värdeminskningssav-drag vid taxering till krigskonjunkturskatt ännu ej medgivits. Restitution

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

medgives då med det belopp, varmed den provisoriskt påförda skatten skulle hava minskats, om den beskattningsbara merinkomsten för beskattningsåret 1940 varit ytterligare 150,000 kronor mindre.

Sammanlagt har alltså skatterestitution i två repriser beviljats för skatt belöpande på 350,000 kronor. Återstående skatt blir definitiv.

b) Förhållandena äro desamma som i exempel a) med den skillnad att rederiets beskattningsbara merinkomst antages uppgå till allenast 300,000 kronor. Rederiet insätter dock i riksbanken hela köpeskillingen 900,000 kronor.

Provisorisk skattepåföring kan då ske allenast å ett belopp av 300,000 kronor.

Restitution kan emellertid vid första restitutionstillfället ske på samma sätt som i exempel a), d. v. s. med skatt å ett belopp av 200,000 kronor.

Vid andra restitutionstillfället får däremot restitution ske allenast å ett belopp av 100,000 kronor, enär provisorisk skatt påförts allenast för 300,000 kronor. I detta fall blir emellertid sålunda hela skatten för beskattningsåret 1940 restituerad.

c) Förhållandena äro desamma som i exempel a) men med den olikhet att rederiet antages av köpeskillingen i riksbanken insätta endast 600,000 kronor och att för inköp av det nya fartyget disponeras, jämte det i riksbanken insatta beloppet, 300,000 kronor andra medel.

Provisorisk skatt påföres då endast för ett belopp av $600,000 - 400,000 = 200,000$ kronor.

Restitution sker vid första restitutionstillfället som i exempel a), d. v. s. beräknad å ett belopp av 200,000 kronor, men ytterligare restitution kan ej ifrågakomma.

d) Förhållandena äro desamma som i exempel a) men med den olikhet att fartyget vid avyttringen var belastat med in-tecknad gäld å 300,000 kronor. Rederiet insätter därför i riksbanken endast $900,000 - 300,000 = 600,000$ kronor.

Provisorisk skatt påföres emellertid som i exempel a) för ett belopp av 500,000 kronor.

När det nya fartyget inköpes, disponeras för ändamålet de 600,000 kronor, som inestå i riksbanken, samt 300,000 kronor andra medel.

Restitution medgives som i exempel a).

e) Förhållandena äro desamma som i exempel a) men med den olikhet att fartygets värde vid utgången av augusti 1939 visas hava utgjort 550,000 kronor. Eftersom beloppet 150,000 kronor innefattar framttagande av en dold förkriksreserv, skall det ej ingå i den beskattningsbara merinkomsten (se 4 § 4 mom. första stycket). Det antages dock, att hela det vid försäljningen erhållna beloppet 900,000 kronor insättes i riksbanken.

I den beskattningsbara merinkomsten ingår vinsten i detta fall med endast 350,000 kronor.

Provisorisk skatt påföres för ett belopp av 350,000 kronor.

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

Restitution sker emellertid såsom i exempel a). Olikheten med nämnda exempel beträffande restitutionen inträder först om fartyget nedgår i värde under 550,000 kronor. Enligt exempel a) skulle nämligen, om fartyget i motsvarande mån nedgått i värde, restitution kunnat ske å ett sammanlagt belopp av 500,000 kronor, medan i nu föreliggande exempel restitution kan ske endast å ett belopp av 350,000 kronor.

f) Förhållandena äro desamma som i exempel a) i avseende å försäljning av fartyg och provisorisk skattepåföring.

Emellertid antages, att rederiet av det i riksbanken insatta beloppet, 900,000 kronor, ett senare beskattningsår disponerar endast 400,000 kronor till inköp av nytt fartyg, å vilket överprisavdrag skulle kunnat medgivas med 100,000 kronor. Det belopp, varmed den provisoriskt påförda skatten skulle hava minskats, om den beskattningsbara merinkomsten varit 100,000 kronor mindre, restitueras.

Det antages vidare, att vid tidpunkt, som sedermera fastställes, fartygets värde nedgått med ytterligare 150,000 kronor. Restitution medgives då med det belopp, varmed den provisoriskt påförda skatten skulle hava minskats, om den beskattningsbara merinkomsten för år 1940 varit ytterligare 150,000 kronor mindre.

Återstående skatt blir definitiv.

g) Förhållandena äro desamma som i exempel a) i avseende å försäljning av fartyg och provisorisk skattepåföring.

Det antages emellertid att det nyförvärvade fartyget betingar ett pris av 1,800,000 kronor, varav 900,000 kronor uttagas från riksbanken och lika stort belopp disponeras av andra medel. Det antages vidare, att överprisavdrag för beskattningsåret 1942 kunnat medgivas med 400,000 kronor, och att vid tidpunkt, som sedermera fastställes, fartygets värde nedgått med 300,000 kronor under det belopp, som återstod efter överprisavdraget. Eftersom i detta fall köpeskillingen är dubbelt så stor som försäljningssumman för det gamla fartyget och blott hälften av köpeskillingen uttagits från riksbanken, medan hälften av fartyget förvärvats för andra medel, beräknas restitution som i exempel a), d. v. s. vid vardera tillfället med hälften av det belopp, som belöper å fartyget i dess helhet.

För den hälft av värdeminskningensbeloppen, för vilken restitution ej på nu angiven grund medgivits, kan, när det nya fartyget inköpts, om inkomsten för det då ifrågavarande beskattningsåret därtill förslår, erhållas omedelbart överprisavdrag med 200,000 kronor och provisorisk skattepåföring intill 150,000 kronor, varå restitution vid den senare tidpunkten kan beviljas.

h) Rederiet insätter av andra medel än sådana, som erhållas vid avyttring eller förlust av fartyg, i riksbanken 900,000 kronor, vilket belopp förutsättes ej överstiga den vid inkomstuppskattningen enligt denna förordning beräknade inkomsten för beskattningsåret. Provisorisk skattepåföring kan jämlikt 19 § ske för hälften av detta belopp eller 450,000 kronor.

Nytt fartyg anskaffas enligt samma antagande som i exempel a) och vär-

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

deminsknigen försiggår även såsom där antagits. Restitution medgives då såsom i exempel a).

8. Beträffande de fall, som avses i punkterna 2 samt 4—7 här ovan, märkes, att förmån som där sagts ej må medgivas, där tillgång överförts mellan fysiska eller juridiska personer, mellan vilka intressegemenskap råder, under sådana förhållanden att det kan antagas, att transaktionen skett för att komma i åtnjutande av särskild förmån i beskattningshänseende.

2) avslå följande vid propositionen fogade

F ö r s l a g

till

förordning om rätt att på grund av påförd krigskonjunkturskatt för år 1941 erhålla nedsättning i den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten m. m. för samma år.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Fysisk eller juridisk person, som fått sig påförd krigskonjunkturskatt för år 1941, skall i den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten för samma år erhålla nedsättning med det belopp, varmed sistnämnda skatt skulle hava minskats, om avdrag från det till sådan skatt taxerade beloppet skett med den påförda krigskonjunkturskatten. Beslut om sådan nedsättning skall utan särskild ansökan meddelas av prövningsnämnden i anslutning till taxeringen till krigskonjunkturskatt.

Vid den omräkning av det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet, som prövningsnämnden för bestämmande av

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

nedsättningen har att verkställa, skall i förekommande fall vid beräkning av ortsavdrag samt vid tillämpning i övrigt av bestämmelserna i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt så anses, som om det efter avdrag för krigskonjunkturskatt återstående beloppet vore taxerat belopp. Det återstående beloppet utföres i tiotal kronor, därvid överskjutande belopp, som ej uppgår till fullt tiotal kronor, bortfaller.

Vad nu stadgats skall äga motsvarande tillämpning beträffande värnsskatt och särskild skatt å förmögenhet.

Vid tillämpning i fall varom nu är fråga av föreskrifterna i 19 § 1 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skall nedsättning som ovan sägs, i den mån den ej kunnat utnyttjas av den därtill närmast berättigade maken, tillgodokomma den andre maken.

Det åligger vederbörande protokollförare hos prövningsnämnd att senast den 23 december 1941 i rekommenderat brev tillsända den skattskyldige underrättelse om prövningsnämndens beslut.

2 §.

Därest genom beslut av särskild prövningsnämnd eller av kammarrätten eller Kungl. Maj:t taxering till krigskonjunkturskatt för år 1941 påföres skattskyldig eller påförd sådan taxering ändras, skall samtidigt vidtagas den ändring beträffande statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, värnsskatt och särskild skatt å förmögenhet, vartill bestämmelserna i 1 § föranleda.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

3 §.

1 mom. Har prövningsnämnd beträffande viss skattskyldig underlåtit att meddela beslut som i 1 § första stycket sägs, må sådant beslut av den skattskyldige påkallas genom särskild till prövningsnämnden ställd, till vederbörande länsstyrelse före utgången av år 1942 ingiven ansökan.

2 mom. Beträffande besvär över åtgärd enligt denna förordning skola taxeringsförordningens föreskrifter om taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äga motsvarande tillämpning med iakttagande

dels att besvärsmått tillkommer den skattskyldige och vederbörande landskamrerare,

dels att besvär över beslut av 1941 års ordinarie prövningsnämnd skola ingivas till vederbörande länsstyrelse eller kammarrätten före klockan tolv den 31 januari 1942.

Vid motsvarande tillämpning av taxeringsförordningens bestämmelser om besvär skall vad angår åtgärd enligt denna förordning underrättelse som avses i 1 § sista stycket likställas med underrättelse om avvikelser från självdeklaration. Vid motsvarande tillämpning av 123 § 2 mom. taxeringsförordningen skall besvärsmått, som tillkommer skattskyldig vilken icke erhållit föreskriven underrättelse före viss tid, avse det fall att den skattskyldige ej erhållit underrättelsen före den 15 januari 1942 och skola besvären ingivas till vederbörande länsstyrelse före utgången av år 1942.

4 §.

Vid tillämpning av 2 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skall iakttagas, att såsom intäkt

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

av tillfällig förvärvsverksamhet upptages vad som tillflutit den skattskyldige på grund av restitution enligt 21 § förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1941 av provisoriskt påförd sådan skatt, i den mån avdrag för detta belopp av den skattskyldige åtnjutits vid tillämpning av 1 § här ovan, men ej belopp som på grund av restitution av krigskonjunkturskatt i andra fall tillflutit den skattskyldige.

5 §.

Kungl. Maj:t äger utfärda för tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

3) antaga följande såsom *utskottets förslag* betecknade

F ö r s l a g

till

förordning med särskilda bestämmelser beträffande taxering för inkomst åren 1941 och 1942 av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller köpeskilling vid avyttring av fartyg.

Härigenom förordnas,

dels att den i 28 § 2 mom. kommunalskattelagen stadgade rätten att på flera beskattningsår fördela ersätt-

F ö r s l a g

till

förordning med särskilda bestämmelser beträffande taxering för inkomst under vissa år av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller köpeskilling vid avyttring av fartyg.

Härigenom förordnas,

dels att den i 28 § 2 mom. kommunalskattelagen stadgade rätten att på flera beskattningsår fördela ersätt-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

ning på grund av försäkring för förlust av fartyg må, såvitt angår fartyg som förlorats under beskattningsår, för vilket taxering skall äga rum något av åren 1941 eller 1942, avse en fördelning på fem år i stället för i nämnda mom. angivna tre år,

dels att vad sålunda stadgats beträffande ersättning på grund av försäkring skall vid taxering enligt såväl kommunalskattelagen som förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äga motsvarande tillämpning å köpeskilling för fartyg, som avyttrats under något av *ovanämnda* beskattningsår, dock ej där avyttringen skett till någon med vilken säljaren varit i intressegemenskap och det kan antagas, att avyttringen ägt rum i syfte att ernå särskild förmån i beskattningsavseende antingen för säljaren eller för köparen.

(Utskottets förslag.)

ning på grund av försäkring för förlust av fartyg må, såvitt angår fartyg som förlorats under beskattningsår, för vilket taxering *ägt rum år 1940 eller* skall äga rum något av åren 1941 eller 1942, avse en fördelning på fem år i stället för i nämnda mom. angivna tre år *eller ersättningens upptagande såsom intäkt under ett eller flera år inom femårsperioden,*

dels att vad sålunda stadgats beträffande ersättning på grund av försäkring skall vid taxering enligt såväl kommunalskattelagen som förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äga motsvarande tillämpning å köpeskilling för fartyg, som avyttrats under något av *de* beskattningsår, *för vilka taxering skall äga rum år 1941 eller år 1942,* dock ej där avyttringen skett till någon med vilken säljaren varit i intressegemenskap och det kan antagas, att avyttringen ägt rum i syfte att ernå särskild förmån i beskattningsavseende antingen för säljaren eller för köparen.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

- B)** att följande motioner, nämligen:
 väckta inom första kammaren:
 nr 208 av friherre Beck-Friis m. fl.,
 » 209 » herr Wistrand,
 » 210 » » Holmström,
 » 211 » herrar Ekströmer och Mannerskantz,
 » 212 » herr Axel Ivar Anderson,
 » 213 » » Axel Ivar Anderson,
 » 214 » » Bernhard Nilsson m. fl.,
 » 215 » » Sandström m. fl.,
 » 216 » herrar Nordenson och Sylwan,

väckta inom andra kammaren:

nr 270 av herr Falk m. fl.,

» 279 » » Henriksson,

» 280 » » Hansson i Skediga,

» 281 » » Karlsson i Granebo m. fl.,

» 282 » » Lundell,

» 283 » » Wiberg m. fl.,

» 284 » » Lundberg i Hälsingborg m. fl.,

» 285 » » Liedberg m. fl., samt

» 286 » » Olson i Göteborg m. fl.,

måtte, i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad utskottet här ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 20 maj 1941.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärq, Elon Andersson, Wahlmark, Sköldén**, *Sjödahl, Ekman**, *Velander, Axel Ivar Anderson, Herman Ericsson* och *Sandström*; samt

från andra kammaren: herrar *Lövgren**, *Hagberg* i Malmö, *Björklund, Olsson* i Gävle, *Sandberg, Persson* i Undersvik, *Lundell, Falk**, *Kilbom* och *Jonsson* i Skedsbygd.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Reservationer:

beträffande förslaget i dess helhet:

1) av herr *Lundell*, som under åberopande av motiveringen i de likalydande motionerna I: 211 och II: 282 hemställer,

» att riksdagen ville avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 173 om krigskonjunkturskatt för år 1941 m. m.»

beträffande A) 1) förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941:

2) av herrar *Velander, Axel Ivar Anderson, Sandström och Hagberg* i Malmö, som ansett *dels*, att *utskottets yttrande* bort hava följande lydelse:

»Det är enligt utskottets mening — — — (= utskottet sid. 5 rad 16 nedifrån—sid. 9 rad 14 nedifrån) — — — fylla rimliga anspråk. Ett mera betydelsefullt fall, som icke regleras genom propositionen, utgör det, då inkomstminskning uppkommit under ett år och merinkomst under ett annat. Endast genom en avräkning efter krigets slut, såsom i motionerna I: 212 och II: 283 ifrågasatts, skulle i dylikt fall en tillfredsställande reglering vinnas. Såsom i olika sammanhang antytts, har departementschefen utgått ifrån att vid sidan av det avräkningsförfarande, som den provisoriska skattepåföringen realiter innebär, ett ytterligare avräkningsförfarande efter krigets slut skulle komma till stånd. Denna departementschefens utgångspunkt måste anses innebära ett accepterande av uppfattningen att krigskonjunkturperioden i förevarande hänseende är att betrakta såsom en enhet. Konsekvensen härav kan icke gärna bli någon annan än att även enligt departementschefens uppfattning en utjämning mellan en av krigsförhållandena föranledd inkomstökning under ett år samt en sådan inkomstminskning under ett annat år måste anses påkallad. Huruvida utjämningen länder till den skattskyldiges nackdel eller fördel får uppenbarligen icke förutsättas inverka vid ett ställningstagande till frågan om dess berättigande. Det av departementschefen gjorda uttalandet rörande hans principiella inställning till detta spörsmål synes emellertid icke i tillräcklig utsträckning tillgodose de skattskyldigas berättigade anspråk om visshet i rättsläget härutinnan. Utskottet förutsätter därför att riktlinjerna för det avsedda avräkningsförfarandet utan onödigt dröjsmål klarläggas, detta jämväl med hänsyn till att utformningen därav icke saknar betydelse för ett ställningstagande till frågan om krigskonjunkturbeskattningens bibehållande i fortsättningen.

Den anmärkning mot en alltför — — — (= utskottet sid. 9 rad 3 nedifrån—sid. 13 rad 24 uppifrån) — — — stundom torde vara för handen.

Såsom förutsättning för skattepliktens inträdande gäller, principiellt sett, att den skattskyldige enligt objektiva beräkningsgrunder haft verklig ekonomisk vinning på grund av kriget eller dessförinnan rådande krigskonjunktur. Hans skatteförmåga bör med andra ord hava ökats. Om nu detta är riktigt, synes därav böra följa, att vid taxering till krigskonjunkturskatt hänsyn måste tagas till den efter förkrigsinkomståren inträdda avsevärda skärpningen av den direkta beskattningen. I den mån stegringen av skattebelastningen har sin grund icke i ökad beskattningsbar inkomst utan i ökat skattestryck måste nämligen skatten anses innebära ett försämrat nettoresultat av den skattskyldiges verksamhet. Därest vid krigskonjunkturbeskattningens utformning detta förhållande icke beaktas, blir konsekvensen exempelvis den att vid oförändrad behållen inkomst den skattskyldige ändock får utgöra krigskonjunkturskatt på ett belopp, motsvarande den sedan förkrigsinkomståren inträdda skattestegringen.

I motionerna I: 209 och II: 286 har nu hemställts om sådan ändring i den föreslagna förordningen till krigskonjunkturskatt, att skattskyldig vid beräkning av inkomsterna för förkrigsinkomståren och beskattningsåret skall erhålla avdrag för såväl statlig inkomst- och fömögenhetsskatt och värnskatt som kommunalskatt.

I anslutning till vad ovan anförts får utskottet i princip tillstyrka bifall till motionärernas ifrågavarande hemställan.

Det sätt, varpå nu angivna avdragsrätt lämpligen bör genomföras, kan måhända vara föremål för olika meningar. I varje fall måste därvid, med utskottets tankegång, en sådan ordning eftersträvas, att icke den som grund för taxeringen erforderliga utredningen försvåras eller själva taxeringsförfarandet kompliceras. Det avdrag, som den skattskyldige vid merinkomstens fastställande bör få räkna sig till godo, torde kunna angivas så, att det skall motsvara den efter förkrigsinkomståren inträdda skattestegringen på ett inkomstbelopp, motsvarande jämförelseinkomsten. För vinande av största möjliga enkelhet synes dock i förevarande sammanhang den kommunala inkomstskatten utan större olägenhet kunna lämnas ur räkningen. Visserligen har denna på sina håll undergått en viss skärpning. I jämförelse med den direkta statliga beskattningen har likväl denna skärpning varit mindre framträdande. Utskottet förordar sålunda att i punkt 4 av anvisningarna till 4 § av författningsförslaget under i) införes ett stadgande av nu angiven innebörd. Utskottet förutsätter emellertid att, i händelse av krigskonjunkturbeskattningens fortbestånd, Kungl. Maj:t i samband med utarbetande av förslag därom skall till övervägande upptaga spørsmålet om utsträckande av här ifrågavarande avdragsrätt till att omfatta jämväl den kommunala inkomstskatten.

I punkt 11 av anvisningarna till 4 § — — — (= utskottet sid. 13 rad. 12 nedifrån—sid. 14 rad 15 uppifrån) — — — att tekniskt genomföra.

Utskottet har förut anfört, att de av centralkonsulenten för krigskonjunkturbeskattningen angivna grunderna för beräkning av jämförelseinkomsten till 5 procent å en rörelses eget verkliga kapital i stort sett utgjorde ett riktigt uttryck för den tankegång som ligger bakom bestämmelserna om jämförelseinkomst. Principen att jämförelseinkomsten i allmänhet ej bör sättas lägre än det belopp som motsvarar en normal förräntning av det egna verkliga kapitalet synes utskottet riktigt och bör omfatta även förvärvskällan jordbruk.

Enligt utskottets mening bör sålunda inkomsten under vartdera förkrigsinkomståret vid inkomstberäkningen ej sättas lägre än till ett belopp motsvarande 5 procent å det egna verkliga kapitalet i jordbruket. Såsom det egna verkliga kapitalet kan godtagas ett belopp motsvarande 130 procent å det enligt senaste fastighetstaxering fastställda jordbruksvärdet med avdrag för skogsmarkens värde och jämväl för lånat, i jordbruket nedlagt eller för dess drift använt kapital.

Ett ytterligare skäl för en sådan minimigräns vid beräkning av inkomsten för förkrigsinkomståren synes vara, att jordbruket enligt gällande skatte-

lagstiftning saknar varje möjlighet att genom avskrivningar utjämna sina skatteutgifter mellan olika år. En ur denna synpunkt motiverad ändring av gällande skattelagstiftning kan givetvis icke i detta sammanhang upptagas till prövning, men förevarande spörsmål aktualiserar behovet av en revision av jordbrukets avskrivningsregler.

Vad i motionerna — — — (= utskottet sid. 14 rad 20 uppifrån—sid. 15 rad 10 uppifrån) — — — vara obligatorisk.

Det i nämnda motioner framförda yrkandet, att 25 procent av jordbruk debiterad krigskonjunkturskatt endast skall påföras provisoriskt synes enligt utskottets mening vara värt att tagas under omprövning. Detta torde emellertid icke kunna ske i detta sammanhang. Utskottet förutsätter dock, att vid utformandet av reglerna för det slutliga avräkningsförfarandet jordbruket i detta avseende tillförsäkras full likställighet med övriga förvärvskällor.

För att anvisningarna skola bringas i överensstämmelse med ovan anförda synpunkter i fråga om jämförelseinkomstens beräkning förordar utskottet vissa tillägg till anvisningarna till 5 § punkt 4.

Slutligen har utskottet — — — (= utskottet sid. 15 rad 20 nedifrån—sid. 17 rad 8 uppifrån) — — — bifall till Kungl. Maj:ts förslag.

I motionerna I: 216 och II: 284 hava motionärerna hemställt bl. a. om viss sänkning av de enligt propositionen föreslagna skattesatserna, vilka i tillämpliga delar sammanfalla med de för krigskonjunkturbeskattningen för år 1940 gällande. Såsom redan vid behandlingen av nämnda krigskonjunkturbeskattning framhölls, kommer, vid oförändrad direkt beskattning i övrigt, den totala skattebelastningen å merinkomsterna att utgöra för juridiska personer redan för det lägsta skiktet över 70 procent och för det högsta skiktet cirka 90 procent samt för fysiska personer upp till 95 procent. Skattesatsernas avvägning torde med hänsyn härtill knappast kunna betecknas såsom skäligen för det fall att tillfredsställande garantier föreläge för att den beskattningsbara merinkomsten komme att motsvaras av verklig krigsvinst. Sådana garantier kunna emellertid uppenbarligen icke åvägabringas. Oaktat gjorda bemödanden att söka avgränsa och precisera skattepliktens omfattning kan icke undvikas, att krigskonjunkturbeskattningen på grund av sin karaktär såsom en allmän av krigsförhållandena föranledd merinkomstskatt lämnar betydande utrymme för skiftande tillämpning och därmed ojämnhet och orättvisa i skattebelastningen. Verklig jämförelseinkomst kommer att i stor utsträckning saknas. Detta gäller bl. a. i fråga om rörelseinkomst vid nystartade företag resp. företag, som av olika anledningar icke varit i stånd att under förkrigsinkomståren utnyttja sin produktions- eller distributionsapparat i tillfredsställande omfattning, i fråga om realisationsvinst och i fråga om skogsbruk. Merinkomsten kommer ock att inrymma olika fiktiva vinstmoment. I sådant hänseende kan hänvisas till att icke heller vid den nu föreslagna krigskonjunkturbeskattningen hänsyn tagits till penningvärdets försämring. Slutligen får icke förbises att en alltför hård beskattning måste verka hämmande på produktions- och investeringsverksam-

heten och därmed på sysselsättningsmöjligheternas bevarande och utvidgande. Denna synpunkt bör särskilt i nuvarande läge framstå såsom utomordentligt betydelsefull.

Av anförda skäl och under hänvisning till av motionärerna själva framförda synpunkter finner sig utskottet böra förorda bifall till motionerna I: 216 och II: 284, såvitt angår sänkning av de enligt propositionen föreslagna skattesatserna.

Utskottet föreslår vidare införande i 11 § av — — — (= utskottet sid. 17 rad 20 uppifrån—sid. 19 rad 27 uppifrån) — — — ett formellt förtydligande.»

dels ock att nedannämnda bestämmelser i det såsom *utskottets förslag* be-tecknade författningsförslaget skola hava följande lydelse:

11 §.

1 mom. För krigskonjunkturskatten fastställs ett *grundbelopp*. Detta skall utgöra,

a) beträffande rörelse:

å den del av den beskattningsbara merinkomsten, som
 ej överstiger 20 % av motsvarande jämförelseinkomst: 30 %,
 överstiger 20 men ej 50 % av motsvarande jämförelseinkomst: 40 %,
 » 50 % » » » : 50 %;

b) beträffande jord- och skogsbruk:

40 procent av den beskattningsbara merinkomsten;

c) beträffande övriga förvärvskällor:

50 procent av den beskattningsbara merinkomsten.

Avser beskattningsåret — — — (= utskottets förslag sid. 26 rad 20 nerifrån—rad 16 nerifrån) — — — hundratal kronor bortfaller.

2 mom. Krigskonjunkturskatten skall — — — (= utskottets förslag sid. 26 rad 15 nerifrån—rad 4 nerifrån) — — — taxerat belopp.

Anvisningar

till 4 §.

1. Enligt punkt 1 — — — (= utskottets förslag sid. 40—sid. 47 rad 15 uppifrån) — — — här nedan.

i) Vid beräkning av inkomst för beskattningsåret medges avdrag för det belopp, varmed statlig inkomst- och förmögenhetsskatt samt värnskatt för år 1941 — belöpande å den inkomst, för vilken taxering sker år 1941 — å ett belopp, svarande mot jämförelseinkomsten, överstiger det belopp, varmed statlig inkomst- och förmögenhetsskatt å motsvarande inkomst utgått för år 1939 — belöpande å den inkomst, för vilken taxering skett år 1939.

5. I rörelseinkomsten — — — (= utskottets förslag sid. 47 rad 16 uppifrån—sid. 51 rad 27 uppifrån) — — — s. k. gruvbolag.

till 5 §.

1. För en specificerad — — — (= utskottets förslag sid. 51—sid. 54 rad 22 uppifrån) — — — nyss sagts.

4. Har den — — — (= utskottets förslag sid. 54 rad 21 nerifrån—sid. 55 rad 10 uppifrån) — — — samma fastighet.

Det belopp som vid tillämpning av nettometoden erhålles på sätt nu sagts skall utgöra jämförelseinkomst.

Vid beräkningen av förkrigsinkomstårens inkomster må dessa dock ej sättas lägre än till ett belopp motsvarande 5 procent å det egna verkliga kapitalet i jordbruket. Detta kapital skall anses motsvara 130 procent å det vid senaste fastighetstaxering fastställda jordbruksvärdet med avdrag för skogsmarkens värde ävensom för lånat, i jordbruket nedlagt eller för dess drift använt kapital.

Vid tillämpning av bruttometoden fastställles icke någon jämförelseinkomst.

5. Ränta å — — — (= utskottets förslag sid. 55 rad 14 uppifrån—sid. 56 rad 18 uppifrån) — — — merinkomstens fastställande.

i fråga om 10 §:

3) av herrar *Elon Andersson, Sandström* samt *Sandberg*, vilka ansett, dels att utskottets yttrande beträffande 10 § i författningsförslaget bort hava följande lydelse:

»Beträffande 10 § — — — (= utskottet sid. 16 rad 18 uppifrån till och med rad 30 uppifrån) — — — för dyrtiden.

Utskottet har för sin del icke kunnat undgå att finna, att ett till 3,000 kronor nedsatt avdragsbelopp måste för taxeringsmyndigheterna medföra betydande svårigheter. Redan vid ett avdragsbelopp om 4,000 kronor göra sådana svårigheter sig gällande genom den utökning av antalet taxeringsfall, som innevarande år uppenbarligen kommer att inträda. Den ytterligare utökning av taxeringsfallens antal, vilken bleve följden av att nedsätta avdragsbeloppet till 3,000 kronor, skulle säkerligen i synnerlig grad försvåra för taxeringsmyndigheterna att på tillfredsställande sätt förrätta ifrågakvarande taxering.

För att icke ställa taxeringsmyndigheterna inför arbetsuppgifter, för vilkas tillfredsställande lösning erforderlig kvalificerad personal icke står till förfogande, finner utskottet följaktligen nödvändigt att det skattefria bottenavdraget höjes till 4,000 kronor. Utskottet vill således tillstyrka det i motionerna I: 215 och II: 279 och 280 framställda yrkandet men avstyrker motionen II: 270.»

dels ock att utskottet bort med nu anförda motivering hemställa,

att riksdagen ville besluta att 10 § i förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941 skall hava följande som *reservanternas förslag* betecknade lydelse:

(Utskottets förslag =
Kungl. Maj:ts förslag.)

(Reservanternas förslag.)

10 §.

Till krigskonjunkturskatt *beskattningsbar merinkomst* fastställles särskilt för rörelse och särskilt för övriga förvärvskällor tillsammans.

(Utskottets förslag =
Kungl. Maj:ts förslag.)

(Reservanternas förslag.)

Vid fastställande av beskattningsbar merinkomst skall från de taxerade merinkomsterna sammanlagt avdragas

dels belopp som den skattskyldige visar sig hava efter utgången av augusti 1939 utgivit såsom gåva för luftvärnet eller luftskyddet och som fått avdragas vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt år 1941 men för vilket avdrag enligt denna förordning ej skett vid beräkning av uppskattad merinkomst av rörelse,

dels ock ett belopp av 3,000 kronor. dels ock ett belopp av 4,000 kronor.

Har skattskyldig, för vilken taxerad merinkomst fastställs, under beskattningsåret haft annan, krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla, som vid tillämpning av denna förordnings föreskrifter utvisar inkomstminskning, skall beskattningsnämnd vid den beskattningsbara merinkomstens bestämmande medgiva skäligt avdrag utöver vad ovan sagts med högst inkomstminskningens belopp. Har den skattskyldige under beskattningsåret även haft annan, krigskonjunkturskatt icke underkastad förvärvskälla, som kan anses utvisa inkomstökning i förhållande till förkrigsinkomståren, bör skälig hänsyn därtill tagas vid avdragets bestämmande.

Avdragen tillgodonjutas i första hand från taxerad merinkomst av rörelse. Återstående avdrag göres från summan av övriga taxerade merinkomster.

Beskattningsbar merinkomst utföres dels för rörelse, dels för övriga förvärvskällor gemensamt i fulla hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal kronor, bortfaller.

(Se vidare anvisningarna.)

4) av herr *Falk*.
